वार्षिक कार्यक्रम तथा प्रगति पुस्तिका

आ.व.२०७७/७८

नेपाल सरकार

कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय

प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना

परियोजना कार्यान्वन इकाई,

कास्की

दुई शब्द

निर्वाहमुखि कृषि प्रणालीलाई व्यवसायिक एवं औद्योगिक कृषि प्रणालीमा रुपान्तरण गरि उत्पादनमूलक क्षेत्रमा प्रशस्त रोजगारी सृजना गर्न र दिगो कृषि विकासको माध्यमबाट मुलुकको समग्र आर्थिक विकास र गरिबी न्यूनीकरणको राष्ट्रिय लक्ष्य हासिल गर्न कृषि क्षेत्रले प्रशस्त संभावना बोकेको छ । खाद्यान्न तथा खाद्य पदार्थको मूल्यमा देखिने उतारचढाव, कृषि उत्पादन सामाग्रीहरुको प्रर्याप्त आपूर्ति नहुनु, पूर्वाधार विकासको कमी, युवावर्गको विदेशीने क्रम बढ्दै जानु, कृषि क्षेत्रमा देखिएको श्रम शक्तिको अभाव र प्राकृतिक प्रकोप तथा जलवायु परिवर्तनक कारण सिर्जित समस्याहरुले कृषि क्षेत्रमा आशातित सफलता हासिल गर्न नसकिएको परिवेशमा कृषि उपजहरुको विशिष्टकृत क्षेत्रहरुको निर्माण एवं निर्यात योग्य कृषि वस्तुहरुको मूल्य अभिवृद्धि गर्दै प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता अभिवृद्धि मार्फत सम्मानजनक नाफामुखी व्यवसायका रुपमा विकास एवं रोजगारीको अवसरहरु सृजना गर्ने उद्देश्यका साथ आ.व. २०७३-०७४ देखि कास्की जिल्लाको पोखरा—लेखनाथ महानगरपालिका क्षेत्रलाई कार्य क्षेत्र बनाई तरकारी बालीको वृहत व्यवसायिक कृषि उत्पादन तथा औद्योगिक केन्द्र (सुपरजोन) विकास कार्यक्रम संचालनमा रहेको छ ।परियोजनाले निर्दिष्ट गरेका यान्त्रीकरण, कृषि वस्तुको निर्यात प्रवर्द्धन र आयात प्रतिस्थापनको माध्यमबाट दिगो, आत्मनिर्भर, प्रतिस्पर्धी एवं व्यवसायिक कृषिको विकासको जगका रुपमा यस परियोजनाबाट पोखरा महानगरपालिकाका सबै वडाहरुमा तरकारीको उत्पादनमा बृद्धि कार्यक्रम, साना सिचाई कार्यक्रम, भकारो सुधार, कष्टम हायरिङ्ग सेन्टर संचालन, पोष्ट हार्भेष्ट सेन्टर तथा प्रशोधन केन्द्र स्थापन संचालन, कृषि विद्यालयलाई सहयोग, तरकारी बालीको नविनतम प्रविधि प्रदर्शन कार्यक्रम, स्थलगत तालिम, उद्यमशिलता तालिम, स्थलगत प्रयोगशाला सेवा लगायतका विभिन्न कार्यक्रमहरु संचालन गर्दै आइरहेको छ जसले गर्दा यस क्षेत्रका कृषकहरु निकै नै लाभान्वीत भइरहेका छन। आगामी दिनहरुपनि तरकारी बालीमा नविनतम प्रविधि, यान्त्रिकरण, चक्लावन्दी कार्यक्रम, साना सिंचाई सहयोग कार्यक्रम, प्राविधिक शिक्षालयसंगको व्यवासायिक कृषि उत्पादन कार्यक्रम, बिउ स्रोत केन्द्र स्थापना, नर्सरी श्रोत केन्द्र स्थापना, पोष्ट हार्भेष्ट सेन्टर र प्रशोधन उद्योग स्थापनाका कार्यक्रमहरु प्रभावकारी रुपमा संचालन गरिनेछ ।

यो पुस्तिका प्रकाशनले तरकारी बाली उत्पादनको क्षेत्रमा संलग्न सरोकारवाला, नीति निर्माता, अनुसन्धानकर्ता, विद्यार्थी, कृषक तथा कृषि क्षेत्रमा संलग्न सवैलाई उपयोगी हुने आशा एवं विश्वास लिएको छु। परियोजना कार्यान्वयनमा आवश्यक सहयोग एवं सहजीकरण गर्नु हुने

परियोजना व्यवस्थापन इकाई, पोखरा महानगरपालिका, सुपरजोन संचालन समन्वय समिति, परियोजनामा आवद्ध कृषि उद्यमी, कृषक समुह, कृषि सहकारीहरुका पदाधिकारीहरुलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

अन्त्यमा विविध क्षेत्रको तथ्यांक उपलब्ध गराउन सहयोग गर्ने कार्यालय, संघ संस्थाहरु प्रति आभार व्यक्त गर्दछु। यस पुस्तिका प्रकाशनमा विशेष सहयोग पुराउनु हुने यस इकाईका कृषि अधिकृतद्वय निशा कंडेल र सुस्मा घिमिरेलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु

अजय अधिकारी

वरिष्ठ कृषि अधिकृत

विषय-सूची

खण्ड-१

जिल्लाको परिचयात्मक विवरण

क्र.सं.	विषय	पेज नं.
१	परिचय	१
२	जिल्लाको नामाकरण	१
३	जिल्लाको भौगोलिक अवस्था	१
४	जिल्लाको जनसंख्या	२
५	जिल्लाको राजनैतिक बर्गीकरण	२
६	जग्गा तथा जमिन	३
६.१	भू-क्षेत्र	३
६.१.१	उच्च हिमाली पत्रे तथा परिवर्तित चट्टान क्षेत्र	३
६.१.२	घनपोखरा समूह	३
६.१.३	नाउँडाँडा समूह	३
६.१.४	सेती समूह	४
६.२	भू-सतहः	४
६.२.१	उच्च हिमाली क्षेत्र	४
६.२.२	मध्यवर्ती पहाड तथा डाँडाहरू	५
६.२.३	पहाडी फेदी तथा मैदानी उपत्यका	५
७	जमिनको भू-उपयोग	५
८	जग्गाको उर्वराशक्ति	६
९	हावापानी	६

९.१	उप-उष्ण जलवायु (sub-tropical climate)	७
९.२	समशीतोष्ण (Temperate climate)	७
९.३	समशीतोष्ण चिसो (Temperate cold climate)	७
९.४	चिसो लेकालि हावापानी (Alpine climate)	७
९.५	उच्च हिमाली हावापानी (Tundra climate)	७
	खण्ड-२ प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना सम्बन्धि जानकारी	
१	परिचय	८
२	परियाजनाको उद्देश्यहरु	८
३	परियोजनाका संभागहरु	९
४	परियोजना मार्फत कृषिको आधुनिकीकरण	९
५	रणनीति	९
५.१	भूमिको बैज्ञानिक उपयोग	९
५.२	आधुनिक कृषि प्रविधिको अबलम्बन	१०
५.३	कृषि यान्त्रिकरण	१०
५.४	पूर्वाधार विकास	१०
५.४.१	सिंचाई पूर्वाधार विकास	१०
५.४.२	पोष्ट हार्भेष्ट केन्द्र	१०
५.४.३	कृषि बजार सेवा पूर्वाधारहरु	११
५.५	कृषि सामाग्री	११
५.६	रासायनिक र प्राङ्गारिक मल व्यवस्थापन	११
५.७	उत्पादन प्रविधि	१२

५.८	कृषि अनुसन्धान, शिक्षा र प्रसार	१२
५.९	प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान प्रणालीको अबलम्बन	१२
५.१०	गुणस्तर नियन्त्रण तथा खाद्य स्वच्छता स्थापना	१३
६	परियोजना कार्यान्वयनमा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको भूमिका	१३
६.१	संघीय निकायको भूमिका	१४
६.२	प्रादेशिक निकायको भूमिका	१७
६.३	स्थानीय तहको भूमिका	१९
७	बृहत व्यवसायिक कृषि उत्पादन तथा औद्योगिक केन्द्र (सुपर-जोन) विकास कार्यक्रम	२०
७.१	पृष्ठभूमि	२०
७.२	उद्देश्य	२०
७.३	सुपरजोन निर्माण	२०
७.४	सुपरजोनका लागि क्षेत्रफलको न्यूनतम मापदण्ड	२१
७.५	सुपरजोनको संख्या र कार्यक्रम सञ्चालन अवधि	२१
७.६	सुपरजोनको अन्य संभागहरुसँगको सम्बन्ध	२१
७.७	सुपरजोन क्षेत्र विस्तार	२२
७.८	सुपरजोन सञ्चालन हुने क्षेत्र र समावेश हुने बाली	२२
७.९	सञ्चालन गर्ने निकाय	२२
७.१०	जनशक्ति व्यवस्थापन	२२
७.११	कार्यक्रमको लक्षित वर्ग	२३
७.१२	सुपरजोन छनौट	२३
७.१२.१	सुपरजोन निर्धारणका आधारहरु	२३
७.१२.२	सुपरजोन विकास कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया	२५

७.१२.३	सुपरजोन सञ्चालन समन्वय समिति गठन एवं जिम्मेवारी	२६
७.१२.४	सम्झौता र अनुदान रकम भुक्तानी	२७
७.१२.५	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन र प्रगति प्रतिवेदन	२७
	खण्ड-३ प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना कार्यान्वयन इकाई, कास्की	
१	परिचय	२८
२	परियोजना कार्यान्वयन इकाईको उद्देश्य	२८
३	आ.व.२०७७/७८ मा गण्डकी प्रदेश अन्तर्गत संचालनमा आएका परियोजना कार्यान्वयन इकाईहरु	२९
४	उपलब्ध हुने सेवा सुविधाहरु	२९
५	आ.व. ०७७/०७८ को स्विकृत अस्थाई दरबन्दी विवरण	३०
६	हाल कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण	३१
७	परियोजना कार्यान्वयन इकाई कास्कीमा २०७३ देखि २०७७ सम्म कार्यारत कार्यालय प्रमुखहरुको विवरण	३१
८	हाल कायम सुपरजोन संचालक समन्वय समितिको विवरणः	३२
९	आ.व. २०७७/७८को असार महिनाको खर्चको फाँटवारी	३३
१०	परियोजना कार्यान्वयन इकाई कास्कीको आ. व. २०७७/०७८ को बार्षिक प्रगति विवरण	३५
११	आ.व. २०७७/७८को लाभान्वित जनसंख्या विवरण	३५
१२	परियोजना कार्यान्वयन इकाई कास्कीको आ.व. २०७७/०७८ को प्रगति कच्चेबारी	३६
१३	आ.व. २०७७/७८को सुपरजोन विकास कार्यक्रमतर्फ प्रगति सम्पन्न भएका मुख्य मुख्य गतिविधिहरु	४४
१४	आ.व. २०७७/७८को सुपरजोन विकास कार्यक्रमतर्फ प्रगति नपुगका कार	४६

१५	आ.व. २०७७/७८को सुपरजोन विकास कार्यक्रम समस्या सम्बन्धि विवरण	४७
१६	आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा प्रवाह भएको अनुदानको विवरण रु ५०,०००/- भन्दा माथि	४८
१७	आर्थिक वर्ष २०७७/७७ मा प्रवाह भएको अनुदानको विवरण रु ५०,०००/- भन्दा मुनि	६०
१८	परियोजना कार्यान्वयन इकाई कास्कीको आ.व २०७७/०७८ मा सुचिकृत कृषि उद्यमी/कृषक समुह/ कृषि सहकारीको विवरण	६३
१९	परियोजना कार्यान्वयन इकाई कास्कीको आ.व २०७८/०७९ को स्वीकृत वार्षिक कायर्त्रफम	६९
२०	आ.व. २०७७/७८ मा परियोजना कार्यान्वयन इकाई कास्कीमा कृषि इन्टर्नमा परिचालित विद्यार्थिहरुको अनुसन्धानको सोध-सार	८०
२०.१	पोखरा, कास्कीमा पोलिटनेलमा उब्जाइएको टमाटरका प्रजातिहरूमा टमाटरकोपातको मोल्ड रोगको पहिचान र स्क्रिनिङ	८०
२०.२	पोखरा महानगरपालिका, कास्कीमा प्लाष्टिक घर अन्तर्गत टमाटर उत्पादनको प्राविधिक र विनियोजनात्मक प्रभावकारिताः स्टोकास्टिक फ्रन्टियर अप्रोच	८१
२०.३	मूलाकाविभिन्न जातहरुको वृद्धि, गुणस्तर र उत्पादनमा भर्मीकम्पोस्ट र रासायनिक मलको विभिन्न मात्राको प्रभाव	८२
२०.४	काँक्रोको बृद्धि, विकास, लिंग अभिव्यक्ति र उत्पादनमा इथिफोनडोजको फोलियर स्प्रे र काँट छाँट(२G र ३G) को प्रभाव	८४
२०.५	कास्की जिल्लामा टमाटर उत्पादनमा प्रविधिको प्रयोगलाई प्रभावपार्ने कारक तत्वहरु	८५
२१.	आ.व.२०७७/७८मा कास्की जिल्ला अन्तर्गतका गाउँपालिकाको कार्यालयहरुबाट संचालित पकेट कार्यक्रमहरु	८६
२२.	आ.व. २०७७/७८ मा कृषि ज्ञान केन्द्र कास्कीद्वारा सञ्चालित ब्लक कार्यक्रमसंबन्धि विवरण	८८

खण्ड-१
जिल्लाको परिचयात्मक विवरण

१) परिचय

कास्की जिल्ला नेपालको संघीय संरचना अनुसार गण्डकी प्रदेशमा अवस्थित पर्यटकीय जिल्ला हो। यो जिल्ला अन्नपूर्ण हिमश्रृङ्खला तथा माछापुच्छ्रे हिमालको काखमा रहेको छ। भौगोलिक, साँस्कृतिक एवं बातावरणीय विविधताको कारण यस जिल्ला अनुपम पर्यटकीय केन्द्रको रुपमा विश्वमा प्रसिद्ध छ। क्षेत्रफल र जनसंख्याको हिसावले ७७ जिल्लाहरुमध्ये क्रमशः सत्ताइसौं र उन्नाइसौं स्थानमा रहेको यस जिल्लाको सदरमुकाम पोखरा महानगर अन्तर्गतको पोखरा सहरले नेपालकै सुन्दर र सफा नगरको रुपमा पहिचान राखेको छ। नेपालको राजधानी काठमाडौंदेखि करिब २०० किलोमिटर पश्चिममा रहेको यो जिल्ला प्राकृतिक रूपले अत्यन्त मनोरम स्थान हो ।

२) जिल्लाको नामाकरण

कास्की जिल्लाको नामाकरणका सम्वन्धमा कश्यप ऋषिको तपोभूमी रहेको यस ठाउँलाई "काश्यपकुट्ट" शब्द दिइएको र तहाँ "कास्यप सिहंता" नामक अमुल्य आर्युवैदिक ग्रन्थ रचना गरेकामा त्यही शब्द खिईदै अपभ्रंस भई कास्यपबाट कास्की बनेको किंवदन्ति एकातर्फ छ भने अर्कोतर्फ प्राकृतिक खनिज स्रोतको भण्डारलाई "काष" र त्यसबाट "काषकी" हुदै कास्की रहन गएको किंवदन्ति छ। अर्को तर्फ सोह्रौं शताब्दिमा राजा कुलमण्डन शाहबाट शासित यो राज्य वि. सं. १८४२ जेष्ठमा राजा सिद्ध नारायण शाहको राज्यकालमा नेपाल एकीकरणमा गाभिएको पाइन्छ। जिल्लाको मध्यभागमा रहेको कास्कीडाँडा र कास्कीकोटबाट नै कास्की जिल्लाको नाम रहन गएको कुरा नेपाल एकीकरणको सन्दर्भमा निकै प्रचलित शब्द "त्रिशक्ति" मध्येको एउटा राज्य कास्की भएबाट यो भाग ऐतिहासिक भएको पुष्ट्याईं मिल्दछ। भाषाविदहरूका आधारमा गुरूङ्ग तमु भाषामा "कास" भन्नाले कछाड र "शिव" भन्नाले लगाउने अर्थात "कास शिव" कछाड लगाउनेहरू वस्ने ठाउँ शव्दवाट खिईँदै कास्कीको नामाकरण हुन गएको कुरा गुरूङ्ग भाषाविदहरूको भनाई रहेको पाइन्छ। तर ठोस आधार र तर्कहरूको आधारमा प्रमाणिकरण भने हुन सकेको छैन।

३) जिल्लाको भौगोलिक अवस्था

विश्व मानचित्रमा यस जिल्लाको अवस्थिति २८°०६' उत्तरी अक्षांशदेखि २८°३६' उत्तरी अक्षांशसम्म र ८३°४०' पूर्व देशान्तरदेखि ८४°१२' पूर्वी देशान्तरसम्म फैलिएको छ ।

यस जिल्लाको सिमानामा पूर्वमा तनहुँ र लमजुङ, पश्चिममा पर्वत र म्याग्दी, उत्तरमा मनाङ्ग र मुस्ताङ, दक्षिणमा स्याङ्जा जिल्ला पर्दछन् । यस जिल्लाको कुल क्षेत्रफल २,०१,७०० हेक्टर रहेको छ । यो जिल्लाको आकार वृत्ताकार छ भने फैलाबट करिब ७० किलोमिटरको हवाइ दूरीमा पूर्व–पश्चिम एवं उत्तर–दक्षिण फैलिएको छ। समुद्र सतहदेखि मादी नदीको किनारमा करिब ४५० मिटर, सेती नदीको कोत्रे स्थित गल्छी करिब ५५० मिटर र मोदी नदीको विरेठाँटी नजीक लगभग ९५० मिटर उचाइमा यस जिल्लाको होंचो भाग अवस्थित छ। उत्तरको अग्लो अन्नपूर्ण श्रृङ्खला संधै हिउँले ढाकी रहन्छ र ११ वटा विभिन्न हिमशिखरहरू ७,००० मिटरभन्दा बढी उचाइका छन। यीमध्ये अन्नपूर्ण प्रथम (८,०९१) मिटर यसै जिल्लाको उत्तर–पश्चिम सिमानामा पर्छ भने अति मनमोहक कुमारी चुचुरा भर्जिन पिक माछापुच्छ्रे हिमाल(६,९९३ मिटर) जिल्लाको उत्तरी मध्य–भागमा पर्दछ। उत्तर तर्फको मनमोहक हिमाच्छादित श्रृङ्खला, सेती नदीको गहिरो गल्छी, उपत्यका र ताल–तलैया यस जिल्लाका आभूषण हुन् ।

४) जिल्लाको जनसंख्या

२०६८ सालको राष्ट्रिय जनसंख्या अनुसार यस जिल्लामा जम्मा घरसंख्या १२५६९३ र कुल जनसंख्या ४९२०९८ छ जसमा पुरुष २३६३८५ र महिला २५५७१३ रहेको छ । यस जिल्लाको जनसंख्या वृद्धिदर २.५७ प्रतिशत रहेको छ भने जनघनत्व २४४ प्रति वर्ग कि.मि. रहेको छ । त्यसैगरी औषत परिवार संख्या ३.९२ रहेको छ जुन नेपालको सवैभन्दा कम हो । यस जिल्लामा गुरुङ, ब्राह्मण, क्षेत्री, मगर, नेवार, थकाली, विश्वकर्मा, परियार, मिजार आदि जातका मानिसहरु मुख्य रुपमा बसोबास गर्दछन् ।

५) जिल्लाको राजनैतिक बर्गीकरण

यस जिल्लामा देशकै ठूलो महानगरपालिकाको रुपमा परिचित पोखरा महानगरपालिका र चारवटा गाउँपालिका (माछापुच्छ्रे, अन्नपूर्ण, मादी र रुपा) हरु रहेका छन्।

तालिकाः कास्की जिल्लाको राजनीतिक तथा प्रशासनिक विभाजन

क्र.सं.	स्थानीय तह			क्षेत्रफल/वर्ग कि.मी.
	नाम	केन्द्र	वडा	
१	पोखरा महानगरपालिका	पोखरा	३३	४६४.२४

२	माछापुच्छ्रे गाउँपालिका	लाहाचोक	९	५४४.५८
३	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	लुम्ले	११	३५०.३७
४	मादी गाउँपालिका	याङ्जाकोट	१२	५६३
५	रुपा गाउँपालिका	रुपाकोट	७	९४.८१
			७२	२०१७

कास्की जिल्लाको अवस्थिति पहाडी प्रदेशमा भएको कारण यसको भू–वनावट पनि ज्यादै जटिल छ। यस जिल्लामा दुई भिन्न पर्यावरणीय प्रदेश (पहाडी र उच्च हिमाली)मा पर्ने हुँदा पनि यसमा विषम भू–बनावट पाइन्छ। विषम भू–बनावटको निर्माण हुनुको कारणमा जिल्लामा पर्ने भौगोलिक संरचनाको विशेष भूमिका रहेको छ। भौगोलिक संरचनाको आधारमा जिल्लालाई पाँच प्रमुख क्षेत्रमा विभाजन गर्न सकिन्छ।

६) जग्गा तथा जमिन

जमिनको भौतिक स्थिति

६.१ भू-क्षेत्र

मुख्यतः कास्की जिल्लाको भू–भाग पहाडी र उच्च हिमाली क्षेत्रमा फैलिएर रहेको छ। भौगोलिक संरचनाको आधारमा जिल्लालाई पाँच प्रमुख क्षेत्रमा विभाजन गर्न सकिन्छ।

६.१.१ उच्च हिमाली पत्रे तथा परिवर्तित चट्टान क्षेत्र

समुद्र सतहदेखि ४,००० मिटरभन्दा माथिको भू–भाग यस क्षेत्रअन्तर्गत पर्दछ।

६.१.२ घनपोखरा समूह

यो क्षेत्र अत्यन्त कमजोर भू–बनोटअन्तर्गत पर्दछ। यसै क्षेत्रम main central thrust भनिने सम्बेदनशील भौगोलिक जोर्निका पेटीले जिल्लाको लगभग १,५०० देखि २,००० मिटरको उचाइ क्षेत्रमा पूर्व–पश्चिम काटेको छ। यो क्षेत्र पहिरो जाने र भूकम्पको केन्द्र विन्दुको लागि अत्यन्त प्रमुख मानिन्छ। त्यसैले ठूला निर्माण कार्यको लागि यस क्षेत्रमा ठूलो सावधानी लिनु पर्ने देखिन्छ।

६.१.३ नाउँडाँडा समूह

यो क्षेत्र घनपोखरा समूहको दक्षिणमा अवस्थित छ। यसमा खासगरी कमजोर चट्टानको वाहुल्यता छ। यो क्षेत्रमा अति वर्षा हुने हुँदा पहिरो जाने बढी सम्भावना रहन्छ।

६.१.४ सेती समूह

यो क्षेत्र खासगरी पोखरा उपत्यकामा अवस्थित छ। प्राचीन समयमा माछापुच्छ्रेदेखि उत्तर तर्फको ठूला बाँध फुटेर अकस्मात पोखरा उपत्यकामा रोडा र गिटी थुप्रिन गई निर्माण भएको समतल नदीका टार क्षेत्र र गण्डकीका गरा यस समूहमा पर्दछन। यसमा पनि निर्माण समयावधिका आधारमा कुनै निकै पुराना छन र त्यहाँ भुङ्कान (भ्वाङ) पर्ने क्रिया देखिन्छ भने कुनै नयाँ र कठोर सिमेन्टेड (गेडुला ढुङ्गाको जमोट) अवस्थामा छन। भू–गर्भशास्त्रीहरूले यसलाई पनि विभिन्न उप–समूहमा राखी पोखरा उपत्यकाको बस्ती योजनालाई सुझाव दिएका छन।

अन्य समूहयसमा जिल्लाको दक्षिणी भागमा वर साझी मटिखान र पश्चिममा उल्लेरी निर्माण समूह पर्दछन। यी क्षेत्रमा सामान्य फिलाईट समूहका चट्टान छन। अन्य पहाडी क्षेत्रको तुलनामा केही स्थित भू–बनोट छ। जिल्लाको भू–संरचना जटिल भएको कारण यसको भू–सतह पनि उत्तिकै जटिल छ। भू–सतहको आकृतिका आधारमा जिल्लाको भू–क्षेत्रलाई तीन प्रमुख किसिममा विभाजन गर्न सकिन्छ।

६.२ भू-सतहः

जिल्लाको भू-बनोटको विविधतासँगै यसको भू-सतहमा पनि विविधता पाइन्छ। भू-सतहको बनोटका आधारमा जिल्लाको भूभागलाई तीन प्रमुख क्षेत्रमा विभाजन गर्न सकिन्छ। ती क्षेत्र देहाय बमोजिम रहेका छन्।

६.२.१ उच्च हिमाली क्षेत्र

समुद्र सतहबाट लगभग ३,५०० मिटरदेखि माथिको भू–भागलाई यस समूहमा राख्न सकिन्छ। अधिक उचाइको कारण यसभन्दा माथि लामो समय हिउँद्वारा ढाकिरहन्छ। जिल्लाको सम्पूर्ण भू–भाग अन्नपूर्ण शृङ्खलाको दक्षिण मोहडामा परेको हुँदा स्थायी हिमरेखा ४,५०० मिटरको उचाइभन्दा माथि रहेको छ। स्थायी हिमरेखा माथि अनवरत हिउँका प्रक्रिया रहेतापनि यस क्षेत्रको तल्लो सीमान्त भू–भागमा अस्थायी हिउँका प्रक्रिया केन्द्रित रहन्छन्। यो क्षेत्रमा मात्र केही अधिक उचाइमा पाइने भोजपत्र, धूपी र काँडे झाडी पाइन्छन् भने धेरै जसो समथर भागमा घाँसे चरन क्षेत्र छ। यस क्षेत्रमा गृष्मकाल (असार–असोज)मा भेडीगोठ राख्ने चलन छ।

६.२.२ मध्यवर्ती पहाड तथा डाँडाहरू

जिल्लाको ३,५०० मिटरदेखि तल भिरालो पाखा तथा होंचा डाँडाहरू यस क्षेत्रमा पर्दछन्। खासगरी होंचो पहाडी पाखा, तथा नदी–निर्मित टार उपत्यकामा आएर समाहित हुने हुँदा यी भिराला पाखाहरू जटिल र सम्वेदनशील छन्। यी पहाडी पाखामा होंचा र समथर भागमा मानव बस्ती र खेतीपाती केन्द्रित छन् भने अग्ला भागमा चरन तथा जंगल क्षेत्र छन्। यस क्षेत्रमा प्राचीन कालदेखि मानव बस्तीको लागि उपयुक्त हावापनी पाइने हुँदा पुराना बस्तीहरू केन्द्रित छन। मानिस र मानिसका क्रियाकलापको अधिक चाप परिरहेका यी क्षेत्रहरू भू–बनोटको हिसाबमा कमजोर र भिराला भएकाले पनि निकै सम्वेदनशील छन्।

६.२.३ पहाडी फेदी तथा मैदानी उपत्यका

भिराला पाखाहरूको तल्लो भाग तथा नदी र खोलाहरूको किनारका समथर भाग यस क्षेत्रमा पर्दछन। खासगरी पोखरा उपत्यका भराभरीदेखि कोत्रेखोलासम्म र अन्य मर्दी याम्दी, हर्पन विजयपुर, दोभान र स्याङखुदी खोलाहरूको तल्लो भाग ज्यादै विस्तृत छ। त्यस्तै, सुरौदी खोलाको बेसी, मादी नदीको बेसी र मोदी नदीको बेसी जिल्लाका अरु मैदानी भाग हुन। यी क्षेत्रमा प्रायः नदीले थुपारेका बलौटो, पाँगो र तलैया माटो भएको कारण उत्पादनका लागि ज्यादै उपयुक्त छन। तथापि, यी क्षेत्र नदी कटान र बाढीका लागि ज्यादै सम्बेनदशील छन। पहाडका फेदीमा मध्यवर्ती भिराला पाखाबाट आएका पहिराका पदार्थहरूले पुर्ने क्रम ज्यादै जटिल छ। मर्दी र इदी खोला, हर्पनखोला, स्याङखुदी र दोभान खोला यसका प्रत्यक्ष उदाहरण हुन। यो भू–भाग पहिला औलो र खहटे(एक प्रकारको क्षयरोग)को ठूलो प्रभावमा रहेको कारण ऐतिहासिक कालमा ज्यादै पातलो बस्ती थियो। तर, हालमा यातायात र शहरी प्रभावको कारण यो क्षेत्रमा जनआवादी ज्यादै घना छ।

७) जमिनको भू-उपयोग

कास्की जिल्लाको जम्मा क्षेत्रफलको करिब ३७ प्रतिशत जमिन वन जंगलले ढाकेको छ भने २४ प्रतिशत जमिनमा खेती गरिएको छ। खेती नगरेको जमिनमध्यै ६.५ प्रतिशत जमिन खेती गर्न लायक र १०.६ प्रतिशत जमिन आवास क्षेत्रले ढाकेको छ।

भू-उपयोगको किसिम अनुसार जमिनको क्षेत्रफल

सि.नं.	भू-उपयोगको किसिम	क्षेत्रफल	
		हेक्टर	प्रतिशत
१	खेती गरेको जमिन	४८९६२	२४.३

२	खेती गर्न लायक	१३२००	६.५
३	वन जंगल	७५२६३	३७.३
४	चरन, झाडी,बुट्यान	२३६४२	११.९
५	आवास क्षेत्र	२१३८५	१०.६
६	हिउँले ढाकेको क्षेत्र	११५१६	५.७
७	अन्य (नदी,खोला,सडक,बाटो,बाँझो जमिन)	७४३२	३.७
	जम्मा	२०१७००	१००

८) जग्गाको उर्वराशक्ति

जिल्लाको ठूलो क्षेत्रफल हिमाल, पहाड तथा भिरपाखाले ओगटेकाले कृषि उत्पादनको लागि उर्वर भूमि सिमित रहेको छ। जिल्लाका पुराना र चर्चित उर्वरा क्षेत्रहरुमा बैदामको बारी, आर्वाको घारी र माझाठानाको टारी भन्ने भनाई रहेको छ। विगतमा पोखरा उपत्यकामा रहेका विरुवा, कुँडहर, अर्घौं, शिशुवा फाँट उर्वरा क्षेत्र रहेकामा हाल शहरीकरणको प्रभावसंगै उर्वराभूमि सागुरिदै गएका छन्। सेती नदी किनारा र आसपासका भूमिहरुमा गेगरिलो माटोको कारण खाद्यान्न बालीको लागि कम उर्वराशक्ति रहेको पाइन्छ। समथल भूभागमा खाद्यान्न बालीको लागि उर्वर भूमि पाइन्छ भने भिराला पाखाहरमा फलफूल, डालेघाँस र खरघाँसको लागि उर्वरता रहेको पाइन्छ।

९) हावापानी

कास्की जिल्लाको भू-धरातलीय बनावटमा पाइने विषमतासंगै हावापानीमा पनि विविधता पाइन्छ। दक्षिणी होचो मैदानी र नदीका बेसीहरुमा गृष्मकालमा गर्मी र हिउँदमा चिसो हुन्छ भने उत्तरी हिमाली भेगमा गृष्मकालमा चिसो र हिउँदमा ठण्डा हुन्छ। पोखरा उपत्यका आसपास र अधिकांस गा.वि.सहरुमा समशितोष्ण खालको हावापानी पाईन्छ। जिल्लामा अधिकम तापक्रम अप्रिल,मे,जुन र जुलाई महिनाहरुमा करिब ३४ से. सम्म र न्यूनतम तापक्रम डिसेम्बर र जनवरीमा करिब ३ से सम्म पोखरा बराबरको भूभागमा रेकर्ड भएको पाईन्छ। हिम श्रृङ्खलाको नजिक र हिउले ढाकेको क्षेत्र तथा बस्तीहरुमा यो भन्दा धेरै तापक्रम रहेको हुन्छ। कास्की जिल्लाको सम्पूर्ण भागमा वार्षिक २,५०० मिमि भन्दा बढी वर्षा हुन्छ। प्रायः धेरै वर्षा हुने मौसम बैशाख-जेष्ठ महिनमा शुरु भै भाद्र-आश्विनमा समाप्त हुने र गर्मी महिनाको तुलनामा जाडो महिनामा कम वर्षा हुने गर्दछ। उच्च हिमाली भागमा हिउँको वर्षा हुन्छ। तापक्रम, वर्षा

र मौसमको वितरणका आधारमा जिल्लामा निम्न पाँच प्रकारका हावापानी रहेको पाइन्छ।

९.१ उप-उष्ण जलवायु (sub-tropical climate)

जिल्लाको दक्षिणी भागमा होचो क्षेत्रमा १५०० मीटर उचाई सम्म पाइन्छ।

९.२ समशीतोष्ण (Temperate climate)

मध्य पहाडी क्षेत्रका १५०० मीटरदेखी २००० मिटर सम्मको उचाई क्षेत्रमा पाइन्छ।

९.३ समशीतोष्ण चिसो (Temperate cold climate)

मध्य पहाडी क्षेत्रका २००० मीटरदेखी ३००० मिटर सम्मको उचाई क्षेत्रमा पाइन्छ। जिल्लाको प्रायः जसो यस क्षेत्रमा मिश्रित कोणधारी जंगल फैलिएको छ।

९.४ चिसो लेकालि हावापानी (Alpine climate)

३००० मीटर देखि माथी ४५०० मीटर सम्म उच्च लेकाली हावापानी पाइन्छ। यो क्षेत्र हिउँदमा हिँउ भित्र रहन्छ भने गृष्ममा न्यायो रहन्छ। घाँस, जडीबुडी र चरनका लागि यो क्षेत्र अति उपयोगी छ।

९.५ उच्च हिमाली हावापानी (Tundra climate)

४५०० मीटर भन्दा माथि सधै भरी हिउँले ढाक्ने क्षेत्रमा यो क्षेत्र पर्दछ। यस क्षेत्रका प्रमुख हिमालहरुमा अन्नपूर्ण प्रथम (८०९१मीटर) अन्नपूर्ण दोस्रो (७९३७ मीटर) अन्नपूर्ण तेस्रो (७५५५ मीटर) अन्नपूर्ण चौथो (७५२५ मीटर) अन्नपूर्ण दक्षिण (७२१९ मीटर) र माछापुच्छ्रे (६९९३ मीटर) रहेका छन्।

खण्ड-२

प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना सम्बन्धि जानकारी

१) परिचय

स्वदेशी सोच, स्वदेशी लगानी र आन्तरिक सस्थागत जनशक्तिबाट कृषि बिकास रणनीति कार्यान्वयनको सहयोगी परियोजनाको रुपमा कृषि क्षेत्रको उत्पादन र उत्पादकत्व बृद्धि गर्ने स्पष्ट मार्गचित्रका साथ कृषि उपजको उत्पादनका लागि आवश्यक प्रविधि तथा उत्पादन सामाग्रीको व्यवस्था, बाली र बस्तु उत्पादनमा यान्त्रिकरण, प्रशोधन तथा बजारीकरणको लागि आवश्यक पुर्बाधारको व्यवस्था जस्ता क्रियाकलाप मार्फत कृषि क्षेत्रको आधुनिकिकरणको परिकल्पना सहित प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकिकरण परियोजना आ.व. २०७३/७४ देखि आ.व. २०८२/८३ सम्म १० बर्ष अवधिको लागि लागू भएको छ ।

कृषिमा आधारित अर्थतन्त्रबाट कृषिजन्य उद्योगमा रुपान्तरित आधुनिक, ब्यबसायीक, दिगो एबं आत्मनिर्भर कृषि क्षेत्रको विकास गर्ने सोचका साथ सञ्चालन भएको यस परियोजनाको लक्ष्य समग्र मुल्य श्रृंखलाका अवयवहरुको एकिकृत संयोजन र परिचालन मार्फत खाद्य पोषण सुरक्षा सुनिश्चित गर्दै कृषि औधोगिकीकरण उन्मुख कृषि र दिगो आर्थिक अवसरहरु श्रृजना गरी राष्ट्रको समग्र विकासमा टेवा पुर्याउने रहेको छ ।

२) परियाजनाको उद्देश्यहरुः

क. प्रमुख कृषि उपजहरुको बिशिष्टकृत क्षेत्रहरु निर्माण गर्ने,

ख. निर्यात योग्य कृषि बस्तुहरुको मुल्य अभिबृद्धि गर्दै प्रतिस्पर्धातमक क्षमता अभिवृद्धी गर्ने,

ग. कृषिलाई सम्मानजनक नाफामुखी ब्यबसायका रुपमा बिकास गदै रोजगारीका अवसरहरु श्रृजना गर्ने र

घ. बहुसरोकार वाला निकायहरु बिचको कार्यमूलक समन्वय मार्फत प्रभावकारी सेवा प्रवाहको सुनिश्चितता गर्ने रहेको छ।

परियाजना संचालनका लागि भुमिको बैज्ञानिक उपयोग, आधुनिक कृषि प्रबिधिहरुको अबलम्बन, कृषिमा यान्त्रिकीकरण, कृषि उपजहरुको प्रशोधन तथा बजारिकरण पुर्बाधारहरुको बिकास, कृषि अनुसन्धान, शिक्षा, प्रसार प्रणालीको सुदृढ समन्वय एबं आधुनिकिकरण, प्रतिफलमा

आधारित प्रोत्साहन प्रणालीको अबलम्बन, गुणस्तर नियन्त्रण तथा खाध स्वच्छता अभिबृद्धि तथा वातावरण परिबर्तन अनुकुलित कृषि प्रणाली अबलम्बन लगायतका रणनितीहरु अबलम्बन गरिने छ।

३) परियोजनाका संभागहरुः

क) साना व्यबसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) बिकास कार्यक्रम।

ख) व्यबसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (ब्लक) बिकास कार्यक्रम।

ग) व्यबसायिक कृषि उत्पादन तथा प्रशोधन केन्द्र (जोन) विकास कार्यक्रम।

घ) बृहत कृषि व्यबसायिक कृषि उत्पादन तथा औद्योगिक केन्द्र (सुपर जोन) बिकास कार्यक्रम ।

यी संभागहरुमा कृषि सामाग्री आपुर्ती व्यवस्थापन, यान्त्रिकरण सहयोग, भौतिक पुर्वाधार सहयोग, अनुसन्धान -शिक्षा -प्रसार सुद्बृढीकरण सहयोग, कषि आधुनिकिकरणका लागि बिज्ञहरुको सेवा सम्झौता, कृषि जन्य उधोगहरु स्थापना, प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गरिने उल्लेख भएको छ।

४) परियोजना मार्फत कृषिको आधुनिकीकरण

पछिल्लो समय नेपालको समग्र कृषि क्षेत्रमा केही आधुनिकीकरणका संकेत र परिदृश्यहरु देखिएका छन्। उन्नत कृषि सामग्री तथा प्रविधिको प्रयोग, यान्त्रिकरण, बजारमा आधारित कृषि उपज उत्पादन तथा वितरण, कृषि फर्मको नाफा नोक्सानको हिसाब राख्ने प्रचलन आदि लाई कृषि क्षेत्रको समग्र आधुनिकीकरणका प्रारम्भिक संकेतको रुपमा लिन सकिन्छ। कृषि क्षेत्रमा बढ्दो निजी लगानी यसको अर्को संकेत हो। हाल कृषि क्षेत्रको आधुनिकीकरणको प्रक्रियाको थालनी भए पनि समग्र ग्रामीण कृषि अर्थतन्त्रलाई रुपान्तरण गर्ने गरी यो प्रक्रिया तिव्र र वाह्य परिवेश सापेक्ष हुन सकेको छैन। कृषि क्षेत्रको सम्रग आधुनिकीकरणको प्रक्रियालाई तिव्र पार्न र बाह्य परिवेशसँग सामन्जस्यता ल्याउन आधुनिक कृषिका निम्न आयामहरुलाई समावेश गरी आधुनिकीकरणको प्रक्रियाको थालनी गर्न यस प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना कार्यान्वयन गरिएको छ।

५) रणनीति

५.१ भूमिको बैज्ञानिक उपयोग

भूमिको बैज्ञानिक उपयोगका लागि माटोको उर्वराशक्ति र वालीको उपयुक्तता अनुसार मुख्यत देहाय बमोजिम चक्लावन्दी कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिनेछ ।

(क) सहकारी खेती

(ख) करार खेती

(ग) कबुलियती (लिज) खेती

(घ) स्वेच्छिक रुपमा चक्लावन्दीमा आवद्धता

५.२ आधुनिक कृषि प्रविधिको अबलम्बन

आधुनिक कृषि उत्पादन सामाग्री र प्रशोधन प्रविधिहरुमा कृषकहरुको पहुँच वृद्धि गरिनेछ ।

५.३ कृषि यान्त्रिकरणः

कृषिमा बढ्दो श्रम शक्तिको अभाव घटाउन र उत्पादन लागत घटाउँदै कार्य दक्षतामा अभिवृद्धि गरी कृषिलाई नाफामूखी व्यवसायको रुपमा स्थापित गर्न कृषि क्षेत्रमा यान्त्रिकरणको अत्यन्तै महत्व रहेको छ। यस परियोजना मार्फत परियोजनाका सबै सम्भागहरुमा वाली अनुसारका आवश्यक मेशिनरीहरुको सेट सहितको कष्टम हायरिङ सेन्टर सञ्चालन गरी यान्त्रिकीकरण प्रवर्द्धन गरिनेछ। उत्पादन केन्द्रहरु स्थापना र सवलीकरण समेतमा सहयोग पुर्याइने छ ।

५.४ पूर्वाधार विकासः

कृषिको रुपान्तरणका लागि पूर्वाधार विकास तर्फ मूलतः सिंचाई, बजार, प्रशोधन केन्द्र, खाद्य परिक्षण, माटो परिक्षण, प्लाण्ट क्वारेन्टिन प्रयोगशाला र सडक पूर्वाधारहरुको विकासलाई यस परियोजनाले महत्व दिएको छ।

५.४.१ सिंचाई पूर्वाधार विकासः

साना सिंचाई प्रणाली निर्माण र सञ्चालनका लागि कृषि सहकारीहरु, उपभोक्ता समूहहरु मार्फत निर्माण गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ। पकेट, ब्लक, जोन र सुपरजोनमा सिंचाईको व्यवस्थापन र संचालन गर्न निजी तथा सहकारी क्षेत्रलाई प्रोत्साहित गरी व्यवसायिक सिंचाई प्रणाली विकासमा समेत सिंचाई नीतिको परिधी भित्र रही जोड दिईनेछ। पकेट, ब्लक, जोन र सुपरजोनमा आधुनिक सिंचाई प्रणालीहरु जस्तै ड्रिप सिंचाई (थोपा सिंचाई), स्पिङ्कलर सिंचाई आदिको स्थापना मर्मत सम्भार तथा संचालनको लागि प्रोत्साहन गरिनेछ।

५.४.२ पोष्ट हार्भेष्ट केन्द्रः

सार्वजनिक निजी साझेदारीमा पोष्ट हार्भेष्ट सेवा केन्द्रहरु स्थापनाका लागि पूँजीगत अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ। यस्ता सेवा केन्द्रहरुमा संकलन केन्द्र, उपजहरुको प्राथमिक प्रशोधन, प्याकेजिङ्ग एवं भण्डारण सेवा लगायतका सेवाहरु एकीकृत रुपमा उपलब्ध हुनेछ।

५.४.३ कृषि बजार सेवा पूर्वाधारहरुः

कृषि पकेट, ब्लक, जोन र सुपरजोनहरुमा सम्भाव्यताको आधारमा कृषि उपज संकलन केन्द्रहरु, हाट बजारहरु, ठूला कृषि बजारहरु र एग्री मार्टको निर्माण गर्न पूँजीगत अनुदान दिईनेछ। कृषि उपजहरुको सहज बजारीकरणका लागि कृषि बजार सूचना प्रणालीको उपयोग गरिनेछ । कृषकहरुलाई कृषि वस्तुहरुको माग, आपूर्ति, मूल्य र सम्भाव्य बजारका सम्बन्धमा सूचना प्रदान गर्नका लागि आधुनिक सूचना प्रविधिहरुको प्रयोग गरिनेछ । Plant/food quarantine पूर्वाधारहरुको विकास गरिने छ । साथै देशका विभिन्न नाकाहरुमा रहेका Plant/food quarantine प्रयोगशालाहरुलाई अन्तराष्ट्रिय मापदण्ड अनुरुप विकास एवं सुदृढिकरण गरी कृषि व्यापारलाई प्रवर्द्धन गरिनेछ।

५.५ कृषि सामाग्री :

वाली उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धिका लागि आवश्यक गुणस्तरीय वीउ/वेर्ना, रसायनिक/प्राङ्गारिक मलको सहज उपलब्धता सुनिश्चित गरिनेछ। उत्पादन वृद्धिका लागि स्थान विशेष उपयुक्तउन्नत र हाईब्रिड वीउहरु व्यापक रुपमा प्रयोग गरिनेछ। नीजि र सार्वजनिक निकायहरुको सहकार्यमा गुणस्तरीय वीउ/वेर्ना उत्पादन, वितरण र प्रशोधन गर्न प्रोत्साहन गरिने छ । औचित्यको आधारमा परियोजना सञ्चालन हुने स्थानहरुमा नीजि क्षेत्रलाई कृषि सामाग्री डिपोहरु स्थापना गर्न प्रोत्साहान गरी कृषि सामाग्रीहरुको उपलब्धता सुनिश्चित गरिने छ। त्यसैगरी हरेक गाउँपालिका/नगरपालिकाहरुमा बहुउद्देश्यिय आधुनिक नर्सरीहरु स्थापना गरी आवश्यक वेर्नाहरुको व्यवस्थापन गरिने छ। कृषि सामग्रीहरुको गुणस्तर सुनिश्चितताका लागि प्रयोगशाला मार्फत प्राविधिक सेवा उपलब्ध गराउनुका साथै अनुगमन तथा गुणस्तर परिक्षणका कार्यहरु संचालन गरिनेछ।

उत्पादन वृद्धिका लागि हाइब्रिड वीउको उपलब्धता तथा पहुँच बढाउन National Seed Vision बमोजिमको सरकारी तथा नीजि क्षेत्रबाट हाईब्रिड बीउको विकास गरिने छ। नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद् मार्फत विकास भएका तथा भविष्यमा विकास हुने जातहरुको Inbred line लाई निश्चित कार्यविधि वनाई सो मार्फत नीजि क्षेत्रलाई हस्तान्तरण गरी वीउ उत्पादनमा सहयोग पुर्याउनका साथै कृषकहरुबाट रुचाईएका हाइब्रिड जातहरुलाई समेत दर्ता गराउन आवश्यक सहयोग गरिने छ।

५.६ रासायनिक र प्राङ्गारिक मल व्यवस्थापन

परियोजना क्षेत्रमा सहकारीहरु मार्फत रासायनिक मल वितरण गर्ने व्यवस्था अवलम्बन गरिनेछ। निजी एग्रोभेट र अन्य सेवा प्रदायकहरुलाई पकेट, ब्लक, जोन र सुपरजोनमा रासायनिक मलको

विक्री वितरणमा सहभागी गराउने व्यवस्था गरिने छ। प्राङ्गारिक मलको हकमा तोकिएको मापदण्ड अनुसार प्राङ्गारिक मल उत्पादन गर्दै आएका कम्पनी/सहकारीहरुको उत्पादनलाई पकेट, ब्लक, जोन र सुपरजोनमा बढी भन्दा बढी प्रयोग गर्न कृषकहरुलाई प्रोत्साहित गरिने छ। पकेट, ब्लक, जोन र सुपरजोनमा यदि वर्तमानमा संचालित कम्पनीहरु/सहकारीहरुबाट प्राङ्गारिक मल उपलब्ध गराउन नसक्ने अवस्था रहेमा थप कम्पनी/सहकारीहरुबाट प्राङ्गारिक मलको गुणस्तर सुनिश्चित गर्न नेपाल सरकारले तोकेको गुणस्तर मापदण्ड अनुसार विक्री वितरण गर्न उत्पादन, प्रशोधन र प्याकेजिङ्गमा अनुदान सहयोग गर्न सकिने छ।

५.७ उत्पादन प्रविधिः

उत्पादनका Package of Practices विकास र प्रसारका लागि प्रत्येक विशिष्टिकृत उत्पादन क्षेत्रमा कम्तीमा १ हेक्टर सम्मका क्षेत्रफलमा उन्नत प्रविधि प्रदर्शन तथा सिकाई केन्द्र (Demonstration and Learning Center) को रुपमा विकास गरिनेछ। कृषि उत्पादनका विभिन्न प्रविधिहरुको प्रभावकारी प्रसार तरिकाहरु जस्तै सहभागितात्मक प्रदर्शनको अबलम्वन तथा प्रविधि प्रसारका लागि सूचना प्रविधिको समेत व्यापक उपयोग गरिनेछ। यस्ता प्रविधिहरुको प्रसार र कृषकहरुले ग्रहण गर्नका लागि सहभागितात्मक व्यवसायिक उत्पादन प्रविधि प्रदर्शन र स्थलगत व्यवहारिक तालिमहरुको माध्यम अवलम्बन गरिनेछ।

५.८ कृषि अनुसन्धान, शिक्षा र प्रसार

कृषि अनुसन्धान केन्द्रहरु/फार्म केन्द्रहरु सुदृढीकरण र सवलीकरण गरिने छ। यस्ता अनुसन्धान केन्द्रहरुलाई विशिष्टिकृत क्षेत्रहरुको भूगोल र वाली उपयुक्त Basic and Adaptive Research मा केन्द्रित गर्नका लागि आवश्यक सुधारका लागि सहयोग उपलब्ध गराईने छ भने विद्यमान फार्म/केन्द्रहरुले उक्त विशिष्टकृत क्षेत्र लगायत कमाण्ड क्षेत्रहरुमा सेवा विस्तारका लागि आवश्यक वीउ/वेर्ना, विरुवाको मूल श्रोत केन्द्रका रुपमा विकास गर्दै पूर्ण क्षमतामा सञ्चालनका लागि उत्पादनका आधारमा प्रोत्साहन अनुदान वृद्धि हुने गरी सहयोग उपलब्ध गराईने छ। माटो परिक्षण गरी उर्वराशक्ति र सो माटोमा खेती गर्ने उपयुक्त वालीको विवरण सहितको माटो परिक्षण कार्ड उपलब्ध गराउनका लागि घुम्ति माटो परिक्षण प्रयोगशालाहरु प्रयोगमा ल्याईने छ। यस परियोजनाको उद्देश्य हासिल गर्ने प्रयोजनका लागि कार्यविधि बनाई कृषि विश्वविद्यालय तथा कलेजहरुलाई Academic प्रयोजनका लागि अनुसन्धान तथा प्रसार अनुदान उपलब्ध गराईने छ। त्यसैगरी विशिष्टिकृत उत्पादन क्षेत्रहरु जोन र सुपरजोनहरुमा अनुसन्धान शिक्षा र प्रसार इकाईको स्थापना गरी सञ्चालन गरिने छ भने कृषि कलेज र विश्वविद्यालयहरुबाट उत्पादित जनशक्तिलाई इन्टर्नको रुपमा तथा प्रविधि प्रसारमा सोही उत्पादन क्षेत्रमा परिचालन गरिनेछ।

५.९ प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान प्रणालीको अबलम्बनः

तोकिएको वालीको निश्चित क्षेत्रफल वा तोकिएको परिमाण वा सो भन्दा बढी उत्पादन गर्ने कृषि उद्यमी, कृषि समूह/सहकारीहरुलाई प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान प्रदान

गरिनेछ। यस किसिमको प्रोत्साहन अनुदान बहु बर्षिय वालीको हकमा क्षेत्रफल विस्तारमा उपलब्ध गराईने छ । यसरी उपलब्ध गराईने प्रोत्साहन अनुदान कृषकको खातामा भुक्तानी गरिनेछ र वढीमा दुई आर्थिक बर्षसम्मको लागि उपलव्ध गराईनेछ।

५.१० गुणस्तर नियन्त्रण तथा खाद्य स्वच्छता स्थापनाः

घुम्ती प्रयोगशालाहरुको प्रयोग, अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता प्राप्त ल्याबहरुको स्थापना, केन्द्रियस्तरमा/ मुख्य बजार केन्द्रहरुमा विषादी द्रुत परिक्षण प्रयोगशाला स्थापना जस्ता खाद्य स्वच्छताका मापदण्डहरु औचित्यका आधारमा लागू गर्ने गरी कार्य गर्ने र सोही बमोजिम स्वच्छता एवम् गुणस्तर प्रमाणिकरणको व्यवस्था मिलाई नेपालका कृषि तथा खाद्य वस्तुहरुको उत्पादनलाई अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा प्रवेश गराउने क्रियाकलापहरु संचालन गरिने छन्।

६) परियोजना कार्यान्वयनमा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको भूमिका

कृषि तथा पशुपन्छी विकासको कार्यमा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको कार्य जिम्मेवारी अनुसार यस परियोजना अन्तर्गत सन्चालन हुने पकेट, ब्लक, जोन र सुपरजोनलाई स्व-सञ्चालन (Self-Sustaining) उन्मुख हुने गरी तीन तहकै सरकारबाट उपलब्धीमा आधारित सहजीकरण (Smart Output Based Facilitation) गर्न र यस किसिमको सहजीकरणलाई क्रमशः सम्बन्धित सहकारी, कानून बमोजिम दर्ता भएका कम्पनी र त्यसका उद्यमी वा व्यवसायीहरुबाट नै सन्चालन हुने गरी क्रमिक रुपमा हस्तान्तरण गर्दै लैजानको लागि सुपरजोन र जोन विकास कार्यक्रम स्थानीय तह एवं प्रदेश सरकारसँगको समन्वयमा परियोजना कार्यान्वयन इकाईबाट संचालन गरिनेछ। त्यसैगरी ब्लक विकासका कार्यक्रम परियोजना कार्यान्वयन इकाई र स्थानीय तहसँगको समन्वयमा प्रदेश सरकार मातहतको कृषि तथा पशु सेवा क्षेत्र हेर्ने कार्यालयबाट संचालन गरिनेछ भने पकेट विकासका कार्यक्रम परियोजना कार्यान्वयन इकाई र प्रदेश मन्त्रालय मातहतको कृषि तथा पशु सेवा क्षेत्र हेर्ने कार्यालयको समन्वयमा सम्बन्धित स्थानीय तहको कृषि शाखाको अगुवाईमा संचालन गर्ने गरी आगामी आ.व. २०७७।७८ को बजेट तथा कार्यक्रम स्वीकृत भएको छ। पकेट, ब्लक, जोन र सुपरजोनको कार्यक्रम संचालन गर्न जिम्मेवारी तल तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

६.१ संघीय निकायको भूमिका

निकाय	भूमिका
कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय	– परियोजना कार्यान्वयन निकायहरुलाई समग्र मार्गनिर्देशन गर्ने। – परियोजना सञ्चालन एवं व्यवस्थापनमा सहयोग गर्ने । – परियोजना कार्यान्वयनमा मुख्य सरोकार राख्ने निकायहरु बिचमा समन्वय कायम गर्न सहयोग गर्ने। – कार्यान्वयनका लागि बजेट र जनशक्ति व्यवस्थापन गर्ने। – परियोजना कार्यान्वयनका लागि आवश्यक नीति, रणनीति, निर्देशिका तथा कार्यविधिहरुको तर्जुमा, परिमार्जन र स्वीकृत गर्ने। – परियोजना व्यवस्थापन इकाई र अन्तर्गतका निकाय, सम्पादन गरिने क्रियाकलापहरु एवं अपेक्षित प्रतिफलहरुको अनुगमन, मुल्याङ्कन र प्रभाव अध्ययन गर्ने।
परियोजना निर्देशक समिति	– परियोजनालाई नीतिगत रुपमा मार्गर्शदन गर्ने। – परियोजनासँग सम्बन्धित सम्पुर्ण सरोकारवाला निकायहरु र क्षेत्रहरु बीच कार्यमूलक समन्वय स्थापना गराउने। – परियोजनाको नीतिगत अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने। – परियोजनाको बजेट तथा कार्यक्रमको ढाँचा अनुमोदन गर्ने। परियोजनाको लागि आवश्यक निर्देशिका स्वीकृत गर्ने।
परियोजना निर्देशक समिति	– कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयका सचिवको अध्यक्षतामा परियोजना कार्यान्वयन समिति रहनेछ। – परियोजना कार्यान्वयनका लागि आवश्यक जनशक्तिको व्यवस्था मिलाउने। – परियोजनाको लागि आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रमहरु स्वीकृतीका लागि निर्देशक समितिमा सिफारिश गर्ने। – परियोजना सञ्चालन सम्वन्धमा आवश्यक कार्यविधिहरु स्वीकृत गर्ने एवं निर्देशिकाहरु स्वीकृतिका लागि निर्देशक समिति समक्ष पेश गर्ने। – परियोजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन र अनुगमनका लागि निर्देशक समितिवाट निर्देशन भए अनुसार व्यवस्था मिलाउने। – अन्तर निकाय समन्वयको लागि निर्देशक समितिवाट निर्देशन भए अनुसार व्यवस्था गर्ने। – परियोजना सञ्चालनमा आइपरेका समस्याहरु समाधानका लागि निर्देशक समितिमा पेश गर्ने।

निकाय	भूमिका
परियोजना व्यवस्थापन इकाई	– परियोजनाका लागि आवश्यक नीति, नियम र कार्यक्रम तथा क्रियाकलापहरुको तर्जुमा गरी परियोजना कार्यान्वयन समिति तथा कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयमा पेश गर्ने। – परियोजनाको समग्र कार्यान्वयनको व्यवस्थापन गर्ने। – परियोजनाको सबै तहका कर्मचारीहरुको प्रशासनिक व्यवस्थापन गर्ने । – परियोजना निर्देशक समिति र परियोजना कार्यान्वयन समितको सचिवालयको रुपमा कार्य गर्ने। – परियोजना कार्यान्वयन इकाईहरुलाई पृष्ठपोषण, मार्गदर्शन गर्ने। – परियोजना कार्यान्वयनका लागि आवश्यक निर्देशिका तथा कार्यविधिहरुको तर्जुमा तथा परिमार्जनको व्यवस्था मिलाउने। – परियोजनाका अपेक्षित प्रतिफलहरुको अनुगमन, मुल्याङ्कन र प्रभाव अध्ययन गर्ने। – परियोजनाको सफल कार्यन्वयनका लागि कार्यमूलक समन्वयको व्यवस्था मिलाउने। – परियोजनाको समग्र प्रतिवेदन तयार गरी मासिक चौमासिक, अर्धबार्षिक र बार्षिक रुपमा कृर्षि तथा पशु विकास मन्त्रालयमा प्रतिवेदन पेश गर्ने।
परियोजना कार्यान्वय इकाई	— जोन/सुपरजोन विकासका लागि तय भएका नीति तथा कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयन गर्ने। — परियोजना कार्यान्वयनका लागि कृषि सहकारी, समुह र कृषि उद्यमीहरुको अभिमूखीकरण तथा क्षमता विकास गर्ने। — सम्बन्धित बालीको अनुसन्धान तथा विकास केन्द्रका रुपमा कार्य गर्ने तथा वाली विशेषको पकेट, ब्लक, जोन र सुपरजोनसँगको अनुसन्धान प्रसार सेवा र कृषि शिक्षाको सम्बन्ध (Linkages) र पहुँच (Access) स्थापना गर्ने। — बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयनसँगसम्बन्धित निकायहरुबीच कार्यमूलक समन्वयको व्यवस्था मिलाउने। — जिल्ला स्थित कृषि तथा पशु सेवा क्षेत्र हेर्ने कार्यालयसँगको समन्वयमा बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने । — जोन/सुपरजोनमा भएका विद्यमान प्रविधि र पूर्वाधारहरुको अभिलेख तयार गर्ने।

निकाय	भूमिका
	— जोन/सुपरजोन अन्तर्गतका कृषक समुह, कानुन बमोजिम दर्ता भएका कृषि उद्यमी तथा सहकारीहरुको विवरण अद्यावधिक गर्ने। — जोन/सुपरजोन अन्तर्गत सामूहिक खेती, सहकारी खेती, करार खेती र चक्कलावन्दी खेती प्रवर्द्धन गर्ने नीतिलाई कार्यान्वयन गर्ने । — जोन/सुपरजोन अन्तर्गत कृषि पूर्वाधारहरुको विकास गर्ने। — परियोजनाका सरोकारवालाहरु (स्थानीय तह, प्रदेश सरकार मातहतका निकाय, अनुसन्धान र कृषि फार्म केन्द्र) सँग समन्वय र सहकार्य गर्ने। — परियोजनाको प्रगति नियमितरुपमा परियोजना व्यवस्थापन इकाईमा पठाउने। — सम्भाव्यताको आधारमा जोन/सुपरजोनको क्षेत्र विस्तारको लागि परियोजना व्यवस्थापन इकाईमा सिफारिस गर्ने। — परियोजनाबाट तोकिएका परियोजना कार्यान्वयन इकाईले प्रदेश स्तरमा समन्वय र रिपोर्टिङको समेत कार्य गर्ने। — सञ्चालित जोन र सुपरजोनको प्रोफाईल तयार गर्ने। — जिल्लामा सञ्चालित पकेट, ब्लक, जोन र सुपरजोन विकास कार्यक्रमको लागि क्षेत्र निर्धारण, कार्यक्रम तर्जुमा, अनुगमन, तथ्याङ्क व्यवस्थापनको लागि परियोजनको फोकल कार्यालयको रुपमा कार्य गर्ने।
सुपर जोन प्राविधिक इकाई	— सुपरजोन विकासका लागि तय भएका नीति तथा कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयन गर्ने। — परियोजना कार्यान्वयनका लागि कृषि सहकारी, र कृषि उद्यमीहरुको अभिमुखिकरण तथा क्षमता विकास गर्ने। — सुपरजोन संचालनको लागी उपभोक्ताहरुको सहयोगमा आन्तरिक व्यवस्थापन विधि (Code of Conduct) तयार गरी लागु गर्ने। — सम्बन्धित वालीको कृषि विकास केन्द्रकारुपमा कार्य गर्नेतथा वाली विशेषको पकेट, ब्लक, जोन र सुपरजोनसँगको अनुसन्धान प्रसार सेवा र कृषि शिक्षाको सम्बन्ध (Linkages) र पहुँच (Access) स्थापना गर्ने। — कार्यक्रम तर्जुमा तथा कार्यान्वयनसँग सम्बन्धित निकायहरुबीच कार्यमूलक समन्वयको व्यवस्था मिलाउने।

६.२ प्रादेशिक निकायको भूमिका

निकाय	भूमिका
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	– परियोजनाको ब्लक सम्भाग अन्तर्गतका क्रियाकलापहरुको कार्यान्वयन जिल्ला स्थित कृषि तथा पशु सेवा क्षेत्र हेर्ने कार्यालय मार्फत गराउने । – भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय र मातहतका सम्बन्धित कार्यालयहरुमा ब्लक कार्यान्वयन इकाइको स्थापना गराउने । – ब्लक अन्तर्गत समूहिक खेती, सहकारी खेती, करार खेती र चक्लावन्दी खेती प्रवर्द्धन गर्ने नीति कार्यान्वयन गर्ने । – परियोजना व्यवस्थापन इकाई र स्थानीय तहसँगको समन्वय र सहयोगमा ब्लकको बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने । – सघनरुपमा दुई आर्थिक बर्षसम्म ब्लक अन्तर्गतका क्रियाकलापहरु संचालन गरी तत् पश्चात स्थानीय तहमा हस्तान्तरण गर्ने। – हस्तान्तरित ब्लकहरुमा निश्चित अवधिमा अनुशरणा (Followup) क्रियाकलापहरु संचालन गर्ने। – परियोजनाका विषयगत अपेक्षित प्रतिफलहरुको अनुगमन तथा मुल्याङ्कन गर्ने। – ब्लक अन्तर्गत संचालित कार्यक्रमको समग्र प्रतिवेदन तयार गरी मासिक, चौमासिक र बार्षिकरुपमा परियोजना व्यवस्थापन इकाईमा प्रतिवेदन गर्ने।
प्रदेश परियोजना समन्वय कार्यान्वयन तथा अनुगमन समिति	– परियोजना सन्चालनमा सहजीकरण गर्ने। – परियोजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन र अनुगमनका लागि निर्देशक समितिको निर्णय कार्यान्वयन गर्न व्यवस्था मिलाउने। – नयाँ ब्लक, जोन र सुपरजोन छनौटको लागि सिफारिस गर्ने – अन्तर निकाय समन्वय गर्ने। – परियोजना सञ्चालनमा आइपरेका समस्याहरू समाधानका लागि पहल गर्ने।

निकाय	भूमिका
डिभिजन कार्यालयहरु (कृषि विकास, पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास, सिचाई, वन, उद्योग र फार्म केन्द्र, तालिम केन्द्र)	– परियोजनाको सहयोगी निकायको रुपमा कार्य गर्ने। – परियोजनालाई प्राविधक पृष्ठपोषण,कार्यमूलक समन्वयको प्रत्याभुत गराउने। – परियोजनाका विषयगत अपेक्षित प्रतिफलहरुको अनुगमन मुल्याङ्कन गर्ने। – परियोजना कार्यान्वयनमा देखिएका विषयगत समस्याहरु समाधानमा पहलकदमी लिने र समाधान हुन नसकेका समस्याहरु सम्बन्धित विभाग मार्फत परियोजना व्यवस्थापन इकाईमा प्रतिबेदन गर्ने। – परियोजना कार्यान्वयन समन्वय र अनुगमन मुल्याङ्कनका लागि फोकल अधिकृतको व्यवस्था गरी आवश्यक सहयोगी जनशक्तीको व्यवस्थापन गर्ने । – परियोजनाको विषयगत प्रगति तयार गरी परियोजना व्यवस्थापन इकाई र सम्बन्धित निकायमा पठाउने ।
ब्लक इकाई	– ब्लक इकाई सम्बन्धित जिल्लाको कृषि तथा पशु सेवा क्षेत्र हेर्ने कार्यालयमा रहने छ। – प्रत्येक जिल्लामा तोकिएको अधिकृत ब्लक इकाईको फोकल अधिकृत रहनेछन्। – परियोजना कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मुल्याङ्कनको समग्र जिम्मेवारी जिल्ला स्थित कृषि तथा पशु सेवा क्षेत्र हेर्ने कार्यालय प्रमुखमा रहनेछ भने सरोकारवाला निकायका जिल्लास्थित कार्यालयहरुले सहजीकरण र समन्वयकारी कार्य गर्नेछन्। – तोकिएका वाली/वस्तु विशेषका ब्लकलाई स्व-सन्चालन (Self-Sustaining) उन्मुख हुने गरी प्रदेश सरकारको जिल्ला स्थित कृषि तथा पशु सेवा क्षेत्र हेर्ने कार्यालयबाट २ आर्थिक बर्षसम्म सघन रुपमा सामूहिक खेती/सहकारी खेती, करार खेती र चक्लावन्दी खेती प्रवर्द्धन गर्ने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । – दुई आर्थिक वर्षसम्म संचालन भएको ब्लक विकास कार्यक्रमको परिपक्ता, जोन विकास कार्यक्रममा स्तरोन्नती वा हाल संचालित जोनमा समाहित हुन सक्ने आधार लगायतका विषयहरु समावेश गरी प्रदेश सरकारको अपनत्व ग्रहण गरी निरन्तरता वा स्थानीय तह वा समुदायस्तरमा हस्तान्तरणको लागि प्रतिवेदन गर्ने। – संचालित ब्लकको प्रोफाईल तयार गर्ने।

६.३ स्थानीय तहको भूमिका

निकाय	भूमिका
जिल्ला परियोजना कार्यान्वयन समन्वय तथा अनुगमन समिति	- परियोजना सन्चालनमा सहजीकरण गर्ने। - परियोजनाका विभिन्न सम्भागहरुमा तोकिएका कार्यक्रमहरुमा समन्वय तथा अनुगमन गर्ने । - अन्तर निकाय समन्वय गर्ने। - ब्लक क्षेत्र निर्धारण र जोन क्षेत्र विस्तारको लागि सिफारिस गर्ने । - परियोजना संचालमा आइपरेका समस्याहरु समाधानका लागि पहल गर्ने।
स्थानीय तह	- तोकिएको पकेट विकास कार्यक्रम संचालन गर्ने। – परियोजनाका विभिन्न सम्भागहरुमा तोकिएका कार्यक्रमहरुमा समन्वय, सहयोग र सहकार्य गर्ने। – परियोजना अन्तर्गत संचालन हुने पकेट/ब्लक/जोन/ सुपरजोनको बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाको लागि सुझाव दिने। – कृषक समुह/सहकारीहरुलाइ अनुगमन तथा सहजीकरण गर्ने । - परियोजनाका विषयगत अपेक्षित प्रतिफलहरुको अनुगमन गर्ने। - परियोजना कार्यान्वयनमा देखिएका समस्याहरु समाधानमा सह-जीकरण गर्ने ।
पकेट इकाई	– स्थानीय तहको कृषि तथा पशु सेवा शाखको प्राविधिक कर्म-चारीलाइ पकेट इकाईको सम्पर्क व्यक्तिको रुपमा परिचालन गर्ने। – जनशक्ती व्यवस्थापन र पकेट अन्तर्गतका क्रियाकलापहरु कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मुल्याङ्कनको समग्र जिम्मेवारी बहन गर्ने। – तोकिएका वाली/बस्तु विशेषका पकेटलाई स्व-संचालन (Self-Sustaining) उन्मुख हुने गरी दुई आर्थिक बर्षसम्म सघन रुपमा सामूहिक सहकारी खेती, करार खेती र चक्लावन्दी खेती कार्यक्रम संचालन गर्ने। – पकेट क्षेत्रको विकास एवं निरन्तरताको लागि अनुशरण फलोअप कार्यक्रममार्फत सम्बन्धित वालिको ब्लकसंग सम्पर्क स्थापित गर्ने – परियोजनाको विषयगत प्रगति तयार गरी परियोजना कार्यान्वयन इकाई र जिल्लास्थित कृषि/पशु सेवा क्षेत्र हेर्ने कार्यालयमा प्रेषित गर्ने। – संचालित पकेटको प्रोफाइल तयार गर्ने।

७. बृहत व्यवसायिक कृषि उत्पादन तथा औद्योगिक केन्द्र (सुपर-जोन) विकास कार्यक्रम

७.१ पृष्ठभूमि

कृषि उपज उत्पादन, प्रविधि विस्तार, कृषि पूर्वाधार विकास एवं व्यवसायीकरण प्रवर्द्धन, प्रशोधन र कृषिमा औद्योगिकीकरणका क्रियाकलापहरु सञ्चालन हुने बाली वस्तु विशेषका लागि न्यूनतम १००० हेक्टर क्षेत्रफलमा सञ्चालन भएको व्यवसायिक कृषि क्षेत्रलाई बृहत व्यवसायिक कृषि उत्पादन तथा औद्योगिक केन्द्र (सुपर जोन) भनिनेछ। परियोजना सञ्चालनको प्रथम वर्षमा ७ वटा सुपरजोन स्थापना भएका थिए भने परियोजना अन्त्यसम्ममा सुपरजोनहरुको संख्या २१ पुर्याइने परियोजना दस्तावेजमा उल्लेख रहेको।

७.२ उद्देश्य

बृहत व्यवसायिक कृषि उत्पादन तथा औद्योगिक केन्द्र (सुपर-जोन) विकास कार्यक्रमको उद्देश्य देहाय बमोजिम रहेको छः-

(१) सुपरजोनमा समावेश गरिएका बाली/वस्तुको उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने,

(२) सुपरजोन क्षेत्रमा कृषि यान्त्रिकीकरण, कृषि पूर्वाधार विकास एवं व्यवसायीकरण प्रवर्द्धन तथा प्रशोधन उद्योगहरुको स्थापना मार्फत कृषि औद्योगीकरणको आधारशिला तयार गर्ने ।

(३) प्रयोगशाला सेवा तथा कृषि अनुसन्धान र अध्ययन संस्थानको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने

(४) सुपरजोन तथा आसपासका क्षेत्रहरुमा रोजगारी सृजना गर्ने।

७.३ सुपरजोन निर्माण

जोन विकास कार्यक्रम अन्तर्गत सञ्चालित एउटै जिल्ला भित्रका जोनको विस्तार भएर वा नजिकका ब्लक र जोनहरु क्लष्टरमा एकिकृत भई बाली वस्तु विशेषको लागि तोकिएको क्षेत्रफल/संख्याको न्यूनतम मापदण्ड पुरा गरेमा त्यस्तो क्षेत्रलाई बृहत व्यवसायिक कृषि उत्पादन तथा औद्योगिक केन्द्र (सुपरजोन) को रुपमा स्तरोन्नती गर्न सकिनेछ। साथै प्रदेश र स्थानीय तहबाट सञ्चालन गरिएका बाली वस्तु विशेषका उत्पादन क्षेत्रहरुलाई

समेत आवश्यकता र औचित्यको आधारमा सुपरजोनमा समावेश गर्न सकिनेछ। राष्ट्रिय प्राथमिकताको आधारमा प्रादेशिक एवं बाली वस्तुगत सन्तुलन कायम हुने गरी परियोजनाले तोकेको लक्ष्य अनुसारका सुपरजोनहरु विकास गरिनेछ।

७.४ सुपरजोनका लागि क्षेत्रफलको न्यूनतम मापदण्ड

(क) सुपरजोन क्षेत्र छनौट र सुपरजोन विकास कार्यक्रम सञ्चालनको लागि तालिका-६ मा उल्लेख भए बमोजिम न्यूनतम क्षेत्रफलको आधार पुरा गर्नु पर्नेछ।

तालिकाः सुपरजोन कार्यक्रम सञ्चालनका आधारहरु

बाली/वस्तु	इकाई	आधार	कैफियत
बाली	हेक्टर	१०००	
माछा (जलाशय क्षेत्र)	हेक्टर	१०००	

(ख) तोकिए बमोजिमको न्यूनतम क्षेत्रफल वा संख्या नपुगेको हाल सञ्चालनमा रहेका सुपरजोनको हकमा क्षेत्रफल विस्तार कार्यक्रम अनिवार्य रुपमा सञ्चालन गर्नु पर्नेछ।

७.५ सुपरजोनको संख्या र कार्यक्रम सञ्चालन अवधि

बाली वस्तुको प्राथमिकतालाई आधार लिई प्रत्येक प्रदेशमा परियोजना अवधिसम्ममा बढीमा ५ वटा सुपरजोनहरु छनौट गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिनेछ र यी सुपरजोनहरुमा परियोजना अवधिसम्म कार्यक्रम सञ्चालन हुनेछन्। सुपरजोन इकाईको फलोअप र निरन्तरता संघीय सरकारको कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयबाट तोकिएको निकायबाट हुनेछ।

७.६ सुपरजोनको अन्य संभागहरुसँगको सम्बन्ध

पकेट, ब्लक र जोनमा हुने उत्पादनले सोही बाली/वस्तुको सुपरजोनमा रहने कृषि बजार र प्रशोधन उद्योगको लागि कृषि उपज र कच्चा पदार्थ उपलब्ध गराउने छन्। त्यस्तै सुपरजोनमा रहेका स्रोत केन्द्रहरुबाट जोन, ब्लक र पकेटका लागि बीउ नक्ष लगायत अन्य प्रविधिहरु उपलब्ध हुने छन्।

७.७ सुपरजोन क्षेत्र विस्तार

सुपरजोन सञ्चालन तथा अनुगमन समन्वय समितिले सम्भाव्यताको आधारमा जोन क्षेत्र विस्तारको लागि परियोजना कार्यान्वयन इकाईमा अनुरोध गर्न सक्नेछ । यसरी अनुरोध प्राप्त भएमा प्राविधिक कार्यदलको प्रतिवेदन एवं परियोजना कार्यान्वयन इकाईको सिफारिसमा परियोजना व्यवस्थापन इकाईले आसपासका जोडिएका क्षेत्रहरु समावेश गरी सुपरजोन क्षेत्र विस्तार गर्न सक्नेछ।

७.८ सुपरजोन सञ्चालन हुने क्षेत्र र समावेश हुने बाली

अनुसूची-१ मा उल्लेखित बाली/वस्तुहरु मध्येबाट प्राविधिक संभाव्यताको आधारमा मुलुकको जुनसुकै भौगोलिक क्षेत्रमा सुपरजोन कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिनेछ।

७.९ सञ्चालन गर्ने निकाय

सुपरजोन विकास कार्यक्रम सञ्चालनका लागि तोकिएको जिल्लामा रहेको परियोजना कार्यान्वयन इकाईको मुख्य जिम्मेवारी रहनेछ र प्रदेश सरकारको जिल्ला स्थित कृषि/पशु सेवा क्षेत्र हेर्ने कार्यालय र स्थानीय तहको कृषि/पशु सेवा शाखाले समन्वय र सहजीकरण गर्नेछन्।

७.१० जनशक्ति व्यवस्थापन

बृहत व्यवसायिक कृषि उत्पादन तथा औद्योगिक केन्द्र (सुपरजोन) कार्यक्रमको इकाई सम्बन्धित जिल्लाको परियोजना कार्यान्वयन इकाईमा रहनेछ। सुपरजोन विकास कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि परियोजना व्यवस्थापन इकाईको सिफारिसमा कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयले नेपाल कृषि सेवा अन्तर्गत राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीका अधिकृत-१ जना सहित प्राविधिक अधिकृत (T_6) — १ जना, प्राविधिक सहायक (T_4)-१ जना, प्रा.स./ना.प्रा.स.-२ जना स्थायी कर्मचारी काजमा खटाइनेछ । यसरी खटाउँदा बाली वस्तु विशेष सम्बन्धित समूहका एक जना अनिवार्य हुनु पर्नेछ। कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय अन्तर्गतका निकायहरुको विद्यमान मौजुदा दरबन्दीबाट कृषि अधिकृत र प्रा.स./ना.प्रा.स. स्तरका कर्मचारीहरु उपलब्ध हुन नसकेमा परियोजना कार्यान्वयन इकाईको कार्यक्रममा बजेट व्यवस्था गरी उक्त कर्मचारीहरु समेत सेवा करारमा नियुक्ती गर्न सकिनेछ। यद्यपि परियोजनाको दरबन्दी वार्षिक स्वीकृत अस्थायी दरबन्दी अनुरुप हुनेछ।

७.११ कार्यक्रमको लक्षित वर्ग

सुपरजोन विकास कार्यक्रममा देहाय बमोजिमका लक्षित वर्ग सहभागी हुन सक्ने छन्:-

(१) स्थानीय लेखा नम्बर (PAN) लिएको व्यवसायिक कृषक

(२) स्थानीय तह वा अन्य सरकारी निकायमा नियमानुसार दर्ता भएका कृषक समूह

(३) कृषि कार्य गर्ने उद्देश्य सहित सहकारी ऐन बमोजिम दर्ता भएका सहकारीहरु

(४) नियमानुसार दर्ता भएका जल उपभोक्ता समितिहरु

(५) कानुन बमोजिम दर्ता भएका कृषि फर्म वा कम्पनीहरु

७.१२ सुपरजोन छनौट

७.१२.१ सुपरजोन निर्धारणका आधारहरु

सुपरजोन विकास कार्यक्रम सञ्चालनकव लागि अनुसूची-१ बमोजिमका बाली/वस्तुमा देहायका आधारमा सुपरजोन क्षेत्र निर्धारण गर्नु पर्नेछ।

(क) कृषिमा आधारित उद्योग व्यवसायको लागि कच्चा पदार्थमा प्रयोग हुने बाली

(ख) स्थानीय स्तरमा रोजगारी सृजना गर्न सक्ने बाली र वस्तु

(ग) आयात प्रतिस्थापना र निर्यात प्रवर्द्धनमा सहयोग पुऱ्याउने बाली र वस्तु

(घ) सिंचाइ, सडक र सेवा प्रदायक संस्था लगायतका आवश्यक पूर्वाधार भएको

(ङ) तोकिएको क्षेत्रफलमा सामुहिक खेती तथा चक्लावन्दी भएको/हुनसक्ने वा एउटै कोरिडोरमा रहेको

(च) विगतमा सम्बन्धित बाली/वस्तुको जोन सञ्चालन भएको

(छ) हालको क्षेत्रफल, उत्पादन, उत्पादकत्व र समावेश हुने घरधुरी तथा खेती योग्य जग्गा

(ज) प्रस्तावित सुपरजोन क्षेत्र भित्र स्रोत केन्द्रको अवस्था, प्रमुख प्रशोधन, औद्योगिकीकरण तथा बजारीकरणका अवसरहरु

(झ) प्रस्तावित सुपरजोन क्षेत्र भित्र सामुहिक खेती तथा चक्लाबन्दी को हालको अवस्था एवं विस्तारको संभावना

सुपरजोन छनौट प्रक्रियाः सुपरजोन छनौट गरी स्वीकृत गर्ने प्रक्रिया देहाय अनुसार हुनेछ।

(क) सुपरजोन विकास कार्यक्रम मागः सम्बन्धित बाली वस्तुको जोन कार्यक्रम सञ्चालन भईरहेका क्षेत्रका इच्छुक लक्षित समुदाय/वर्गले अनुसूची-१४ बमोजिमको ढाँचामा विवरण भरी स्थानीय तहको सिफारिस समेत संलग्न गरी अनुसूची १५ बमोजिमको ढाँचामा परियोजना कार्यान्वयन इकाईमा आवेदन पेश गर्नु पर्नेछ।

(ख) प्राविधिक कार्यदल गठनः सुपरजोन विकास कार्यक्रम सञ्चालनको लागि प्राप्त आवेदन उपर अध्ययन गरी प्रतिवेदन पेश गर्न परियोजना कार्यान्वयन इकाईले देहाय बमोजिमको प्राविधिक कार्यदल गठन गर्नु पर्नेछ।

कृषि/पशु सेवा अधिकृत, परियोजना कार्यान्वयन इकाई	संयोजक
प्रमुख वा प्रतिनिधि, प्रदेश सरकार अन्तर्गतको जिल्ला स्थित कृषि/पशुसेवा क्षेत्र हेर्ने कार्यालय	सदस्य
सम्बन्धित बाली/वस्तुको विषय विज्ञ	सदस्य

(ग) अध्ययन एवं प्राविधिक प्रतिवेदनः प्राविधिक कार्यदलले सुपरजोन विकास कार्यक्रम सञ्चालनको लागि प्राविधिक रुपमा सम्भाव्य रहे नरहेको यकिन गरी अनुसूची-१६ बमोजिमको मूल्याङ्कनको मापदण्डहरुको आधारमा मुल्याङ्कन गरी परियोजना कार्यान्वयन इकाईमा प्रतिवेदन पेश गर्नेछ।

(घ) प्रदेश परियोजना कार्यान्वयन समन्वय तथा अनुगमन समितिबाट अनुमोदन एवं सिफारिसः मुल्याङ्कनको आधारमा मापदण्ड पुगेका उपयुक्त प्रस्तावहरुलाई परियोजना कार्यान्वयन इकाईले प्राथमिकताक्रम सहित प्रदेश परियोजना कार्यान्वयन समन्वय तथा अनुगमन समितिमा पेश गर्नेछ। यस समितिले प्रदेश अन्तर्गत संभावना भएका राष्ट्रिय प्राथमिकताका बालीहरुको जिल्लागत र भौगोलिक क्षेत्रगत सन्तुलन कायम हुने गरी अनुमोदन गर्नेछ र परियोजना कार्यान्वयन समितिमा पेश गर्न परियोजना व्यवस्थापन इकाईलाई सिफारिस गर्नेछ।

(ङ) सुपरजोन विकास कार्यक्रम सञ्चालनको लागि प्रदेश परियोजना कार्यान्वयन समन्वय तथा अनुगमन समितिबाट सिफारिस भइ आएका प्रस्तावहरु उपर परियोजना कार्यान्वयन समितिले छलफल गरी परियोजना निर्देशक समितिमा सिफारिस गर्नेछ।

(च) परियोजना निर्देशक समितिले परियोजना व्यवस्थापन इकाईको प्रस्तावमा परियोजना कार्यान्वयन समितिबाट सिफारिस भएका नयाँ सुपरजोन विकास कार्यक्रम तथा कार्यक्षेत्र माथि छलफल गरी निर्णय गर्नेछ।

७.१२.२ सुपरजोन विकास कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया

(१) परियोजना कार्यान्वयन इकाईले सुपरजोन कार्यक्षेत्रभित्र रहेका ईच्छुक लक्षित समुदाय/वर्गलाई सुपरजोन विकास कार्यक्रम अन्तर्गत सञ्चालन हुने विभिन्न कार्यक्रमहरुमा सहभागिताका लागि सूचिकृत गर्नेछ। परियोजना कार्यान्वयन इकाईले सुपरजोन अन्तर्गत सञ्चालन हुने सम्पुर्ण कार्यक्रमहरुको अनुसूची-९ अनुसारको ढाँचामा सार्वजनिक सूचना आह्वान गरी लक्षित समुदाय/वर्गबाट आवेदन माग गर्नेछ।

(२) सुपरजोन कार्यक्रममा सहभागी हुन इच्छुक लक्षित समुदाय/वर्गले तोकेको बाली/वस्तुमा आधारित रही अनुसूची-१० बमोजिमको ढाँचामा निवेदन पेश गर्नु पर्नेछ।

(३) सुपरजोन अन्तर्गत कार्यक्रम सञ्चालनका लागि परियोजना कार्यान्वयन इकाईमा प्राप्त हुन आएका आवेदनहरुको मूल्याङ्कनको लागि देहाय बमोजिमको प्राविधिक समिति रहनेछ।

प्रमुख, परियोजना कार्यान्वयन इकाई	अध्यक्ष
प्रमुख वा प्रतिनिधि, प्रदेशको जिल्ला स्थित कृषि/ पशु सेवा क्षेत्र हेर्ने कार्यालय	सदस्य
कृषि अधिकृत, परियोजना कार्यान्वयन इकाई	सदस्य सचिव

(४) प्राविधिक समितिले सुपरजोन सञ्चालन हुने सम्बन्धित स्थानीय तहको कृषि/पशु सेवा शाखा प्रमुख वा प्रतिनिधि सहित अन्य २ जना पदाधिकारीहरुलाई बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

(५) तोकिएको सुपरजोन क्षेत्र भित्रबाट सुपरजोन कार्यक्रममा सहभागिताका लागि प्राप्त आवेदनहरुको अनुसूची-११ को आधारमा आवश्यकता अनुसार विस्तृतीकरण गरी प्राविधिक समितिले मूल्याङ्कन गर्नेछ।

(६) प्राविधिक समितिले आवश्यकता अनुसार स्थलगत प्रमाणिकरणको लागि कर्मचारी परिचालन गर्न सक्नेछ।

(७) प्राविधिक समितिले कार्यक्रमको दोहोरोपन नपर्ने गरी प्राप्त आवेदनहरुको मूल्याङ्कन गरी प्राथमिकताक्रम तोकी स्वीकृतिका लागि परियोजना कार्यान्वयन इकाई प्रमुख समक्ष पेश गर्नेछ।

(८) परियोजना कार्यान्वयन इकाई प्रमुखले सुपरजोन अन्तर्गत सञ्चालन हुने अनुसूची-१८ बमोजिमका क्रियाकलापहरु सञ्चालनको लागि कार्यालयमा सिफारिस गरिएका लक्षित समुदाय/वर्गको आवेदन स्वीकृत वा अस्वीकृत गर्न सक्नेछ।

(९) परियोजना कार्यान्वयन इकाईले सुपरजोन विकास कार्यक्रम अन्तर्गत सञ्चालन हुने क्रियाकलापको लागि लागत अनुमान, प्राविधिक स्पेशिफिकेशन र कार्यान्वयन कार्य योजना नियमानुसार स्वीकृत गर्नु पर्नेछ।

७.१२.३ सुपरजोन सञ्चालन समन्वय समिति गठन एवं जिम्मेवारी

(क) परियोजना कार्यान्वयन इकाईले सुपरजोन विकास कार्यक्रम सञ्चालनमा सहजीकरण र लाभग्राहीको अनुगमन गर्न लाभग्राहीको प्रतिनिधित्व रहने गरी परियोजना कार्यान्वयन इकाईमा सुपरजोन स्थापनाका लागि सूचीकृत भएका निश्चित क्षेत्र भित्रका संस्थाहरुको प्रतिनिधित्व हुने गरी ९ सदस्यीय सुपरजोन सञ्चालन समन्वय समिति गठन गर्नु पर्नेछ। यसरी गठन हुने समितिमा कम्तीमा ३ जना महिलाको सहभागिता हुनु पर्नेछ। सदस्य मध्ये एक जना समितिको संयोजक हुनेछ र समिति एवं सदस्यको पदावधि २ आथिर्क वर्षको हुनेछ।

(ख) सुपरजोन सञ्चालन समन्वय समितिको भूमिका देहाय बमोजिम हुनेछ:-

(१) सुपरजोन क्षेत्रमा भएका विद्यमान प्रविधि र पूर्वाधारहरुको अभिलेख तयार गर्न सहयोग गर्ने र सुपरजोन सञ्चालन अवधिको कार्ययोजना तयार गर्ने।

(२) सुपरजोन अन्तर्गतका कृषक, कृषक समुह, कृषि सहकारी, उद्यमी, कानून बमोजिम दर्ता भएका कृषि सम्वन्धित कम्पनी वा फर्महरुको विवरण अद्यावधिक गर्न सहयोग गर्ने।

(३) सुपरजोन अन्तर्गत सञ्चालन हुने प्रविधिहरुको प्रसारमा परियोजना कार्यान्वयन इकाईलाई सहयोग गर्ने, गुणस्तरीय उत्पादन सामग्री आपूर्तीको व्यवस्थापन तथा उत्पादित वस्तुको बजारीकरण र उद्योगसँग जोड्न सहयोग गर्ने।

(४) सुपरजोन अन्तर्गत समूहिक खेती, सहकारी खेती, चक्लावन्दी खेती प्रवर्द्धन गर्ने।

(५) परियोजना अन्तर्गत स्थापना गरिएका पूर्वाधारहरुको विकास प्रयोग र सम्वर्द्धन समन्वय र सहजीकरण गर्ने ।

(६) परियोजनाका सरोकारवालाहरुसँग समन्वय र सहकार्य गर्ने।

(७) सुपरजोन क्षेत्र भित्र सञ्चालन गरिने वार्षिक कार्यक्रम परियोजना कार्यान्वयन इकाईसँग सहभागितात्मक रुपमा तर्जुमा गर्ने।

(८) नियमित रुपमा सञ्चालित कार्यक्रमहरुको अनुगमन गरी सम्बन्धित परियोजना कार्यान्वयन इकाइमा पृष्ठपोषण गर्ने।

७.१२.४ सम्झौता र अनुदान रकम भुक्तानी

(१) स्वीकृत भएका आवेदक लाभग्राहीसँग परियोजना कार्यान्वयन इकाईले सम्झौताका द्विपक्षीय शर्तहरु बारे छलफल गरी अनुसूची-१२ बमोजिमको ढाँचामा सम्झौता गरी कार्यादेश दिनुपर्नेछ।

(२) सम्वन्धित लाभग्राहीलाई प्रचलित कानून बमोजिम अनुदान रकम भूक्तानी गरिनेछ।

७.१२.५ अनुगमन तथा मूल्याङ्कन र प्रगति प्रतिवेदन

(क) अनुगमन तथा मूल्याङ्कन

परियोजना कार्यान्वयन इकाईले जोन विकास कार्यक्रम अन्तर्गत सञ्चालित क्रियाकलापहरुको एकल वा जोन क्षेत्रका लाभग्राही एवं सरोकारवालाहरुको सहभागितामा संयुक्त अनुगमन तथा मुल्याङ्कन गर्नेछ। परियोजना कार्यान्वयन इकाई र जोन सञ्चालन समन्वय समितिले जोन कार्यक्रमको सार्वजनिक सुनुवाईका लागि सजहजीकरण गर्नु पर्नेछ।

(ख) प्रगति प्रतिवेदन

(अ) सम्बन्धित परियोजना कार्यान्वयन इकाईले सम्बन्धित जोन इकाईको सहयोगमा जोन विकास कार्यक्रमको खर्च र उपलब्धि चौमासिक र वार्षिक रुपमा तयार गरी प्रगति प्रतिवेदन सम्बन्धित तालुक निकायमा पेश गर्नु पर्नेछ।

(आ) प्रगति प्रतिवेदन अनुसूची-१३ र राष्ट्रिय योजना आयोगले तोकेको ढाँचामा तयार गरी पेश गर्नु पर्नेछ।

खण्ड-३

प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण, परियोजना कार्यान्वयन इकाई, कास्की

१) परिचय

कास्की जिल्लाको पोखरा महानगरपालिकालाई कार्यक्षेत्र बनाई प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकिकरण परियोजनाको ४ वटा सम्भागहरुमध्ये चौथो सम्भागका रुपमा बृहत व्यवसायिक कृषि उत्पादन तथा औद्योगिक केन्द्र (सुपेरजोन) विकास कार्यक्रम आ.व. २०७३/७४ देखि संचालन हुँदै आएको छ। कास्कीमा तरकारी सुपरजोन कार्यक्रम संचालन गर्ने निर्णय भएअनुसार यसको कार्यक्षेत्र साविक पोखरा उप-महानगरपालिका र लेखनाथ नगरपालिकाको पोखरा, हेम्जा, लेखनाथ, भरतपोखरी, निर्मलपोखरी रहेकोमा हाल पोखरा महानगरपालिकाको ३३वटै वडाहरु राखि कार्यक्षेत्र कायम गरिएको छ। आ.व. २०७८/७९ देखि तरकारी सुपरजोनको कार्यक्षेत्र विस्तार रुपा भई गाउँपालिकाको वडा नं ५, ६ र ७, मादी गाउँपालिकाको वडा नं ५,१२ र ७, अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको वडा नं १,२,३ र ६ र माछापुच्छ्रे गाउँपालिकाका वडा नं २,३ र ४ पनि कायम भएको छ।

परियोजना पूर्वको क्षेत्रफल ७५६ हे रहेकोमा हालसम्ममा यस परियोजनाको ११०६.४ हेक्टर कार्यक्षेत्र रहेको छ जसमा ८८ वटा कृषक समूह, १९ वटा कृषि सहकारी, १९१ वटा कृषि उद्यमी र ४९८ वटा व्यवसायिक कृषक लाभग्राहीको रुपमा रहेका छन्। परियोजना पूर्वको उत्पादकत्व १२.५१ मे.टन/हे रहेकोमा आ.व. २०७६/७७ मा कास्की तरकारी सुपरजोनको तरकारी उत्पादन २२६३९.८२ मे.टन रहेको छ भने उत्पादकत्व २०.४६७ मे.टन/हेक्टर रहेको छ।

२) परियोजना कार्यान्वयन इकाईको उद्देश्य

- सुपरजोनमा समावेश भएको तरकारी बालीको उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धिको साथै गुणस्तर तथा मुल्य अभिवृद्धि गर्ने।
- सुपरजोन क्षेत्रमा कृषि यान्त्रिकरण, कृषि पूर्वाधार विकास एवं व्यवसायीकरण प्रवर्द्धन, प्रशोधन केन्द्रहरुको स्थापना, कृषि जन्य उद्योग स्थापना मार्फत कृषि आधुनिकिकरण गर्दै आत्मनिर्भर कृषि अर्थतन्त्रको आधरशिला निर्माण गर्ने।

आ.व. २०७७/७८ देखि यस परियोजना कार्यान्वयन इकाईले गण्डकी प्रदेश अन्तर्गतका परियोजना कार्यान्वयन इकाईहरुको समन्वय इकाईको जिम्मेवारी पनि पाएको छ।

३) आ.व.२०७७/७८ मा गण्डकी प्रदेश अन्तर्गत संचालनमा आएका परियोजना कार्यान्वयन इकाईहरु

क्र.सं.	परियोजना कार्यान्वयन इकाई	कार्यालय रहने जिल्ला	कार्यक्षेत्र
१	परियोजना कार्यान्वयन इकाई, कास्की	कास्की	कास्की (तरकारी सुपरजोन)
२	परियोजना कार्यान्वयन इकाई, स्याङ्जा	स्याङ्जा	स्याङ्जा (सुन्तला सुपरजोन र अदुवा जोन)
३	परियोजना कार्यान्वयन इकाई, गोरखा	गोरखा	गोरखा र तनहुँ (सुन्तला र तरकारी जोन)
४	परियोजना कार्यान्वयन इकाई, लमजुङ्ग	लमजुङ्ग	लमजुङ्ग र मनाङ्ग (स्याउ र अलैची जोन)
५	परियोजना कार्यान्वयन इकाई, बाग्लुङ्ग	बाग्लुङ्ग	बाग्लुङ्ग र पर्वत (आलु,धान र मकै जोन)
६	परियोजना कार्यान्वयन इकाई, मुस्ताङ्ग	मुस्ताङ्ग	मुस्ताङ्ग र म्याग्दी (स्याउ,सुन्तला र बंगुर जोन)
७	परियोजना कार्यान्वयन इकाई, नवलपुर	नवलपुर	नवलपरासी व.सु.पुर्व (तरकारी र सुन्तला जोन)

४) उपलब्ध हुने सेवा सुविधाहरु

तोकिएका पकेट, ब्लक, जोन र सुपर जोनमा सञ्चालन हुने क्रियाकलापहरुका लागि नेपाल सरकारले तोकि दिएको अवस्थामा बाहेक बढीमा देहाय अनुसार सेवा सुविधाहरु उपलब्ध गराइने छ।

क्र.स.	विवरण	सुविधा
१	कृषि उत्पादन सामग्रीहरु (बीउ, बेर्ना, बिरुवा, माछा भुरा पशु नश्ल लगायत)	५० प्रतिशत

२	प्राविधिक सहयोग	१०० प्रतिशत
३	प्रयोगशाला सेवाहरु	८५ प्रतिशत
४	कृषि औजार तथा उपकरणहरु	५० प्रतिशत
५	साना सिंचाइ पूर्वाधारहरु	८५ प्रतिशत
६	उत्पादनोपरान्त तथा कृषि व्यवसाय सेवा पूर्वाधारहरु	८५ प्रतिशत

५) आ.व. ०७७/०७८ को स्विकृत अस्थाई दरबन्दी विवरण

क्र.स.	पद	श्रेणी	सेवा	समुह	संख्या	कैफियत
१	वरिष्ठ कृषि अधिकृत	रा.प.द्धी.प्रा.	नेपाल कृषि	समुहकृत नहुने	१	स्थायी कर्मचारीबाट पदपूर्ती हुने
२	कृषि अधिकृत	रा.प.तृ.प्रा.	नेपाल कृषि	समुहकृत नहुने	२	
३	ना.सु.	रा.प.अन.प्र.प्र	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१	
४	लेखापाल	रा.प.अन.प्र.प्र	नेपाल प्रशासन	लेखा	१	
५	ना.प्रा.स=	रा.प.अन.द्धी.प्रा	नेपाल कृषि	समुहकृत नहुने	२	
६	सहायक कम्प्यूटर अपरेटर	रा.प.अन.द्धी.प्रा	विविध		१	स्थायी/करार सेवाबाट पदपूर्ती हुने
७	का.स	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	२	
८	ह.स.चा	श्रणि विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१	
जम्मा					११	
सेवा परामर्शतर्फ						
९	बागबानी विज्ञ				१	
१०	बाली विज्ञ				१	
११	सामाजिक विज्ञ				१	
१२	कृषि इन्जिनियर				१	

६) हाल कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण

क्र.सं.	कर्मचारीको नाम	पद	ठेगाना	श्रेणी/तह
१	अजय अधिकारी	व.कृ.अ.	आबुखैरेनी-१,तनहुँ	रा.प.द्वि.(प्रा.)
२	निशा कँडेल	कृ.अ.	ब्यास न.पा. ६, तनहुँ	रा.प.तृ.(प्रा.)
३	सुस्मा घिमिरे	कृ.अ.	बेनी न.पा.२, म्याग्दी	रा.प.तृ.(प्रा.)
४	नरेन्द्र गौतम	ना.सु.	फेदिखोला-२, स्याङ्जा	रा.प.अनं.प्र.(प्र)
५	मिलन बहादुर भुजेल	लेखापाल	पुतलिबजार न.पा.-३, स्याङ्जा	रा.प.अनं.प्र.(प्र)
६	खिम माया पाईजा	स.क.अ.	मालिका गा.पा.-७, म्याग्दी	श्रेणीबिहिन
७	सुजता तिवारी	का.स.	पो.म.न.पा.३१, कास्की	श्रेणीबिहिन
८	शिव पौडेल	का.स.	आँधिखोला गा.पा.३, स्याङ्जा	श्रेणीबिहिन
९	छोइसाङ लामा	ह.स.चा.	दोरम्बा गा.पा.७, रामेछाप	श्रेणीबिहिन
सेवा परामर्शतर्फ				
१०	मनोज ढकाल	बागबानी विज्ञ	पोखरा म.न.पा.-२८,माझठाना, कास्की	सेवा परामर्श
११	मेघा सुवेदी	बाली विज्ञ	पोखरा म.न.पा.-५,मालेपाटन, कास्की	सेवा परामर्श
१२	गोविन्द श्रेष्ठ	सामाजिक विज्ञ	भूमिकास्थान-६,अर्घाखाँची	सेवा परामर्श
१३	अर्जुन गौतम	कृषि इन्जिनियर	पोखरा म.न.पा.-१९,पुरनचौर, कास्की	सेवा परामर्श

७. परियोजना कार्यान्वयन इकाई कास्कीमा २०७३ देखि २०७७ सम्म कार्यारत कार्यालय प्रमुखहरुको विवरण

क्र. सं.	कार्यालय प्रमुखहरुको नाम	पद	अवधि	
			देखि	सम्म
१	बसन्त कुमार श्रेष्ठ	ब.कृ.अ.	२०७३/०८/२०	२०७४/०५/३०
२	महेन्द्रराज कौडाल	ब.कृ.अ.	२०७४/०५/२१	२०७५/०५/३०
३	बसन्त कुमार श्रेष्ठ	ब.कृ.अ.	२०७५/०६/०१	२०७७/०५/३१
४	अजय अधिकारी	ब.कृ.अ.	२०७७/०६/०१	हालसम्म

८. हाल कायम सुपरजोन संचालन समन्वय समितिको विवरणः

क्र.सं.	नाम	पद	सम्पर्क नं	क्लष्टर
१	कृष्ण प्रसाद तिवारी	संयोजक	९८५६०६२७७७	वडा नं. २९, ३०, ३१
२	चित्रादेवी भट्टराई	उपसंयोजक	९८४६७१०४०६	वडा नं ५,६,७,१८,२४
३	डेविड गुरुङ्ग	सचिव	९८५६०७६६००	वडा नं १६.१९.२०
४	विरेन्द्र भण्डारी	सदस्य	९८५६०८७१४७	वडा नं २६,२७
५	रुद्र पौडेल	सदस्य	९८५६०१७०२२	वडा नं १,२,२५
६	पदम राज पौडेल	सदस्य	९८५६०३४५०७	वडा नं २१,३२,३३
७	अग्निमाया बराल	सदस्य	९८४६५६२४८०	वडा नं १७,२२,२३
८	आशा भण्डारी	सदस्य	९८४६५९०५५८	वडा नं ९,१०,२८
९	टेकनाथ बराल	सदस्य	९८४६२९५३९५	वडा नं ११,१२,१३,१४,१५

९. आ.व. २०७७/७८को असार महिनाको खर्चको फाँटवारी				
खर्च/वित्तिय सङ्केत नं	खर्च/वित्तिय सङ्केतको नाम	अन्तिम बजेट	असार महिनासम्मको खर्च	बाँकी बजेट
पुँजिगत कार्यक्रमतर्फ				
३११२१	सवारी साधन	०.००	०.००	०.००
३११२२	मेशिनरी तथा औजार	१७०००.००	१६९६०२	३९८
३११२३	फर्निचर तथा फिक्चर्स	२००००.००	१९४९१४	५०८६
३११५५	सिचाई संरचना निर्माण	०.००	०	०
३११५९	अन्य सार्वजनिक निर्माण	३०००००.००	२१९८८१६	८०११८४
	पुँजिगततर्फ कुल जम्मा	३३७०००.००	२५६३३३२.००	८०६६६८.००
चालु कार्यक्रमतर्फ				
२११११	पारिश्रमिक कर्मचारी	३६१८०००	३२५४२६८.४	३६३७३१.६
२११२१	पोशाक	७००००	५००००	२००००
२११३२	महंगी भत्ता	१६८०००	१३८०००	३००००
२११३४	कर्मचारीको बैठक भत्ता	४५०००	४०५००	४५००
२११३९	अन्य भत्ता	४८०००	२८५५०	१९४५०
२१२१३	योगदानमा आधारित बीमा कोष खर्च	३४०००	३३६००	४००
२२१११	पानी तथा बिजुली	२८८०००	६९८८८.१५	२१८१११.८५
२२११२	संचार महसुल	२५२०००	१५१७०४	१००२९६.३४
२२२१२	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	६२६०००	३६६८२३.६६	२५९१७६
२२२१३	सवारी साधन मर्मत खर्च	४४००००	३८१२००	५८८००

२२२१४	बिमा तथा नविकरण खर्च	१४४०००	६७९३७	७६०६३
२२२२१	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च)	१०००००	९९६७७	३२३
२२३११	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	६३००००	६०७८४४	२२१५६
२२२१४	इन्धन- अन्य प्रयोजन	७२०००	३९३७५	३२६२५
२२३१५	पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन	२१००००	७०३०५	१३९६९५
२२४११	सेवा र परामर्श खर्च	२५७००००	११४०७१५	१४२९२८५
२२४१३	करार सेवा शुल्क	१२३६०००	१०४५३६०	१९०६४०
२२४१९	अन्य सेवा शुल्क	१४४०००	६६०००	७८०००
२२५१२	सीप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च	१६०००००	९१३५५२	६८६४४८
२२५२२	कार्यक्रम खर्च	१४६०३०००	११९२६६१	१३४१०३३९
२२६११	अनुगमन मुल्याङ्कन खर्च	७८१०००	६४९०३०	१३१९७०
२२६१२	भ्रमण खर्च	४५८०००	१४५८८७	३१२११३
२२७११	विविध खर्च	३७५०००	२७०५६७	१०४४३३
२६४१३	अन्य संस्थालाई अनुदान-सःशर्त	५५०००००	२५६८८६२	२९३११३८
२६४२३	अन्य संस्थालाई सःशर्त पुँजिगत अनुदान	२१६०००००	१७८२६५६३	३७७३४३७
२८१४२	घर भाडा	९६००००	६६८४००	२९१६००
	चालुतर्फ कुल जम्मा	५६५७२०००	३१८८७२६९.२१	२४६८४७३०.७९

१०. परियोजना कार्यान्वयन इकाई कास्कीको आ. व. २०७७/०७८ को बार्षिक प्रगति विवरण

नेपाल सरकार													
कृषि विकास मन्त्रालय													
प्रधान मन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना													
आ. व. २०७७/७८ को बार्षिक अवधिको कार्यक्रम तर्फको भारित तथा वित्तीय प्रगति स्थिति													
											बजेट रु हजारमा		
क्र. स.	परियोजना कार्यान्वयन एकाइ	बार्षिक			वार्षिक प्रगति								
		विनियोजन			भारित प्रगति %			खर्च			वित्तीय प्रगति %		
		पूँजीगत	चालु	जम्मा	पूँजीगत	चालु	जम्मा	पूँजीगत	चालु	जम्मा	पूँजीगत	चालु	जम्मा
	कास्की	३३७०	५६५७२	५९९४२	९०.०७	६१.५९	६३.१८	२५६३.३३२	३१८८७.३२७	३४४५०.६५९	७६.०६	५६.३७	५७.४७

११. आ.व. २०७७/७८को लाभान्वित जनसंख्या विवरण

क्र. सं.	परियोजना कार्यान्वयन एकाइ	सुपरजोन/जोन	लाभान्वीत समुह/सहकारी/उद्यमीको संख्या					लाभान्वीत जनसंख्या								
								महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाती	अन्य	युवा	कूल जम्मा	कैफियत
			समुह	सहकारी	फार्म	अन्य	जम्मा									
		सुपरजोन	३५	१६	१६९	३	२२३	४६८	५८७	१०५५	३२	१०५	९१८	६००	१०५५	

१२. परियोजना कार्यान्वयन इकाई कास्कीको आ.व. २०७७/०७८ को प्रगति कच्चेबारी

क्रम संख्या	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	बार्षिक लक्ष			प्रथम चौमासिक लक्ष			दोस्रो चौमासिक लक्ष			तेस्रो चौमासिक लक्ष			वार्षिक प्रगति	
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार
१	२		३	१०	११	१२	१३	१४	१५								
अ)	पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु																
११.४.२२.३५४	स्थानीय तहको लागत सहभागितामा वीउ श्रोत केन्द्र स्थापना (अन्य सार्वजनिक निर्माण)	३११५९	संख्या	१	५	३०	१	०.३३	२	१	२.३४	१४	१	२.३३६	१४	१	५
४३	प्रदेश समन्वय इकाई								३.७								
११.३.७.८	ल्यापटप खरिद(कार्यालय संचालनसंग सम्बन्धी यन्त्र,उपकरण तथा मेशीन औजार)	३११२२	संख्या	१	०.१३	०.८	१	०.१३	०.८	०	०.००	०	०	०	०	१	०.१३
११.३.७.४५३	डेक्सटप कम्प्यूटर तथा प्रिन्टर सेट खरिद (कार्यालयसँग संचालन सँग सम्वन्धि यन्त्र,उपकरण तथा मेशिन औजार)(कार्यालय संचालनसंग सम्बन्धी यन्त्र,उपकरण तथा मेशीन औजार)	३११२२	सेट	१	०.१५	०.९	१	०.१५	०.९	०	०.००	०	०	०	०	१	०.१५
११.६.१३.११२	कार्यालयको लागि फर्निचर तथा फर्निसिङ खरिद (कार्यालयको लागि फर्निचर फिक्चर्स)	३११२३	पटक	१	०.३३	२	१	०.३३	२	०	०.००	०	०	०	०	१	०.३३
क)	पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा :				५.६२	३३.७		०.९५	५.७		२.३४	१४		२.३३६	१४		५.६१
आ)	चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु																
१.१.१.४	रा.प. द्वितीय(स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	१	१.०९	६.५३	१	०.४२	२.५१	१	०.३४	२.०१	१	०.३३५	२.०१	१	१.०९
१.१.१.५	रा.प. तृतीय(स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	२	१.९०	११.३६	१	०.७३	४.३७	१	०.५८	३.५	१	०.५८२	३.४९	२	१.९
१.१.१.६	रा.प.अनं. प्रथम(स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	४	३.०५	१८.२९	०	१.१७	७.०४	०	०.९४	५.६३	०	०.९३८	५.६२	२	२.४३
१.२.२.१	स्थायी कर्मचारीको महंगी भत्ता(महंगी भत्ता)	२११३२	जना	७	०.२८	१.६८	७	०.१०	०.६	७	०.१०	०.६	७	०.०८०	०.४८	७	०.२८

क्रम संख्या	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	बार्षिक लक्ष			प्रथम चौमासिक लक्ष			दोस्रो चौमासिक लक्ष			तेस्रो चौमासिक लक्ष			बार्षिक प्रगति	
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार
१	२		३	१०	११	१२	१३	१४	१५								
१.२.४.३	मूल्याङ्कन समितिको बैठक भत्ता (बैठक भत्ता)	२११३४	पटक	३	०.०८	०.४५	०	०.०५	०.३	१	०.०३	०.१५	०	०	०	३	०.०८
१.२.१०.६	चाड पर्व तथा पालो पहरा भत्ता(पाले पहरा भत्ता)	२११३९	पटक	३	०.०८	०.४८	३	०.०८	०.४८	०	०.००	०	०	०	०	३	०.०८
१.३.१.१	निजामती कर्मचारीहरुको पोशाक खर्च (कर्मचारी पोशाक)	२११३४	पटक/किसिम	७	०.१२	०.७	०	०.००			०.००		७	०.११७	०.७	७	०.१२
१.६.४.१	कर्मचारीको योगदानमा आधारित वीमा कोष खर्च(कर्मचारीको योगदानमा आधारित वीमा कोष खर्च)	२१२१३	जना	७	०.०६	०.३४	७	०.०२	०.१२	०	०.०२	०.१२	०	०.०१७	०.१	७	०.०६
२.१.१.८	धाराको महसुल(धाराको महसुल)	२२१११	महिना	१	०.२४	१.४४	४	०.०८	०.४८	४	०.०८	०.४८	४	०.०८०	०.४८	१	०.०८
२.१.२.१	बिद्युत महशुल(बिजुली महसुल)	२२१११	पटक	१०००	०.२०	१.२	४	०.०७	०.४	४	०.०७	०.४	४	०.०६७	०.४	१०००	०.२
२.१.३.१	जारको पिउने पानी(पिउने पानी)	२२१११	जार	४०	०.०४	०.२४	४	०.०१	०.०८	४	०.०१	०.०८	४	०.०१३	०.०८	४	०.०४
२.१.६.१	टेलिफोन महसुल(टेलिफोन महसुल)	२२११२	महिना	१	०.१२	०.७२	४	०.०४	०.२४	४	०.०४	०.२४	४	०.०४०	०.२४	१	०.१२
२.१.६.११	संचार महशुल (टेलिफोन/इमेल/इन्टरनेट/हुलाक/कुरियर)(टेलिफोन महसुल)	२२११२	महिना	१	०.२०	१.२	४	०.०७	०.४	४	०.०७	०.४	४	०.०६७	०.४	१	०.२
२.१.७.८	वेवसाइट व्यावस्थापन खर्च(ईमेल/इन्टरनेट/वेवसाइट)	२२११२	पटक	१	०.१०	०.६	१	०.१०	०.६		०.००		०	०	०	१	०.१
२.२.२.६८	सवारी साधनका लागि मोबिल तथा अन्य लुब्रिकेन्टस्(इन्धन कार्यालय प्रयोजन)	२२२१२	लीटर	२१६	०.१८	१.०८	०	०.०६	०.३५	०	०.०६	०.३५	०	०.०६३	०.३८	२१६	०.१८
२.२.२.९८	कार्यक्रम संचालन तथा अनुगमनमा प्रयोग हुने मोटरसाइकलका लागि पेट्रोल(इन्धन कार्यालय प्रयोजन)	२२२१२	लीटर	११४०	०.२६	१.५८	४००	०.०७	०.४४	५४०	०.१०	०.५८	५००	०.०९३	०.५६	११४०	०.२६
२.२.३.१५	अन्य प्रयोजनको लागि ईन्धन(इन्धन- अन्य प्रयोजन)	२२३१४	पटक/संख्या	३६	०.१२	०.७२	१२	०.०४	०.२४	१२	०.०४	०.२४	१२	०.०४०	०.२४	३६	०.१२

क्रम संख्या	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	बार्षिक लक्ष			प्रथम चौमासिक लक्ष			दोस्रो चौमासिक लक्ष			तेस्रो चौमासिक लक्ष			वार्षिक प्रगति	
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार
१	२		३	१०	११	१२	१३	१४	१५								
२.३.१.३	दुई पाङ्ग्रे सवारी साधन मर्मत खर्च(सवारी साधन मर्मत)	२२२१३	वटा	६	०.१५	०.९	६	०.०८	०.५	०	०.०५	०.३	०	०.०१७	०.१	६	०.१५
२.३.१.११	चार पांग्रे सवारी साधन मर्मत(सवारी साधन मर्मत)	२२२१३	वटा	१	०.५८	३.५	१	०.३३	२	०	०.१७	१	०	०.०८३	०.५	१	०.५८
२.३.२.६८	मेशिनरी उपकरण मर्मत (मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च)	२२२२१	पटक	२०	०.१७	१	२०	०.०५	०.३	०	०.०८	०.४५	०	०.०४२	०.२५	२०	०.१७
२.४.१.४	कार्यालयको लागि स्टेसनरी, टोनर तथा अन्य मालसामान(कार्यालय मसलन्द सामान खर्च)	२२३११	पटक	३	०.४३	२.५५	१	०.१४	०.८५	१	०.१४	०.८५	१	०.१४२	०.८५	३	०.४३
२.४.१.१५	कार्यालय मसलन्द सामान खर्च(कार्यालय मसलन्द सामान खर्च)	२२१३५	पटक	३	०.६३	३.७५	१	०.२१	१.२५	१	०.२१	१.२५	१	०.२०९	१.२५	३	०.६३
२.४.१२.१८	कार्यालयलाई आवश्यक विभिन्न सामाग्री छपाई (छपाई खर्च)	२२३१५	पटक	३	०.१०	०.६	१	०.०३	०.२	१	०.०३	०.२	१	०.०३३	०.२	३	०.१
२.४.१३.६	कार्यालयको लागि पत्रपत्रीका तथा पुस्तक खरिद (पत्रपत्रिका तथा पुस्तिका)	२२३१५	पटक	३	०.१०	०.६	१	०.०३	०.२	१	०.०३	०.२	१	०.०३३	०.२	३	०.१
२.४.१४.२	पत्रपत्रिका, रेडियोमा विज्ञापन तथा सूचना प्रकाशन (विज्ञापन तथा सुचना प्रकाशन)	२२३१५	पटक/संख्या	३	०.१५	०.९	१	०.०५	०.३	१	०.०५	०.३	१	०.०५०	०.३	३	०.१५
२.५.२.२३३	knowledge centre संचालनको लागि विज्ञ करार(विज्ञ र सल्लाहकार सेवा)			४	२.६७	१६	४	०.००	०	०	१.६७	१०.	०	१.००१	६	४	२.६७
२.५.२.२४०	कृषि इन्जिनियर(विज्ञ र सल्लाहकार सेवा)			१	०.८०	४.८	१	०.२७	१.६	१	०.२७	१.६	१	०.२६७	१.६	१	०.८
२.५.३.३५६	Case Study of agriculture intern program(अन्य)			१	०.८२	४.९	०	०.००	०	१	०.८२	४.९	०	०	०	०	०
२.५.७.३	कार्यालय सहयोगी सेवा करारमा लिने (व्यक्ति करार)	२२४१३	संख्या	२	०.७८	४.६८	२	०.२८	१.७	२	०.२८	१.७	३	०.२१४	१.२८	२	०.७८

क्रम संख्या	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	बार्षिक लक्ष			प्रथम चौमासिक लक्ष			दोस्रो चौमासिक लक्ष			तेस्रो चौमासिक लक्ष			वार्षिक प्रगति	
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार
१	२		३	१०	११	१२	१३	१४	१५								
२.५.७.४	सेवा करारका कर्मचारीलाई चाडपर्व खर्च(व्यक्ति करार)	२२४१३	संख्या	४	०.१७	१.०४	४	०.१७	१.०४		०.००		०	०	०	४	०.१७
२.५.७.५	सेवा करारका कर्मचारीलाई पोशाक खर्च (व्यक्ति करार)	२२४१३	संख्या	४	०.०७	०.४	०	०.००	०	०	०.००	०.	४	०.०६७	०.४	४	०.०७
२.५.७.१३	कम्पुटर अपरेटर करारमा लिने (व्यक्ति करार)	२२४१३	संख्या	१	०.५८	३.४८	१	०.१९	१.१६	१	०.१९	१.१६	२	०.१९४	१.१६	१	०.५८
२.५.७.१५	सवारी चालक करारमा लिने (व्यक्ति करार)	२२४१३	संख्या	१	०.४६	२.७६	१	०.१६	०.९६	१	०.१६	०.९६	२	०.१४०	०.८४	१	०.४६
२.५.१०.२१	सरसफाई सेवा करार (अन्य सेवा)	२२४१९	जना	१	०.२४	१.४४	१	०.०८	०.४८	१	०.०८	०.४८	१	०.०८०	०.४८	१	०.२४
२.६.४.६१४	प्रत्येक वडामा वीमा सहजकर्ता श्रोत व्यक्ती विकास तालीम(उद्यमशीलता ,रोजगारी मुलक / सशक्तिकरण / सीप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि तालिम)	२२५१२	पटक	२	०.५०	३	२	०.५०	३	०	०.००	०	०	०	०	२	०.५
२.७.५.६२८	डिजिटल कृषि तथ्यांक तथा बार्षिक प्रगति अभिलेखिकरण(प्रचार प्रसार तथा सामाग्री उत्पादन तथा प्रकाशन र वितरण)	२२५२२	पटक	१	०.०३	०.२	१	०.०३	०.२	०	०.००	०.	०	०	०	१	०.०३
२.७.५.६२९	स्थानीय FM बाट विभिन्न सम्भागहरुको प्रस्ताव आव्हान सम्बन्धी सूचना प्रशारण(प्रचार प्रसार तथा सामाग्री उत्पादन तथा प्रकाशन र वितरण)	२२५२२	पटक	१	०.०२	०.१	१	०.०२	०.१	०	०.००	०.	०	०	०	०	०
२.७.५.६४७	प्रशोधन केन्द्र एंव बजारीकरण लगायतका पूर्वाधारको सम्भाव्यता अध्ययन(प्रचार प्रसार तथा सामाग्री उत्पादन तथा प्रकाशन र वितरण)	२२५२२	पटक	१	०.५०	३	०	०.००	०	१	०.५०	३	०	०	०	०	०
२.७.७.१२८	न्यूनतम समर्थन मूल्य निर्धारणको लागि तथ्यांक संकलन र विश्लेषण(अध्ययन /सर्वेक्षण/अनुसन्धान)	२२५२२	पटक	३	०.१३	०.७५	१	०.०४	०.२५	१	०.०४	०.२५	१	०.०४२	०.२५	०	०.१३

क्रम संख्या	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	बार्षिक लक्ष			प्रथम चौमासिक लक्ष			दोस्रो चौमासिक लक्ष			तेस्रो चौमासिक लक्ष			वार्षिक प्रगति	
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार
१	२		३	१०	११	१२	१३	१४	१५								
२.७.१५.६०३	नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि समन्वय बैठक (स्थानीय तह र सरोकारवाल निकाय ।(कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक	६	०.५०	३	३	०.२५	१.५	२	०.१७	१	१	०.०८३	०.५	२	०.१६
२.७.१५.६१९	स्थानीय तहसँगको समन्वयमा नर्सरी श्रोत केन्द्र स्थापना/सुदृढीकरण(कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	संख्या	२	१.६७	१०	०	०.००	०	२	१.६७	१०	०	०	०	५	१.६७
२.७.१५.६८७	बाली तथा बस्तुको उत्पादकत्व निर्धारण (क्रप कटिंङ)।(कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	संख्या	६०	०.०३	०.१८	२०	०.०१	०.०६	२०	०.०१	०.०६	२०	०.०१०	०.०६	६०	०.०३
२.७.१५.७०२	क्षेत्र विस्तार हुने स्थानको माटो परिक्षण सेवा(कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक	१	०.१७	१	१	०.१७	१	०	०.००	०	०	०	०	०	०
२.७.१५.७०३	स्थानीय तहमा संचालित कृषि कार्यक्रमहरुको रिपोर्टिङ(कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक	३	०.०५	०.३	१	०.०२	०.१	१	०.०२	०.१	१	०.०१७	०.१	२	०.०५
२.७.१५.७२४	तरकारी क्षेत्र विस्तार(कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	हेक्टर	४००	२०.०२	१२०	५०	२.५०	१५	२५०	१२.५१	७५	१००	५.००५	३०	१००	०.२२
२.८.१.८२	कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाईको तर्फबाट संचालित कार्यक्रम अनुगमन तथा निरिक्षण(अनुगमन मुल्याङ्कन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन भ्रमण खर्च)	२२६११	पटक	४८	०.६७	४.०३	१२	०.२०	१.२	२०	०.२५	१.४८	१६	०.२२५	१.३५	४८	०.६७
२.८.२.१८	भ्रमण खर्च(आन्तरिक भ्रमण)			४५	०.६३	३.७८	१५	०.२१	१.२५	१५	०.२१	१.२५	१५	०.२१४	१.२८	४५	०.६३
२.८.२.३३	कार्यक्रम बजेट तर्जुमा तथा समिक्षा गोष्ठीमा भाग लिने(आन्तरिक भ्रमण)			८	०.१३	०.८	०	०.००	०	०	०.१३	०.८	०	०	०	८	०.१३
२.९.१.३	बीमा सवारी साधन(बीमा सार्वजनिक सम्पति)			८	०.१३	०.८	८	०.१३	०.८	०	०.००	०.	०	०	०	८	०.१३
२.९.४.४	सवारी साधन नविकरण शुल्क(नवीकरण)			८	०.११	०.६४	८	०.११	०.६४	०	०.००	०.	०	०	०	८	०.११

क्रम संख्या	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	बार्षिक लक्ष			प्रथम चौमासिक लक्ष			दोस्रो चौमासिक लक्ष			तेस्रो चौमासिक लक्ष			बार्षिक प्रगति	
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार
१	२		३	१०	११	१२	१३	१४	१५								
२.९.६.४	कार्यालयमा दैनिक चियापान खर्च तथा अन्य भैपरि आउने विविध खर्च(चियापान खर्च)			१५	०.६३	३.७५	४	०.१७	१	४	०.२९	१.७५	४	०.१६७	१	१५	०.६३
५.१.११.३४४	चक्लाबन्दीमा पकेट/ब्लक/जोन संचालनको लागि सहकारी र निजी क्षेत्रबाट माँग संकलन, सम्भाव्यता अध्ययन र कार्यान्वयनमा सहयोग(अन्य)	२६४१३	संख्या	४	६.६७	४०	०	०.००	०	४	३.३४	२०	०	३.३३७	२०	३	५
५.१.११.३५९	प्याकेजिङ्, लेबलिंग तथा पोष्ट हार्भेष्ट क्षति न्यूनीकरण कार्यक्रम(अन्य)	२६४१३	पटक	१	०.८३	५	०	०.००	०	१	०.८३	५	०	०	०	१	०.८३
५.१.११.३६८	प्राविधिक शिक्षालयको साझेदारीमा व्यवसायिक उत्पादन कार्यक्रम संचालन अनुदान(अन्य)	२६४१३	पटक	१	१.६७	१०	१	०.८३	५	०	०.८३	५	०	०	०	१	१.६७
८.१.३.४	कार्यालयको घर भाडा(कार्यालयको घर भाडा)	२८१४२	महिना	१	१.६०	९.६	४	०.५३	३.२	४	०.५३	३.२	४	०.५३४	३.२	१	१.६
११.३.१०.२२३	सहकारी संजाल मार्फत कृषि उपजको बजारीकरण सहयोग(कृषि - खेतीको साथै सिंचाई प्रयोजन र पशु चिकित्सा सम्बन्धी उपकरण तथा मेशीन औजार)	२६४२३	संख्या	१	२.००	१२	०	०.००	०	१	२.००	१२	०	०	०	१	२
११.३.१०.२४७	जोन/सुपरजोन क्षेत्रमा कृषि यान्त्रीकरण सहयोग(कृषि - खेतीको साथै सिंचाई प्रयोजन र पशु चिकित्सा सम्बन्धी उपकरण तथा मेशीन औजार)	२६४२३	पटक	१	३.३४	२०	०	०.००	०	१	३.३४	२०	०	०	०	१	३.३४
११.४.१५.७१	गत वर्ष विस्तार भएका क्षेत्र र नया विस्तार हुने क्षेत्रमा सिंचाइ पुर्वाधार निर्माण(सिंचाइ प्रणालीको निर्माण)	२६४२३	संख्या	३०	७.५१	४५	०	०.००	०	१०	२.५०	१५	२०	५.००५	३०	३१	७.५१

क्रम संख्या	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	वार्षिक लक्ष			प्रथम चौमासिक लक्ष			दोस्रो चौमासिक लक्ष			तेस्रो चौमासिक लक्ष			वार्षिक प्रगति	
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार
१	२		३	१०	११	१२	१३	१४	१५								
११.४.२२.३२३	कृषि बजार, भण्डारण पुर्वाधार, प्रथामिक प्रशोधन वा प्रशोधन उद्योग स्थापना(अन्य सार्वजनिक निर्माण)	२६४२३	संख्या	२	४.००	२४	०	०.००	०	२	१.६७	१०	०	२.३३६	१४	२	४
११.६.९.१५	सौर्य उर्जामा आधारित सिंचाई प्रणाली जडान (अन्य)	२६४२३	संख्या	५	४.१७	२५	०	०.००	०	५	४.१७	२५	०	०	०	५	४.१७
११.६.९.५१	अस्थायी प्लाष्टिक घर निर्माण (अन्य)	२६४२३	संख्या	१५०	१५.०१	९०	०	०.००	०	१५०	१५.०१	९०	०	०	०	१४८	१५.०१
२.६.४.४९	योजना तर्जुमा गोष्ठी(उद्यमशीलता,रोजगारी मुलक/सशक्तिकरण/सीप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि तालिम)	२२५१२	संख्या	१	०.५०	३	०	०.००	०	१	०.५०	३	०	०	०	१	०.५
२.६.६.१४८	चौमासिक, अस्टमासिक तथा वार्षिक समिक्षा गोष्ठी (गोष्ठि तथा कार्यशाला)	२२५१२	पटक	३	१.००	६	१	०.३३	२	१	०.३३	२	१	०.३३४	२	२	१
२.६.६.४७७	कृषि बिमाको पहूँच विस्तार सहजिकरण सम्बन्धमा विमा कम्पनीहरुसँग अन्तरक्रिया (गोष्ठि तथा कार्यशाला)	२२५१२	पटक	२	०.३३	२	१	०.१७	१	०	०.००	०	१	०.१६७	१	१	०.१७
२.६.६.४९९	परियोजना कार्यान्वयन इकाईलाई पञ्च नीति तथा कार्यक्रमबारे Orientation (गोष्ठि तथा कार्यशाला)	२२५१२	पटक	१	०.३३	२	१	०.३३	२	०	०.००	०	०	०	०	१	०.३३

क्रम संख्या	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	वार्षिक लक्ष			प्रथम चौमासिक लक्ष			दोस्रो चौमासिक लक्ष			तेस्रो चौमासिक लक्ष			वार्षिक प्रगति	
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार
१	२		३	१०	११	१२	१३	१४	१५								
२.७.७.१५०	प्रादेशिक कृषि तथ्याकं व्यवस्थापन (संकलन तथा प्रकाशन (अध्ययन /सर्वेक्षण/ अनुसन्धान)	२२५१२	पटक	१	०.५०	३	१	०.५०	३	०	०.००	०	०	०	०	०	०
२.७.२५.१९२	फिल्डस्तरमा संचालक समिति/ कृषकहरु संग प्राविधिक वार्तालाप (अन्य)	२२५२२	पटक/ संख्या	३	०.२५	१.५	१	०.०८	०.५	१	०.०८	०.५	१	०.०८३	०.५	१	०.०८
२.७.२५.९०२	प्रादेशिक कृषि समन्वय समितिको बैठक संचालन (अन्य)	२२५२२	पटक	३	०.५०	३	१	०.१७	१	१	०.१७	१	१	०.१६७	१	४	०.५
२.८.१.५१	कार्यक्रम अनुगमन निरीक्षण(अनुगमन मुल्याङ्कन तथा कार्यक्रम कार्यान्वियन भ्रमण खर्च)	२२६११	पटक	२५	०.३५	२.१	५	०.१७	१	८	०.१०	०.६	७	०.०८३	०.५	२५	०.३५
२.८.१.३१०	सरोकारवाला सँग अनुगमन निरिक्षण(अनुगमन मुल्याङ्कन तथा कार्यक्रम कार्यान्वियन भ्रमण खर्च)	२२६११	पटक	२	०.२८	१.६८	०	०.००	०	१	०.१४	०.८४	१	०.१४०	०.८४	१	०.१४
	ख) चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा				९४.३८	५६५.७२		१२.८८	७७.१९		५८.२५	३४९.१६		२३.२५	१३९.३७		६९.३१
	कुल जम्मा खर्च				१००.००	५९९.४२		१३.८३	८२.८९		६०.५९	३६३.१६		२५.५८	१५३.३७		७४.९२

१३. आ.व. २०७७/७८को सुपरजोन विकास कार्यक्रमतर्फ प्रगति सम्पन्न भएका मुख्य मुख्य गतिविधिहरु

क्र.स	सम्पन्न भएका मुख्य मुख्य कार्यक्रमहरु	उपलब्धीहरु
१	स्थानीय तहको लागत सहभागितामा वीउ श्रोत केन्द्र स्थापना	४२ मे. टन क्षमताको विउ श्रोत केन्द्र निर्माण भई आगामि आ.व. देखि विउ उत्पादन, प्रशोधन र बजारिकरणमा सहयोग पुग्ने ।
२	स्थानीय तहसँगको समन्वयमा नर्सरी श्रोत केन्द्र स्थापना/ सुदृढीकरण (कृषि विकास कार्यक्रम)	४ वटा नर्सरी श्रोत केन्द्र स्थापना तथा १ वटा नर्सरीको सुदृढीकरण गरिएकोले तरकारीका स्वस्थ वेर्ना उत्पादन गरि आवश्यकतानुसार सहज उपलब्धता हुने।
३	प्याकेजिङ, लेबलिंग तथा पोष्ट हार्भेष्ट क्षति न्यूनीकरण कार्यक्रम(अन्य)	क्षति न्यूनीकरणजन्य कृषि यन्त्र उपकरणमा (गुन्द्रुक कटर, मिक्स्चर, स्लाइसर, ग्राइन्डर, ड्रायर, मस्यौर्या मेकर आदि खरिद) मा ५०% अनुदान कार्यक्रम संचालन गरिएकोले कृषि उपजहरुको संचय, बजारीकरण र क्षती न्यूनीकरणमा सहयोग गर्ने।
४	प्राविधिक शिक्षालयको साझेदारीमा व्यवसायिक उत्पादन कार्यक्रम संचालन अनुदान	श्री आनन्द ज्योति मा.वि., पोखरा महा.न.पा. ३१र श्री रामकोट मा.वि.,रुपा गा.पा. गरि दुईवटा शिक्षालयको लागत सहभागितामा व्यवसायिक कृषि उत्पादन कार्यक्रम संचालन गरिएकोमा प्लाष्टिक टनेल निर्माण, प्लाष्टिक पोखरी निर्माण, गुमोज निर्माण लगाएतका कार्य सम्पन्न भई आगामि आ.व. वाट करिव १०० जना विद्यार्थिहरुले कृषि उत्पादन गरी पढ्दै कमाउदै कार्यक्रम संचालन हुने ।
५	सहकारी संजाल मार्फत कृषि उपजको बजारीकरण सहयोग	२४ वटा कृषि समुह/सहकारीलाई माग अनुसार डिजिटल तराजु र प्लाष्टिक क्रेट वितरण गरी कृषि उपजको बजारिकरणमा सहयोग गर्ने

६	जोन/सुपरजोन क्षेत्रमा कृषि यान्त्रीकरण सहयोग	मिनिटिलर ५०, पावर वीडर १, ब्रस कटर १, डिजिटल तराजु ७ लगायत साना कृषि यन्त्र उपकरणमा ५०% अनुदान कार्यक्रम संचालन गरिएकोले कृषि कार्यमा सहजता एवं लागत खर्च घट्ने।
७	गत बर्ष विस्तार भएका क्षेत्र र नया विस्तार हुने क्षेत्रमा सिंचाइ पुर्वाधार निर्माण(सिंचाइ प्रणालीको निर्माण)	३१ वटा साना सिंचाई पूर्वाधार निर्माण भएकाले थप करिव १७५ रोपनी जमिनमा सहज सिंचाई सुविधा पुग्ने ।
८	कृषि बजार, भण्डारण पुर्वाधार, प्रथामिक प्रशोधन वा प्रशोधन उद्योग स्थापना	सिमलचौर कृषक समुह, पो.महा.न.पा.२१, कृष्ति मार्फत कृषि बजार/प्राथमिक प्रशोधन उद्योग स्थापना तथा कृषि बजार व्यवस्थापन समिति, पो.महा.न.पा.९, शान्ति वनबाटिका मार्फत कृषि बजारमा थप पूर्वाधार निर्माणमा (सोलार जडान, मेटल र्याक, डिजिटल काँटा, प्लाष्टिक क्रेट खरिदमा सहयोग) सहयोग गरी स्थानीय स्तरमा कृषि उपजको बजारीकरणमा सहयोग।
९	सौर्य उर्जामा आधारित सिंचाई प्रणाली जडान	५ वटा सौर्य उर्जामा आधारित सिंचाई प्रणाली जडान योजनाबाट करिब १७३ रोपनी सिचित क्षेत्रको विस्तार।
१०	अस्थायी प्लाष्टिक घर निर्माण	२६२ अस्थायी प्लाष्टिक घर निर्माण भई तरकारी उत्पादनमा सहयोगका साथै १९४१६ वर्ग मिटरमा क्षेत्र विस्तार।
११	चक्लावन्दीमा पकेट/ब्लक/जोन संचालनको लागि सहकारी र निजी क्षेत्रबाट माँग संकलन, सम्भाव्यता अध्ययन	विभिन्न बालि बस्तुका ३ वटा चक्लावन्दी कार्यक्रम संचालन गरिएकोमा सुन्तलाजात फलफूल वालिमा ३.१ हे जमिनमा कृषक समूहमार्फत पो.महा.न.पा.३३ मा एकिकृत गरी कागति खेति गरिएको र २३.५ हे. जग्गामा अलैंचीमा माछापुच्छ्रे र अन्नपूर्ण गा.पा.मा चक्लाबन्दीको कार्यक्रम गरिएको।
१२	प्रत्येक वडामा विमा सहजकर्ता श्रोत व्यक्ति विकास तालिम	विभिन्न स्थानीय तहबाट आएका ६० जना सहभागीहरुलाई तीन दिने तालिममा विमा सम्बन्धि जानकारी, कानूनी व्यवस्था तथा अभिकर्ताको व्यवस्था सम्बन्धि सचेत गराईयो।

१४. आ.व. २०७७/७८को सुपरजोन विकास कार्यक्रमतर्फ प्रगति नपुगका कारण

क्र.स	सम्पन्न हुन नसकेका कार्यक्रमहरु	सम्पन्न हुन नसकेका कार्यक्रमको			सम्पन्न नहुनाका कारणहरु
		लक्ष्य	प्रगति	नपुग	
१	नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि समन्वय बैठक (स्थानीय तह र सरोकारवाल निकाय)	६	२	४	कोभिड-१९बाट सिर्जित विषम् परिस्थितिका कारण लक्ष्य अनुसार काम गर्न नसकेको।
२	क्षेत्र विस्तार हुने स्थानको माटो परिक्षण सेवा	१	0	१	तेस्रो चौमासिकमा गर्ने लक्ष्य रहेकोमा बिस्वब्यापी महामारीको रुप लिएको कोरोना भाईरसको कारणले धेरै संख्यामा सहभागी जम्मा गराउन नसकिएको र लगातारको बर्षाले माटोको नमूना संकलन गर्न पनि असहज भएको।
३	तरकारी क्षेत्र विस्तार	४००हे	२००हे	२००हे	क्षेत्र विस्तारको निर्णय ढिला भएको र लक्ष्यअनुसार कार्यक्रम मागको आवेदन नपरेको।
४	कृषि बिमाको पहूँच विस्तार सहजिकरण सम्बन्धमा विमा कम्पनीहरुसँग अन्तरक्रिया	२	१	१	तेस्रो चौमासिकमा गर्ने लक्ष्य रहेकोमा बिस्वब्यापी महामारीको रुप लिएको कोरोना भाईरसको कारणले धेरै संख्यामा सहभागी जम्मा गराउन नसकिएको।
५	फिल्डस्तरमा संचालक समिति/ कृषकहरु संग प्राविधिक वार्तालाप	३	१	२	तेस्रो चौमासिकमा गर्ने लक्ष्य रहेकोमा बिस्वब्यापी महामारीको रुप लिएको कोरोना भाईरसको कारणले धेरै संख्यामा सहभागी जम्मा गराउन नसकिएको।

६	प्रादेशिक कृषि तथ्याकं व्यवस्थापन	१	०	१	प्रदेश अन्तर्गतका कार्यालयहरुबाट कृषि तंथ्याङ्क संकलनमा समस्या भएको।

१५. आ.व. २०७७/७८को सुपरजोन विकास कार्यक्रम समस्या सम्बन्धि विवरण

जिल्ला	आयोजनामा देखिएका मुख्य मुख्य समस्याहरु (नीतिगत र कार्यक्रमसँग सम्बन्धित मात्र)	समस्या समाधान गर्न गरिएका प्रयासहरु	MDAC मा प्रस्तुत गर्न पर्ने समस्याहरु	समस्या समाधानका लागि सुझावहरु
कास्की	प्रा.स./ना.प्रा.स.को पदपुर्ती नभएका कारण कार्यक्रम कार्यान्वयनमा समस्या	प्रा.स./ना.प्रा.स.को पदपुर्तीका लागि कृषि विकास मन्त्रालयमा बारम्बार पहल गरेको।		पदपूर्तीका लागि आवश्यक समन्वय गरिदिनुपर्ने।
	स्थानिय पालिका संग समन्वय गरि संचालन गर्नुपर्ने कार्यक्रम संचालनको लागि समन्वयको समस्या	कार्यक्षेत्र अन्तर्गतका पालिका का पदाधिकारी संग कार्यक्रमको बारेमा जानकारी एवं छलफल ।		साझेदारी गर्नुपर्ने कार्यक्रमहरुको नितिगत ब्यबस्था सहितको परिपत्र पालिकामा भएमा सहज हुने।

१६. आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा प्रवाह भएको अनुदानको विवरण रु ५०,०००/- भन्दा माथि

रकम रु हजारमा

क्र. स.	कार्यक्रमको नाम	अनुदानग्राही समुह/सहकारी/उद्यमीको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.	ठेगाना	अनुदानको उद्देश्य	बाली/ पशुवस्तु	क्षेत्रफल (वर्ग मि)	कुल लगानी	अनुदान रकम	स्वलगानी/साझेदारी	उपलब्धी(आम्दानी/ क्षेत्रविस्तार/ उत्पादन..आदि सहित)
१	अस्थायी प्लाष्टिक घर	धारापानि पशुपालन तथा कृषि समुह	मैया कुमारी भुर्तेल अधिकारी	९८६६००९१७२	५	संरक्षित कृषि उत्पादन	तरकारी	१४४	१४२३४३	७११७१.५	७११७१.५	क्षेत्र विस्तार र संरक्षित कृषिबाट उत्पादनमा वृद्धि
२		अन्नपूर्ण पौडेल एग्रीकल्चर फर्म	सुवावती पौडेल	९८५६०७७४१६	५			७२	११९४८८	५९७४४	५९७४४	
३		विस्मिता कृषि फर्म	विशाल पौडेल	९८४६०५२६३८	५			७२	९२१७८	४६०८९	४६०८९	
४		कार्कीनेटा दाजुभाई कृषि तथा पशुपालन फर्म	कमला पौडेल	९८५६०७२४८६	५			७२	११६०४४	५८०२२	५८०२२	
५		दिगो कृषि फर्म	सन्तोष अधिकारी	९८४६३६००३०	५			७२	११५७३८	५७८३९	५७८९९	
६		आजीवन कृषि सहकारी संस्था लि	हितमान गुरुङ्ग	९८४९८५०३३५/ ९८४६०३४५६२	१०			२४०	११७२९९	५८६४९.५	५८६४९.५	
७		सर्वेश्वर कृषि महिला समुह	इन्द्र कुमारी आचार्य	९८४६४४३८३४	११			७२	९९८६८	४९९३४	४९९३४	
८		उन्नति कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	राम बहादुर पुन	९८९८४२९७९२	१३			४३६	१२४६०३	६२३०१.५	६२३०१.५	
९		मुकुन्द इन्दिरा अर्गानिक कृषि फर्म	इन्दिरा आचार्य	९८४६४४१४०२	१३			२१६	७५३७५	३७६८८	३७६८७	
१०		साझा नमुना कृषि फर्म	पिनशोभा गुरुङ्ग	९८२३४०८०५९/ ९८९६६५४५३५	१३			४२०	१२००००	६००००	६००००	
११		चण्डेश्वरी कृषि सहकारी संस्था लि.	बुद्दि प्रकाश बराल	९८५६०४२१९५	१३			१४४	२२७१५९	११३५७९	११३५८०	
१२		श्री नमुना प्राङ्गारिक कृषि समुह	सारदा बराल	९८४६९०१८५४	१३			४८०	२३६०५७	११८०२८.५	११८०२८.५	
१३		हिमचुली तरकारी उत्पादक समुह	शिवराज बराल	९८६२३९४००२	१३			२८८	२२९९९३	११४९९७	११४९९६	
१४		श्री प्रभुधाम हरियालि कृषि सहकारी संस्था लि.	वसन्तराज बराल	९८४६१११३६०	१३			१४४	१६४९६०	८२४८०	८२४८०	
१५		आदर्श अर्गानिक कृषि समुह	बद्री प्रसाद देवकोटा	९८४६५६६३३९	१३			१४४	२२२४८९	१११२४५	१११२४४	

क्र. स.	कार्यक्रमको नाम	अनुदानग्राही समुह/सहकारी/उद्यमीको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.	ठेगाना	अनुदानको उद्देश्य	बाली/ पशुवस्तु	क्षेत्रफल (वर्ग मि)	कुल लगानी	अनुदान रकम	स्वलगानी/साझेदारी	उपलब्धी(आम्दानी/ क्षेत्रविस्तार/ उत्पादन..आदि सहित)
१६		अर्चलपाटा सिमलचौर उमा एण्ड चित्र अर्गानिक कृषि फर्म	चित्रराज बराल	९८४६१६८८५७	१३			७२	१०८६२१	५४३११	५४३१०	
१७		आरम्भ कृषि फर्म	विश्वराज सापकोटा	९८४६२८४३०९	१३			२४०	१२००००	६००००	६००००	
१८		सहयोगी कृषि फर्म	उजिर बहादुर बुढाथोकी	९८४६८५५२७४	१३			२४०	१२००००	६००००	६००००	
१९		मुराज एकीकृत कृषि फर्म	मुकुन्द बास्तोला	९८५६०३२८३३	१३			७२	११८८४५.६७	५९४२२.८४	५९४२२.८३	
२०		श्री सिध्दार्थ आई पी एम कृषक समूह	भरत बराल	९८४६०४९९२५	१३			२४०	११२५१४	५६२५७	५६२५७	
२१		श्री मोहरपानी कफि उत्पादन कृषि समुह	सिता ढुङ्गाना	९८४६४६७६५४	१३			७२	१०९६२१	५४८११	५४८१०	
२२	अस्थायी प्लाष्टिक घर	निकेश नम्रता पशुपालन तथा कृषि फर्म	अमृता सापकोटा	९८६६०४२३२०/ ९८४६०८७०३५	१४			७२	११२८३९	५६४१९.५	५६४१९.५	
२३		वशन्त प्रगति पशु तथा कृषि फर्म	रमेश पौडेल	९८४७७१४०४२	१४			२४०	१०८४११.५	५४२०५.७६	५४२०५.७४	
२४		श्रेष्ठ पशु तथा कृषि फर्म	मिन कुमार श्रेष्ट	९८४६२०१००४	१४			२४०	११४५९४	५७२९७	५७२९७	
२५		थुम्कोडाँडा पशुपालन तथा कृषि फर्म	भोजराज पुंवाली	९८६६३५४६२०	१४			२४०	१००३४३	५०१७२	५०१७१	
२६		सुप्रिम एग्रीकल्चर फर्म	मधुमाया पहारी	९८५६०७०९२९	१४			१४४	१४२८८७	७१४४३.५	७१४४३.५	
२७		श्री शहिद स्मृति आवसिय मा.वि.	मोना गिरी	९८४६०३५५७१	१४			७२	१२०९९४	६०४९७	६०४९७	
२८		फलेपाटन एग्रो भिलेज	भविसरा थापा	९८६९८६९६०२/ ९८५६०२८६१९	१५			१२०	१२५९९२	६२९९६	६२९९६	
२९		सिम्स एग्रीकल्चर फर्म	समिर कुमार थापा	९८१७१६०६६२	१५			१८०	१२०४५०.२	६०२२५.१	६०२२५.१	
३०		कुसुम अर्गानिक फर्म	कुशुम आचार्य	९८१६६३६९५८	१६			१००	८६०१८	४३००९	४३००९	
३१		अरुण कृषि फर्म	मायादेवि तिमिल्सिना	९८४६१६२६२५	१६			७२	१२००००	६००००	६००००	
३२		विपासा अन्नपूर्ण भैसी फर्म	याम प्रसाद आचार्य	९८६१९५७१७७	१६			९६	१२३१८७	६१५९३.५	६१५९३.५	
३३		भक्त एग्रो फर्म	खेम बहादुर कार्की	९८५११२८५२८	१६			७२	११४२१५	५७१०७.५	५७१०७.५	
३४		अधिकारी अर्गानिक कृषि तथा पशु फर्म	रामप्रसाद अधिकारी	९८४६८३९५३२	१७			६०	११४१३६	५७०६८	५७०६८	

क्र. स.	कार्यक्रमको नाम	अनुदानग्राही समुह/सहकारी/उद्यमीको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.	ठेगाना	अनुदानको उद्देश्य	बाली/ पशुवस्तु	क्षेत्रफल (वर्ग मि)	कुल लगानी	अनुदान रकम	स्वलगानी/साझेदारी	उपलब्धी(आम्दानी/ क्षेत्रविस्तार/ उत्पादन..आदि सहित)
३५		लेकसिटि कृषि फर्म	गणेश बाबु पाण्डे	९८५६०१३४९१	१७			१२०	११९५२०	५९७६०	५९७६०	
३७		नयाँ गाउँ बाहाकोट एग्रो फर्म	गंगा बहादुर तिमिल्सिना	९८०६६५६७४१	१८			१४४	११५०८६	५७५४३	५७५४३	
३८		पवित्रा थापा पशुपालन कृषि फर्म	मोहन बहादुर थापा	९८१६१३०१०५	१८			७२	१२०१४८	६००७४	६००७४	
३९		पञ्चामृत एग्रो टुरिजम फर्म प्रा.लि.	नवराज अधिकारी	९८५६०३४९३४	१९			७२	११००००	५५०००	५५०००	
४०		तिनभाई कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	हिमप्रसाद गौतम	९८४७६०५१७८/ ९८४६१९६७१८	१९			१४४	११०९६३	५५४८१.५	५५४८१.५	
४१		मदन अधिकारी कृषि फर्म	मदन अधिकारी	९८५६०७८५१५	१९			७२	११८५९७	५९२९९	५९२९८	
४२	अस्थायी प्लाष्टिक घर	राहुल पशु तथा कृषि फर्म	किशन बहादुर वि.क.	९८१९१२६०८९	१९			७२	११८५९७	५९२९९	५९२९८	
४३		सम्पूर्ण साना किसान कृषि सहकारी संस्था लिमिटेड	धनन्जय आचार्य	९८४६०४८८२६	१९			३००	१०७८९२	५३९४६	५३९४६	
४४		देउराली अर्गानिक कृषि सहकारी संस्था लिमिटेड	लालप्रसाद पौडेल	९८४६०४१८१४	२०			७२	११८२४१३	५९१२१.५	११२३२९१.५	
४५		सफल कृषक समुह	मुक्तिनाथ पौडेल	९८४६०२५८५८	२१			७२	१२२७६९	६१३८५	६१३८४	
४६		मोहनस्वारा कृषि फर्म	उमाकान्त बराल	९८४६३८५३६८	२२			६०	११४५६३	५७२८२	५७२८१	
४७		हलो कृषि फर्म	राजु प्रसाद बराल	९८४६८५५५९९	२२			७२	११८२८५.२४	५९१४२.६	५९१४२.६४	
४८		दोबाटे बड्हरे कृषक समुह	डम्बर बहादुर पौडेल	९८०५८६३७८३	२२			३००	१६२१६५	८१०८३	८१०८२	
४९		कल्छे कृषि फर्म	कमला देवी खड्का	९८४६०३०७६५	२२			९६	१२००००	६००००	६००००	
५०		सम्झना प्राङ्गारिक तरकारी फर्म	रामजी पौडेल	९८४६१०२६४५	२२			९०	१२००००	६००००	६००००	
५१		कुँवर कृषि फर्म	ईन्द्र कुमारी कुँवर	९८०६५४३०६८	२२			९०	१०९६५५	५४८२७.५	५४८२७.५	
५२		पुम्दीभुम्दी सहकारी संस्था लिमिटेड	खेमराज बराल	९८४०४९४४१५	२२			३००	१०८०४७	५४०२३.५	५४०२३.५	
५३		नयाँ गाउँ कृषि फर्म	सिता क्षेत्री	९८१६१६९६५२	२२			७२	१०७५५८	५३७७९	५३७७९	
५४		बाँस्पानी कृषि फर्म	श्याम प्रसाद बराल	९८४६५२४६०६	२२			७२	११०३२५	५५१६२.५	५५१६२.५	

क्र. स.	कार्यक्रमको नाम	अनुदानग्राही समुह/सहकारी/उद्यमीको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.	ठेगाना	अनुदानको उद्देश्य	बाली/ पशुवस्तु	क्षेत्रफल (वर्ग मि)	कुल लगानी	अनुदान रकम	स्वलगानी/साझेदारी	उपलब्धी(आम्दानी/ क्षेत्रविस्तार/ उत्पादन..आदि सहित)
५५		उकालाबारी पौडेल कृषि तथा पशु फर्म	डासुराम पौडेल	९८४६७८५०६४	२२			६०	११५४७४	५७७३७	५७७३७	
५६		पराजुली कृषि फर्म	फतुराम थापा पराजुली	९८०६६७२५१६	२२			९०	१२३९०७	६१९५४	६१९५३	
५७		सुदिप कृषि फर्म	मार्कन्डे लामिछाने	९८४६९०५१९३	२२			६०	१२००४६	६००२३	६००२३	
५८		बास्तोला कृषि फर्म	शान्ता बास्तोला	९८५६०५८८१२/ ९८६७८२५९४०	२२			७२	१०४४९५	५२२४७.५	५२२४७.५	
५९		सुप्रिम पशु तथा कृषि फर्म	पुर्णकला पौडेल	९८५६०२५५२४	२२			६०	२६२५८	१३१२९	१३१२९	
६०		एग्रीबिट कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	सोमनाथ भण्डारी	९८१६१६३३११	२३			७२	८४५९१.९८	४२२९५.९९	४२२९५.९९	
६१		नेपाल एग्रो कृषि फर्म	नारायण प्रसाद पराजुलि	९८०६६११३१६	२३			६०	५०५०२.२	२५२५१.१	२५२५१.१	
६२		पञ्चासे टुरिजम एग्रो फर्म	डिलमाया तिमिल्सिना	९८४६२५६६२२	२३			१२०	४५४८३	२२७४१.५	२२७४१.५	
६३	अस्थायी प्लाष्टिक घर	भट्टराई बाखा तथा कृषि फर्म	नरमाया भट्टराई	९८४६२६४७२५	२४			१२०	१००९९९	५०५००	५०४९९	
६४		जनजागरण महिला विकास बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	नारायणी सुवेदी	९८४६२२६४६८	२४			१४४	२४१३८५.१	१२०६९२.५५	१२०६९२.५५	
६५		सिद्धकालिका एग्रो फर्म	रामप्रसाद भट्टराई	९८५६०२६५५४	२४			७२	१२१७८३	६०८९१.५	६०८९१.५	
६६		तातोपानि भट्टराई एग्रो फर्म	भुमीराज भट्टराई	९८०६५२०६३६	२४			१२०	१०५९३९	५२९६९.५	५२९६९.५	
६७		राउसे ओडार ताजा तरकारी उत्पादन समुह	धर्म गिरी	९८४६०६६२०५	२४			१२०	४३९१४	२१९५७	२१९५७	
६८		मनु पशु तथा कृषि फर्म	डिलमाया सुवेदी चुवाई	९८५६०३६९५९	२४			६०	१००८१९	५०४०९.५	५०४०९.५	
६९		सरस्वति पशु तथा कृषि फर्म	सरस्वती सुवेदी	९८४६२११३२६	२४			६०	१०४४५२	५२२२६	५२२२६	
७०		पद्मा कृषि फर्म	राजेन्द्र कार्की	९८०५८३५३६३	२५			३२४	१२०२६६	६०१३३	६०१३३	
७१		गण्डकी लाइभस्टक फर्म	राम प्रसाद तिमिल्सिना	९८५६०७६१००	२५			३६०	१२४५२६	६२२६३	६२२६३	
७२		निमिदित एग्रो फर्म	धनमाया तिम्सिना	९८४६०२८२८९/ ९८०६६३९१६४	२५			३००	११८७५६	५९६७८	५९०७८	
७३		कुँवर लक्ष्मी कृषि फर्म	लक्ष्मी कुवर कार्की	९८४६०७५७७१	२५			७२	१३२८५२	६६४२६	६६४२६	

क्र. स.	कार्यक्रमको नाम	अनुदानग्राही समुह/सहकारी/उद्यमीको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.	ठेगाना	अनुदानको उद्देश्य	बाली/ पशुवस्तु	क्षेत्रफल (वर्ग मि)	कुल लगानी	अनुदान रकम	स्वलगानी/साझेदारी	उपलब्धी(आम्दानी/ क्षेत्रविस्तार/ उत्पादन..आदि सहित)
७४		सबिन कार्की कृषि फर्म	श्याम बहादुर कार्की	९८१३०७७६४५	२५			३२४	१११४९९	५७९४९.५	६१५४९.५	
७५		देविस्थान एकिकृत कृषि फर्म	वसन्ती बास्तोला	९८४६००४८५७	२५			२४०	१०३८३४	५१९१७	५१९१७	
७६		दिपेश दिप्सन कृषि फर्म	दिप बहादुर कार्की	९८१७१०१८२७	२५			३२४	११७१०२	५८५५१	५८५५१	
७७		कामधेनु महिला कृषक समुह	डिलमाया तिमिल्सिना	९८४६०५७८२३	२५			२८८	२११६८०	१०५८४०	१०५८४०	
७८		झिझिर्का प्राङ्गारिक कृषक समुह	भोजराज अधिकारी	९८०४१८३६७९	२५			२४०	११३०११	५६५०५.५	५६५०५.५	
७९		तिब्रिकोट कृषक समूह	रुद्र नाथ पौडेल	९८४९९७५७९१/ ९८५६०१७०२२	२५			४८०	२२५५६३	११२७८२	११२७८१	
८०		किस्मत कृषि फर्म	कल्पना तिमिल्सिना	९८०४१६५४३९	२५			२१६	८२४६६	४१२३३	४१२३३	
८१		शुशिला कृषि फर्म	शुशिला तिमिल्सिना	९८४६०००२६४	२५			१४०	७७१९१	३८५९५.५	३८५९५.५	
८२	अस्थायी प्लाष्टिक घर	सुवास सुबिना कृषि फर्म	बसुन्धरा भण्डारी तिम्सिना	९८०६५१८१८३	२५			१५०	५९०५०	२९५२५	२९५२५	
८३		हरिशिव कृषि तथा पशु फर्म	शिव बहादुर कार्की	९८०४१६४६२३	२५			३२४	११९१०३	५९५५१.५	५९५५१.५	
८४		सिता कृषि फर्म	सिता थापा	९८४६१५३८२४	२५			३६०	११४२७२	५७१३६	५७१३६	
८५		जय गणेश कृषि फर्म	धनुमाया दाहाल सुवेदी	९८४६२०८८६९	२५			१२०	११७५७४	५८७८७	५८७८७	
८६		विजयपुर नमुना पशु तथा कृषि फर्म	डेट प्रसाद पनेरु	९८४६०७७९७५	२६			२४०	११४४०१	५७२००.५	५७२००.५	
८७		पण्डितथर ताजा तरकारी कृषक समुह	कमला कार्की	९८१५११४१९१	२६			१४४	२१३०००	१०६५००	१०६५००	
८८		सिद्ध बराही भैंसी फर्म	दिल बहादुर बुढाथोकी	९८४६८११५००	२६			९६	१२००००	६००००	६००००	
८९		बराल डाँडा एकीकृत कृषि फर्म	सावित्री ढकाल	९८४६६५१२०८	२६			११०	१२३८६५	६१९३२.५	६१९३२.५	
९०		महालक्ष्मी एग्रो फर्म	महालक्ष्मी घिमिरे	९८१४१९१७०४	२७			१४४	९६७९३	४८३९७	४८३९६	
९१		परिश्रम एकीकृत कृषि तथा पशुपन्छी मल्टि एग्रो फर्म	अर्जुन सापकोटा	९८४६७४४४१८	२७			१४४	९९०६८	४९५३४	४९५३४	

क्र. स.	कार्यक्रमको नाम	अनुदानग्राही समुह/सहकारी/उद्यमीको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.	ठेगाना	अनुदानको उद्देश्य	बाली/ पशुवस्तु	क्षेत्रफल (वर्ग मि)	कुल लगानी	अनुदान रकम	स्वलगानी/साझेदारी	उपलब्धी(आम्दानी/ क्षेत्रविस्तार/ उत्पादन..आदि सहित)
९२		बेगखोला दिदिबहिनि कृषि फर्म	चन्द्रदेवी पुर्जा तिलिजा	९८२५१५३०२०	२७			१२०	१२००००	६००००	६००००	
९३		एकताटोल ताजा तरकारी तथा पशुपालन कृषक समुह	देवबहादुर सेन	९८४६२०६५५६	२७			१४४	१००७१६	५०३५८	५०३५८	
९४		मालिका धौलागिरी कृषि फर्म	लिल बहादुर छन्त्याल	९८२५१९०२२७	२७			१२०	१२००००	६००००	६००००	
९५		लेखनाथ सामुदायिक बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि	शंकर प्रसाद पौडेल	९८५६०२८८०६	२७			७२	११३५८२	५६९२६	५६६५६	
९६		धौलागिरी मल्टी एग्रो फर्म	गणेश पौडेल	९८५६०३९६२५	२७			९६	११०६९६	५५३४८	५५३४८	
९७		विवश सुनाम राईस मिल	बुद्धि बहादुर तिमिल्सिना	९८५६०३५८१७	२८			१४४	१०१२०५	५०६०३	५०६०२	
९८		सदाबहार पशु तथा कृषि फर्म	सन्जय बाबु भट्टराई	९८४६२१३५४०	२९			७२	१०३४२०	५१७१०	५१७१०	
९९	अस्थायी प्लाष्टिक घर	नौबिसे कृषक समुह	बुद्धि सागर पोखेल	९८६९०८०३४२/ ९८४६२१३५४०	२९			२८८	२३०२८३	११५१४२	११५१४१	
१००		पौडेल कृषि तथा पशु फर्म	विष्णु प्रसाद पौडेल	९८४६१४०२००	२९			७२	११०७५१.९	५५३७५.९५	५५३७५.९५	
१०१		श्री भण्डार पशुपालन बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	पदम प्रसाद अधिकारी	९८४६२९१८९८	२९			७२	१०८४९९	५४२४९.५	५४२४९.५	
१०२		राधा तरकारी तथा पुष्प खेती	राधादेवी ढकाल	९८०६७७१४९५	२९			७२	११९९३६	५९९६८	५९९६८	
१०३		नौबिसे दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्था लि.	बाबुराम ढकाल	९८०६५२८३५५	२९			२४०	९४०६५	४७०३२.५	४७०३२.५	
१०४		लेखनाथ पराजुली एकिकृत कृषि फर्म	शोभा पौडेल पराजुली	९५४६२६१३८१	२९			७२	१०७९०५	५३९५३	५३९५२	
१०५		तिवारी अर्गानिक एग्रो लाईभस्टक फर्म	सुरज तिवारी	९८०६५७११६४	२९			७२	१०९२६०	५४६३०	५४६३०	
१०६		मिलिजुलि कृषक समुह	नविन शाही	९८४६०५९५९४/ ९८४६०५११४२	३०			४५२	२५८५६४	१२९२८२	१२९२८२	
१०८		नमुना कृषि फर्म	चित्रा कुमारी बास्तोला	९८६६०५२०५४	३१			१४४	११८५०५	५९२५३	५९२५२	
१०९		स्मार्ट बहुउद्देश्यीय कृषि फर्म	राहुल थापा	९८४६०१४१८९	३१			७२	८१०९०.१५	४०५४५.०८	४०५४५.०७	
११०		लक्ष्मी सिड सेन्टर	लक्ष्मी तिवारी	९८४६२६००५४	३१			५०	११६८१४	५८४०७	५८४०७	

क्र. स.	कार्यक्रमको नाम	अनुदानग्राही समुह/सहकारी/उद्यमीको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.	ठेगाना	अनुदानको उद्देश्य	बाली/ पशुवस्तु	क्षेत्रफल (वर्ग मि)	कुल लगानी	अनुदान रकम	स्वलगानी/साझेदारी	उपलब्धी(आम्दानी/ क्षेत्रविस्तार/ उत्पादन..आदि सहित)
१११		फेमस एग्रो फर्म	सम्झना आचार्य	९८४६९३७००३	३१			७२	११००६३.४	५५०३१.७	५५०३१.७	
११२		श्री कोट देउराली बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लिमिटेड	सुरेन्द्र सापकोटा भाट	९८५६०३९९३५	३१			४८०	११७४१६	५८७०८	५८७०८	
११३		भुजेल मल्टी एग्रो फर्म	मेनुका भुजेल	९८४६७६७४९६	३१			७२	११७०५१	५८५२६	५८५२५	
११४		लेकप्रन्ट फार्म	डा. इन्द्र प्रसाद तिवारी	९८४६०२२०२०	३१			७२	१००२७८	५०१३९	५०१३९	
११५		रुपा एकिकृत कृषि फर्म	हरिमाया अधिकारी	९८४६४४१९२१	३२			९६	९११०३.३३	४५५५१.६७	४५५५१.६६	
११६		तोरीचौर कृषक समुह	कुलप्रसाद पौडेल	९८४६१४३१८७/ ९८०८९६०४३९	३३			१४४	११८६०८	५९३०४	५९३०४	
११७		मिलिजुलि चिसापानि कृषक समुह	शान्ति अधिकारी	९८०५८६२५९१	३३			१४४	१९८२१४	९९१०७	९९१०७	
११८	अस्थायी प्लाष्टिक घर	सिस्ने सरस्वती कृषक समुह	टिकाराम अधिकारी	९८५६०४४३५६	३३			१४४	२३९५८८	११९७९४	११९७९४	
११९		तोरीचौर एग्रो फर्म	गणेश पौडेल	९८४६१४३१८७	३३			७२	११८६०८	५९३०४	५९३०४	
१२०		चवादी मत्स्यपालन फर्म	राम बहादुर बानियाँ	९८६६०११५६९	३३			१२०	४४२९९	२२१४९.५	२२१४९.५	
१२१		कृति कृषि फर्म	मायादेवि अधिकारी	९८५६०७०८३०	३३			७२	१२२४११	६१२०५.५	६१२०५.५	
१२२		मेघनाथ पशु तथा कृषि फर्म	शिशिर ढकाल	९८६०११९८०८	३३			७२	५८५३५	२९२६८	२९२६७	
१२३		श्री कास्कीकोट कृषि सहकारी स.लि.	मनहरी अधिकारी	९८५६०८२४६४	२४			२६०	११२४५८	५६२२९	५६२२९	
१२४		अर्चले बहुउद्देश्यीय कृषक समुह	वसन्तराज लामिछाने	९८४६७९६०७०	२७			७२	९७९२९	४८९३४.५	४८९९४.५	
१२५		चैनपुर कृषि तथा पशु फर्म	सोमनाथ पराजुली	९८४६६०६४२६	२३			७२	९५०८७.५२	४७५४३.७६	४७५४३.७६	
१२६		प्रगति कृषि फर्म	होमनाथ पौडेल	९८४६५११५७८	२९			७२	९८८८०	४९४४०	४९४४०	
१२७		गरिमा एण्ड गृष्मा एग्रो फर्म	भगवती बास्तोला	९८२६१२६४५१	२७			७२	९५७४०	४७८७०	४७८७०	
१२८		एस.वि.ताजा तरकारी फलफुल पसल	सीता भण्डारी	९८४६३२०५८०	२७			७२	११८०३३	५९०१६	५९०१७	

क्र. स.	कार्यक्रमको नाम	अनुदानग्राही समुह/सहकारी/उद्यमीको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.	ठेगाना	अनुदानको उद्देश्य	बाली/ पशुवस्तु	क्षेत्रफल (वर्ग मि)	कुल लगानी	अनुदान रकम	स्वलगानी/साझेदारी	उपलब्धी(आम्दानी/ क्षेत्रविस्तार/ उत्पादन..आदि सहित)
१२९		एन.एस.कृषि फर्म	नन्द लाल बराल	९८४६१७४२१६	२२			७२	११८२३८.१९	५९११९.०९५	५९११९.०९५	
१३०		फुस्रे खोला चिसापानि भेडा फर्म	तोरण खड्का	९८४६७८५८५५/ ९८६३७१८५११	२२			७२	१२४७११	६२३५५.५	६२३५५.५	
१३१	अस्थायी प्लाष्टिक घर	श्री शान्तिनगर कृषि तथा पशु कृषक समुह	विष्णु भण्डारी	९८१४१०६११७/ ९८१४२१२९६	३०			७२	१०७४३३	५३७१७	५३७१६	
१३२		शिला एकिकृत कृषि फर्म	शुशिला थापा	९८५६०२१५२९	१६			७२	११६५७१	५८६४९.५	५७९२१.५	
१३३		निलम कृषि फर्म	याम घर्ति मगर	९८१३८४१४६०	१४			१९२	१२००००	६००००	६००००	
१		यमुना कृषि फर्म	चन्द्रकला पौडेल	९८४६०३५६४७	५	तरकारी खेतीमा सिचाई	तरकारी	५ रोपनी	४०९५०	३४८०८	६१४२	
२		शिशिर कृषि फर्म	चित्रकला तिवारी	९८४८२६१०९८	५			५ रोपनी	४०९३४	३४९७४	५९६०	
३		सन्जु कृषि फर्म	सरस्वती घिमिरे	९८४६१०४७५९	५			४ रोपनी	४०९३४	३४९७४	५९६०	
४		दिप गंगा कृषि फर्म प्रा.लि.	मेम बहादुर गुरुङ	९८५६०२९७७५	११			८ रोपनी	१७३०३६	१४७०८०	२५९५६	
५		कृपा एण्ड कृषा कृषि फर्म	ऋषिराम पराजुलि	९८१७१५४३७०/ ९८१७१५४३६०	१३			३ रोपनी	१६७२२५	१४२१४१	२५०८४	
६	साना सिचाई	लामडाँडा बहुउद्देश्यीय अर्गानिक कृषि फर्म	बल प्रसाद गुरुङ्ग	९८२४११०३४०	१४			१० रोपनी	१५५६७०	१३२३१९.५	२३३५०.५	तरकारी उत्पादनमा सहयोगका साथै क्षेत्र विस्तार
७		निलम कृषि फर्म	याम घर्ति मगर	९८१३८४१४६०	१४			६ रोपनी	१३०१९५	११०६६६	१९५२९	
८		तरामु कृषि फर्म	मदन थापा मगर	९८६२७८९५५५	१६			३ रोपनी	९८१६१	८३४३६	१४७२५	
९		ठुलढुङ्गा आधुनिक कृषि फर्म	रण बहादुर खड्का	९८४६८५७५४०	२२			३ रोपनी	१२७११६	१०८०४८.६	१९०६७.४	
१०		माछापुच्छ्रे भ्यूपोइन्ट फलफुल तथा तरकारी नर्सरी केन्द्र	लिलाधर पौडेल	९८५६०२६५१८	२२			३ रोपनी	१२९३०२	१०९९०६.७	१९३९५.३	
११		प्रगति कृषि फर्म	कर्ण बहादुर बि.क.	९८४६६३५४७९	२२			३ रोपनी	९५५९६	८१२५७	१४३३९	

क्र. स.	कार्यक्रमको नाम	अनुदानग्राही समुह/सहकारी/उद्यमीको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.	ठेगाना	अनुदानको उद्देश्य	बाली/ पशुवस्तु	क्षेत्रफल (वर्ग मि)	कुल लगानी	अनुदान रकम	स्वलगानी/साझेदारी	उपलब्धी(आम्दानी/ क्षेत्रविस्तार/ उत्पादन..आदि सहित)
१२	साना सिचाई	माला अर्गानिक कृषि तथापशुपन्छी फर्म	राजेन्द्र गुरुङ्ग	९८५५०२४५४७	२३			७ रोपनी	१०५४९६	८९६७१.६	१५८२४.४	
१३		शुभविहानि कृषि फर्म	विष्णु कुमार श्रेष्ठ	९८४६०३८७८१	२४			६ रोपनी	१९१४१६	१६२७०३.६	२८७१२.४	
१४		थापा पशु तथा कृषि फर्म	चन्द्र बहादुर थापा मगर	९८०५८७५३८६	२४			५ रोपनी	१७६४७१	१७९२७०	-२७९९	
१५		भट्टराई पशुपालन फर्म	चिन्तामणि भट्टराई	९८०५८९०२३९	२४			४ रोपनी	७२७८६	६१८६८.१	१०९१७.९	
१६		गैरावारी एग्रो फर्म	भिमा भट्टराई	९८०४१८९९६४	२४			५ रोपनी	१३४१६४	११४०३९.४	२०१२४.६	
१७		मिठु कृषि फर्म	अर्जुन बहादुर थापा	९८४६०३५६८४	२५			३ रोपनी	१५०२४४	१२७७०७.४	२२५३६.६	
१८		ढुङ्गाना कृषि फर्म	बालकृष्ण ढुङ्गाना	९८१३२१९७८८/ ९८६४४६१९१९	२६			३ रोपनी	१०७००१	९०९५१	१६०५०	
१९		विमर्श कृषि प्रा.लि.	शिवराम पोखरेल	९८४५९५३४२५	२७			७ रोपनी	१४०३१६	११९२६८.६	२१०४७.४	
२०		अन्नपूर्ण लेखानाथ कृषि तथा पशुपालन फर्म	राम बहादुर भण्डारी	९८५६०३२४४३	२८			५ रोपनी	१११७३१	९४९७१.३५	१६७५९.६५	
२१		न्यु भिजन एग्रीकल्चर फर्म	ढुण्डीराज उपाध्याय	९८४३१३४९८७	२९			४ रोपनी	१४१५९४	१२०३५४.९	२१२३९.१	
२२		एभरेष्ट पशुपालन तथा कृषि फर्म	दिपक प्रसाद आचार्य	९८४७६५४५५४/ ९८४७६६२६०२	२९			४ रोपनी	१७९०४९	१५२१९१.६५	२६८५७.३५	
२३		सैनिक कृषि फर्म	सम्झना क्षेत्री थापा	९८५६०५५८७५	२९			३ रोपनी	१६३९३५	१३९३४४.७५	२४५९०.२५	
२४		शुभ लक्ष्मी पशुपक्षी तथा कृषि फर्म	लक्ष्मी तिवारी	९८६६५४४२१७	३१			३ रोपनी	१२८५९०	१०९३०१.५	१९२८८.५	
२५		शारदा कृषि फर्म	शारदा खत्री	९८०६५२४८५७	२२			३ रोपनी	१४०३१६	११९२६८.६	२१०४७.४	
२६		नवयात्रा कृषि फर्म	प्रतिभा पौडेल	९८४६३५९९३१	२५			५ रोपनी	१२२१४०	१०३८१९	१८३२१	
२७		नमुना कृषि तथा मत्स्य पालन फर्म	सागर पौडेल	९८६४४३३५२३	२९			६ रोपनी	१०३४६१	८७९४१.८५	१५५१९.१५	
२८		प्रगतिशिल अर्गानिक कृषि फर्म	केशव पौडेल	९८५६०२९४६३	२२			३ रोपनी	१७६४९०	१५००१६.५	२६४७३.५	
२९		मिलिजुलि चिसापानि कृषक समुह	शान्ति अधिकारी	९८०५८६२५९१	३३			१४ रोपनी	१७६३६३	१४९९०८.५५	२६४५४.४५	
३०		सिस्ने सरस्वती कृषक समुह	टिकाराम अधिकारी	९८५६०४४३५६	३३			१६ रोपनी	१७४८००	१४८५८०	२६२२०	
३१		श्री प्राकृतिक खाद्य कृषि मिल सेवा	टेकनाथ बराल	९८४६२९५३९८	१३			८ रोपनी	१४४४६७.५३	१२२७९७.४	२१६७०.१३	

क्र. स.	कार्यक्रमको नाम	अनुदानग्राही समुह/सहकारी/उद्यमीको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.	ठेगाना	अनुदानको उद्देश्य	बाली/ पशुवस्तु	क्षेत्रफल (वर्ग मि)	कुल लगानी	अनुदान रकम	स्वलगानी/साझेदारी	उपलब्धी(आम्दानी/ क्षेत्रविस्तार/ उत्पादन..आदि सहित)
१	सौर्य उर्जामा आधारित सिंचाई प्रणाली जडान	झिझिर्का प्राङ्गारिक कृषक समुह	भोजराज अधिकारी	९८०४१८३६७९	२५	उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृदि	तरकारी, मसलाबाली, अन्न बाली	५० रोपनी	५८८५८१	५००२९४	८८२८७	क्षेत्रफल(सिंचित) वृदि/विस्तार
२		गुरुङ्ग एग्रो फर्म	पूर्ण बहादुर गुरुङ्ग	९८१००२१८९२	३१			१८ रोपनी	४६११६५	३९१९९०	६९१७५	
३		पोल्याङ्टार टाकन्जा कृषक समुह	शिव प्रसाद ओझा	९८५६०१५९५८	रुपा गा.पा. ३			८० रोपनी	१०७६७१२.९९	९१५२०६.०४	१६१५०६.९४९	
४		लेकसिटि कृषि फर्म	गणेश बाबु पाण्डे	९८५६०१३४९१	१७			२५ रोपनी	५७७७२०	४९१०६२	८६६५८	
१	स्थानीय तहसँगको समन्वयमा नर्सरी श्रोत केन्द्र स्थापना/ सुदृढीकरण	इन्दिरा एग्रो फर्म एण्ड नर्सरी	पदमराज पौडेल	९८५६०३४८०७	३३	स्वच्छ विरुवा उत्पादन	तरकारी	१.५ रोपनी	३०६७१०.६४	१५३३५५.३२	१५३३५५.३२	स्वच्छ विरुवा उत्पादन
२		भिरकोट कालि कृषि फर्म	डम्बर बहादुर के सी	९८५७०२४९४८	२६			१ रोपनी	१०२०४३.७	५१०२१.८५	५१०२१.८५	
३		महाकाली तरकारी खेती पकेट कार्यक्रम संचालक समिति	चन्द्र प्रसाद पौडेल	९८५६०३१६९६	३३			२.५रोपनी	३९५६४४.६	१९७८२२.३	१९७८२२.३	
४		रुपा एकिकृत कृषि फर्म	हरिमाया अधिकारी	९८४६४४१९२१	३२			१ रोपनी	३७३९९९.३३	१८६९९९.६६५	१८६९९९.६६५	
५		एभर ग्रीन एग्रीकल्चर फर्म	दिलिप चापागाई	९८५६०७८२५६	१४			४ रोपनी	५२१४६६.९	२६०७३३.४५	२६०७३३.४५	
१	प्याकेजिङ्ग, लेवलिंग तथा पोष्ट हार्भेष्ट क्षति न्यूनीकरण कार्यक्रम	आमा एग्रो प्रोडक्ट प्रा.लि.	गीता कुमारी लामिछाने	९८५६०३१०२५	७	मूल्य श्रङ्खला विकास		३रोपनी	१००००००	५०००००	५०००००	परिमाण, क्षति न्युनिकरण

क. स.	कार्यक्रमको नाम	अनुदानग्राही समुह/सहकारी/उद्यमीको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.	ठेगाना	अनुदानको उद्देश्य	बाली/ पशुवस्तु	क्षेत्रफल (वर्ग मि)	कुल लगानी	अनुदान रकम	स्वलगानी/साझेदारी	उपलब्धी(आम्दानी/ क्षेत्रविस्तार/ उत्पादन..आदि सहित)
१	प्राविधिक शिक्षालयको साझेदारीमा व्यवसायिक उत्पादन कार्यक्रम संचालन अनुदान	श्री रामकोट मा.वि.,रुपा गा.पा.	भरतमणि भट्टराई	९८४०६०३७८९	रुपा गा.पा. ५	सिक र कमाउ	तरकारी, मसलाबाली	५ रोपनी	३४९५२८	२६२१४६	८७३८२	सिक र कमाउ
२		श्री आनन्द ज्योति मा.वि., पोखरा महा.न.पा. १३	शिवराज अधिकारी	९८५६०४९४७७	३१			५ रोपनी	२७९३६६.६७	२६१६७२	१७६९४.६७	
१	स्थानीय तहको लागत सहभागितामा बीउ श्रोत केन्द्र स्थापना	श्री नमुना प्राङ्गारिक कृषि सहकारी संस्था लि	विष्णुप्रसाद अधिकारी	९८४६३४३५१०	१३	मूल्य श्रङ्खला विकास	अन्न बालि र तरकारी	८१ वर्ग मि.	२६६५२३१.२६	२२६५४४६.५७	३९९७८४.६९	परिमाण, क्षति न्युनिकरण
१	सहकारी संजाल मार्फत कृषि उपजको बजारीकरण सहयोग	२४ वटा समुह/सहकारी				कृषि बजारको सहज बजारीकरण	सबं		१६४७९२५.६४	८२३९६२.८२	८२३९६२.८२	कृषि बजारको सहज बजारीकरण
१	चक्लाबन्दीमा पकेट/ ब्लक/जोन संचालनको लागि सहकारी र निजी क्षेत्रबाट माग संकलन, सम्भाव्यता अध्ययन र कार्यान्वयनमा सहयोग	डाडाँघरे बहुउद्देश्यीय कृषि फर्म	महेश्वर आचार्य	९८५६०६११९१	पो.महा .न.पा.३३	बजारयोग्य परिमाणमा कृषि उत्पादन	कागती	३.१ हे	५२५९००.८	२६२९५०.४	२६२९५०.४	बजारयोग्य परिमाणमा कृषि उत्पादन

क्र. स.	कार्यक्रमको नाम	अनुदानग्राही समुह/सहकारी/उद्यमीको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.	ठेगाना	अनुदानको उद्देश्य	बाली/ पशुवस्तु	क्षेत्रफल (वर्ग मि)	कुल लगानी	अनुदान रकम	स्वलगानी/साझेदारी	उपलब्धी(आम्दानी/ क्षेत्रविस्तार/ उत्पादन..आदि सहित)
२		माछापुच्छ्रे मर्दिखोला अलैची ब्लक क्षेत्र सञ्चालन समिति	दिपक पौडेल	९८९१६१६४२५२	माछापुच्छ्रे गा.पा. ८ र ९		अलैची	१६ हे	१८९८७७६	९४९३८८	९४९३८८	
३		अन्नपूर्ण अलैची ब्लक सञ्चालन समिति	विशाल गुरुङ्ग	९८०४१२५८२४	अन्नपूर्ण गा.पा. ४,१० र ११		अलैची	७.५हे	७९६२५०	३९८१२५	३९८१२५	
१	कृषि बजार, भण्डारण पुर्वाधार, प्राथमिक प्रशोधन वा प्रशोधन उद्योग स्थापना	सिमलचौर कृषक समुह, कृष्ति	हेमराज अधिकारी	९८४६८१४११४	पोखरा २१	स्थानीय स्तरमा कृषि उपजको बजारीकरण	तरकारी, मसलाबाली	३आना	९७३५२७	७५८४१५	२१५११२	स्थानीय स्तरमा कृषि उपजको बजारीकरण
२		कृषि बजार व्यवस्थापन समिति, शान्ति वनबाटिका	महेन्द्र सिंह थापा	९८५६०६६६०७	पोखरा ९				१०१९३३८	७०९२८७.३	३१००५०.७	

१७. आर्थिक वर्ष २०७७/७७ मा प्रवाह भएको अनुदानको विवरण रु ५०,०००/- भन्दा मुनि							
क्र. स.	कार्यक्रमको नाम	कृषक समूह/सहकारीको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर	ठेगाना	टोल	अनुदान रकम
१	जोन सुपरजोन क्षेत्रमा कृषि यान्त्रीकरण सहयोग (५०% अनुदान)	सराङ्कोट तिमिल्सिना पशु तथा कृषि फर्म	हरि प्रसाद तिमिल्सिना	९८४६७७८४०४ ९८०६५३५८३२	५	मालेपाटन	कुल जम्मा १७६४२९५/-
२		प्रस्याङ्ग कृषि तथा पशुपालन फर्म	पानमाया गुरुङ्ग	९८२५१९९६२३	५	प्रस्याङ्ग	
३		काँहुकोट देउराली कृषक समुह	क्षेत्र बहादुर गुरुङ्ग	९८४६०२४०६१	११	काँहु	
४		मणिदिप कृषि फर्म	श्रीधर लाल बराल	९८२४१२१५६९	१३	आर्वा ढावाबेसी	
५		किसान कृषि सामाग्री सेवा भण्डार	सोमनाथ बराल	९८५६०२२४५०	१३	आर्वा	
६		चण्डेश्वरी कृषि सहकारी संस्था लि.	बुद्दि प्रकाश बराल	९८५६०४२१९५	१३	आर्वा	
७		कुनाखेत बगरबोट प्रांगारिक कृषक समूह	चित्रनाथ पौडेल	९८६४८९८३३४	१३	आर्वा	
८		उन्नति कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	राम बहादुर पुन	९८१८४२९७९२	१३	सिग्देल मार्ग	
९		गोर्खाली पशुपालन तथा कृषि फर्म	राजेन्द्र श्रेष्ठ	९८१७१७६९११	१४	काजीपोखरी	
१०		स्वस्तिका कृषि फर्म	मनमाया श्रेष्ठ	९८४६०७८०८१	१४	भोटेचौतारा	
११		कंडेल कृषि फर्म	शिवराज बराल	९८५७०५३१००	१४	भोटेचौतारा	
१२		सुवेदी कृषि तथा पशुपालन फर्म	कृष्ण प्रसाद सुवेदी	९८१७१५२५७०	१४	मान्द्रेढुङ्गा टोल, गीता मार्ग	
१३		निकेश नम्रता पशुपालन तथा कृषि फर्म	अमृता सापकोटा	९८६६०४२३२० ९८४६०८७०३५	१४	छिनेडाँडा	
१४		कुँडहर आधुनिक कृषि फर्म	धान्य बहादुर केसी	९८४७६३१६८०	१४	चाउथे	

१५		श्री शहिद स्मृति आवसिय मा.वि.	मोना गिरी	९८४६०३५५७१	१४	मझेरीपाटन	
१६		कान्छी भरानी कृषि फर्म	चन्द्र बहादुर फगामी पुन	९८१६६१५४४७	१५	ठूलीमजुवा	
१७		कैलाश अर्गानिक तरकारी उत्पादन	शिव प्रसाद तिमिल्सिना	९८५६०३२९१४	१६	बाटुलेचौर	
१८		धन बहादुर कृषि फर्म	धन बहादुर छन्त्याल पुन	९८४१०२८४४०	१६	लामाचौर ढाँड	
१९		गोतामे बहुउद्देशीय कृषि फर्म	कृष्ण बहादुर गोतामे	९८४६७६७१२५	१८	सराङ्कोट	
२०		पुष्पा कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	विश्वबन्धु ढुङ्गाना	९८०६६६७४९०	१९	तल्लाकोट	
२१	जोन सुपरजोन क्षेत्रमा कृषि यान्त्रीकरण सहयोग (५०% अनुदान)	युरोप रिटर्न कृषि फर्म	रामकुमारी सुवेदी	९८२९१६१६४३	१९	चितेपानि	
२२		थुमबारी डाडा कृषि फर्म	माधव प्रसाद पौडेल	९८४६५८६७६२	१९	घार्मी	
२३		पञ्चामृत एग्रो टुरिजम फर्म प्रा.लि.	नवराज अधिकारी	९८५६०३४९३४	१९	पुरनचौर, वौउर	
२४		जनजागरण कृषि सहकारी संस्था लिमिटेड	कृष्ण प्रसाद उपाध्यय	९८४६१४६८१२	२१	फेदीपाटन	
२५		एम के पौडेल कृषि तथा पशुपालन फर्म	विष्णु रेग्मी	९८५६०००१०१	२२	पुम्दीभुम्दी	
२६		अर्चलबोट कृषि फर्म	जगन्नाथ बास्तोला	९८५६०३९३०६	२२	अर्चलबोट	
२७		मितेरी प्राङ्गारिक कृषक समुह	राजकुमार गुरुङ्ग	९८०५८३१८१३	२२	उल्लेरी	
२८		उल्लेरी चिप्लेठी कृषक समुह	रामाकान्त ढकाल	९८४६०५४१२६	२२	उल्लेरी	
२९		निरज कृषि तथा पोल्ट्री फर्म	भिममाया बराल क्षेत्री	९८४०६०४४७५	२२	ढुङ्गेपानि	
३०		भ्यूपोइन्ट अर्गानिक कृषि तथा पशुपंक्षि फर्म	मेघनाथ बराल	९८५६०३७१४३	२२	घुम्ती	
३१		थापा गिरी पशुपालन तथा कृषि फर्म	तारा बहादुर गिरी	९८६१८९६२८२	२४	कास्कीकोट	
३२		माझथुम पशु तथा कृषि फर्म	किरण त्रिपाठी	९८५६०७७५५२	२४	कार्कीको तगरा	

३३	जोन सुपरजोन क्षेत्रमा कृषि यान्त्रीकरण सहयोग (५०% अनुदान)	ए.डि बर्दश एग्रो फर्म	अर्जुन सुवेदी	९८०६६२२३४० ९८५६०५३०९०	२४	चिसापानि	
३४		प्रनिश कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	कृष्ण प्रसाद सुवेदी	९८४६५१२३५१	२४	कास्कीकोट	
३५		डी एण्ड डी कृषि फर्म	विष्णुमाया सुवेदी	९८६०९८६६१९	२४	कास्कीकोट रैकर	
३६		स्वरोजगार बहुउद्देश्यीय कृषि फर्म	सविता अधिकारी	९८४६७५०२६१	२४	कास्कीकोट	
३७		शिलशोभा कृषि फर्म	शिलशोभा सार्की	९८२७१६३६०५	२५	हेम्जा	
३८		टुल्की बहुउद्देश्यीय कृषि फर्म	टुल्के सार्की	९८४६०५४६८३	२५	हेम्जा	
३९		निभिदित एग्रो फर्म	धनमाया तिम्सिना	९८४६०२८२८९ ९८०६६३९१६४	२५	हेम्जा	
४०		अर्चले बहुउद्देश्यीय कृषक समुह	वसन्तराज लामिछाने	९८४६७९६०७०	२७	लेखनाथ	
४१		विराट कृषि सहकारी संस्था लि.	कुल प्रसाद अधिकारी	९८५६०२१९७०	२८	माझठाना	
४२		माझठाना अर्गानिक एग्रो फर्म	मधुसुधन तिवारी	९८५६०३५७३४	२८	कंडेल गाँउ	
४३		पिपलडाली काफलघारी कृषक समुह	शोबित बहादुर अधिकारी	९८४६२०९२८२	२८	काफलघारी अर्घौं	
४४		पटनेरी कृषि तथा पशुपालन फर्म	यम बहादुर पुन	९८०६६६८२५३	२९	पटनेरी	
४५		श्री शान्तिनगर कृषि तथा पशु कृषक समुह	विष्णु भण्डारी	९८१४१०६११७ ९८१४२१२९६	३०	ठुलढुङ्गा	
४६		रामसिता एग्रो प्रोडक्ट्स कृषि फर्म	राम बहादुर भण्डारी क्षेत्री	९८४३०८५८०१	३३	बाघमारा	
४७		आस्था मल्टी एग्रो कृषि तथा पशु फर्म	विष्णु पौडेल	९८२७१३७०३८	३३	बागमारा	
४८		दिप गंगा कृषि फर्म प्रा.लि.	मेम बहादुर गुरुङ	९८५६०२९७७५	११	फुलबारी	
४९		थुम्कोडाँडा पशुपालन तथा कृषि फर्म	भोजराज पुंवाली	९८६६३५४६२०	१४	दुई कुलाको मुहान	
५१		हिमचुली तरकारी उत्पादक समुह	शिवराज बराल	९८६२३९४००२	१३	आर्वा सिमलचौर	
५२		सुप्रिम एग्रीकल्चर फर्म	मधुमाया पहारी	९८५६०७०९२९	१४	प्रगति मार्ग	

१८. परियोजना कार्यान्वयन इकाई कास्कीको आ.व २०७७/०७८ मा सुचिकृत कृषि उद्यमी/कृषक समुह/ कृषि सहकारीको विवरण

क्र.स.	नाम थर	ठेगाना	वाड न.	व्यक्ति/समूह/ फर्मको नाम	जम्मा जमीनको क्षेत्रफल रोपनी	खेती गरेको जमिन रोपनी	फोन न.
१	मारकंडे लामिछाने	पोखरा	२२	सुदिप कृषि फार्म	१०	१०	९८४६९०५१९१
२	दीनेस त्रीपाठी	पोखरा	२५	हेम्जा एग्रो फार्म	२४	१९	९८४६३८३२३९
३	शिव प्रसाद तिमेल्सिना	पोखरा	१६	शिव कृषि फार्म	१४	५	९८५६०३२९१४
४	बावुराम पौडेल	पोखरा	२०	प्रमिता वहूउदेश्य कृषि फार्म	८	४	९८४६०५३३६३
५	लाल बहादुर बरेली	पोखरा	१५	शाही कृषि फार्म	९	९	९८०४१०२११९
६	श्रावण कूमार ढकाल	पोखरा	३१	ढकाल एग्रो फार्म	५	३	९८४६०२६५६०
७	दिल बहादुर बुढाथोकी	पोखरा	२६	सिद्ध बाराही भैंसी तथा कृषि फार्म	७	५	९८४७७८१२३३
८	अमृत प्रसाद पौडेल	पोखरा	२७	आयु अर्गानिक एग्रो प्रा.ली.	८	४	९८४६६८९९२५
९	खेमराज	पोखरा	२५	ग्रिस कालिका कृषि फार्म	२०	८	९८२६१०६२९३
१०	प्रकाश ढकाल	पोखरा	१३	प्रकाश पशुपंक्षी तथा प्रांगारिक कृषि फार्म	११	११	९८५६०६४७७८
११	डोलराज अधिकारी	पोखरा	१९	खत्रीदहर कृषि तथा पशुपालन फार्म	८०	२०	९८४०६३०५७१
१२	क्रिष्ण बहादुर राना मगर	पोखरा	३३	किरण स्मृति एग्रो फार्म	१५	९	९८४६०५७६३९
१३	सुवावती पौडेल	पोखरा	५	अन्नपूर्ण पौडेल कृषि फार्म	९	४	९८५०६७७४१६
१४	टंक प्रसाद सुबेदी	पोखरा	२४	ए.डी. ब्रड्स एग्रो फर्म	१०	३	९८५६०५३०९०
१५	डम्मर बहादुर थापा	पोखरा	२२	दोबाटे बडहरे कृषि समूह	७५	१५	९८०५८६३७८३
१६	दर्सन पौडेल	पोखरा	१९	परीवार्तन कृषि तथा पशु पन्छी फार्म	४	४	९८१९१५२७४६
१७	ठाकुर प्रसाद त्रीपाठी	पोखरा	२४	त्रीपाठी कृषि तथा पशुपालन फार्म	५	५	९८४६३३६०७७
१८	निम कुमार श्रेष्ठ	पोखरा	१३	बन्दीपुर कृषि फार्म	५	५	९८४६०४४९१४

क्र.स.	नाम थर	ठेगाना	वाड न.	व्यक्ति/समूह/ फर्मको नाम	जम्मा जमीनको क्षेत्रफल रोपनी	खेती गरेको जमिन रोपनी	फोन न.
१९	बिकास देबकोटा	पोखरा	२४	देवकोटा अर्गानिक कृषि फार्म	६	२	९८१९१७८५७६
२०	जीवराज सुबेदी	पोखरा	२४	कास्कीकोट सुबेदी अर्गानिक फार्म	७	४	९८२७१५६८६०
२१	लक्ष्मुमन् अधिकारी	पोखरा	१६	कालिमुदा पशु तथा कृषि फार्म	३	३	९८५६०२१५२९
२२	केशव पौडेल	पोखरा	२२	प्रगतिशील अर्गानिक कृषि फार्म	६	६	९८५६०२९४६३
२३	सबिन जि.सी	पोखरा	१९	सम्बुदी कृषि फार्म	६	३	९८५६०१०१९२
२४	राजेन्द्र गुरुङ	पोखरा	२३	माला अर्गानिक कृषि तथा पशुपंक्षी फार्म	४०	१६	९८५६०२४५४७
२५	सन्जु सुबेदी	पोखरा	३०	सन्जु भैंसीपालन तथा कृषि फार्म	४	४	९८१५१४२०५४
२६	बिष्णु प्रसाद भट्टराई	पोखरा	१६	कान्तिपुर कृषि फार्म	७	३	९८६९०८०४०४
२७	गोमा ढकाल	पोखरा	२४	श्री नव जागरण कृषि फार्म	२०	८	९८५६०२७५९९
२८	गोमा ढकाल	पोखरा	२४	चिप्लेटी हरियाली कृषक समूह	६०	५०	९८५६०२७५९९
२९	सुराज गौतम	पोखरा	५	आदित्य पशुपालन तथा कृषि फार्म	७	५	९८६७६४०५६७
३०	शोभाखर अधिकारी	पोखरा	५	अन्नपूर्ण सफल कृषि फार्म	१२	३	९८४६११७०६८
३१	बिष्णु बाहादुर कार्की	पोखरा	२२	बि एण्ड बि एकीकृत कृषि फार्म	४०	३	९८६४३८५२९२
३२	कृष्ण माया श्रेष्ठ	पोखरा	२२	गेस कृषि फार्म हाउस	१४	४	९८०५८९५२७४
३३	गणेश पौडेल	पोखरा	२७	धौलागिरी मल्टी एग्रो फार्म	२०	७	९८५६०६९६२५
३४	मैया अधिकारी	पोखरा	५	धारापानी पशुपालन तथा कृषि फार्म	१२०	१००	९८६६००९१७२
३५	नारायाण प्रसाद ढकाल	पोखरा	५	एकलधारा कृषि फार्म	६	३	९८५६०३७२५२
३६	उमेन्द्र मान श्रेष्ठ	पोखरा	१३	माइला साहुको फलफुल तथा तरकारी फार्म	५	३	९८४६८१६६५९

क्र.स.	नाम थर	ठेगाना	वाड न.	व्यक्ति/समूह/ फर्मको नाम	जम्मा जमीनको क्षेत्रफल रोपनी	खेती गरेको जमिन रोपनी	फोन न.
३७	जेम बाहादुर चोचान्नगी	पोखरा	३२	जेन दास भाई कृषि फार्म	५	५	९८०६५६९१४७
३८	बिनिका कार्की	पोखरा	२७	डी.पी एग्रो फार्म प्रा.ली	५	४	९८२४१६२०२२
३९	क्रिष्ण प्रसाद शर्मा	पोखरा	२७	प्रभात कृषि फार्म	१२	६	९८४७७१०००५
४०	शोभा तिवारी	पोखरा	३१	प्रसान्त मल्टी एग्रो फार्म	६	३	९८४०६२०४५६
४१	इन्द्र प्रसाद शर्मा	पोखरा	२७	सुर्यादय कृषि फार्म	१२	१२	९८५६०१४९१४
४२	परशुराम गौतम	पोखरा	१९	गौरी खेत बाखा फार्म	१०	५	९८२७१८०००६
४३	भिम प्रसाद सुबेदी	पोखरा	२४	चिशापानी माछा तथा पशु कृषि फार्म	१०	४	९८४०६४५४१६
४४	नारायण प्रसाद शर्मा	पोखरा	२७	शर्मा गाई तथा कृषि फार्म	१०	३	९८४७७६७७९५
४५	रोषकान्त अचार्य	पोखरा	२०	भीरपाखा कफी उत्पादन कृषक समूह	१००	५०	९८४६४२०८०८
४६	शोमनाथ भण्डारी	पोखरा	३०	चैनपुर कृषि तथा पशु फार्म	५	३	९८४६६०६४२६
४७	किरण पौडेल	पोखरा	१९	पौडेल अर्गानिक कृषि फार्म	५	३	९८४६२८२९०७
४८	संशेर बाहादुर बुढाथोकी	पोखरा	२९	घोतघोटे कृषि फार्म	६	३	९८०४१६९१९२
४९	जगत बहादुर पोखेल	पोखरा	३१	ॐ एग्रो फार्म	५	३	९८१४१७४६९७
५०	लक्ष्मी पौडेल बास्तोला	पोखरा	११	काहुँ देउराली कृषि फार्म	६	३	९८४६०३७३९०
५१	आनु बूढा	पोखरा	२९	पुल्चोक कृषि सहकारी सस्था	६	६	९८४६५११४१४
५२	इन्द्र थापा बास्तोला	पोखरा	२७	मरहट कृषि फार्म	४	३	९८०४१७४०७१
५३	शोमनाथ बराल	पोखरा	१३	किसान कृषि सामाग्री सेवा	२०	३	९८५६०२२४५०
५४	भक्त बहादुर गुरुङ	पोखरा	२०	ममता मौरी तथा कृषि फार्म	३	३	९८२९१४८२६२
५५	भोलनाथ पौडेल	"	१६	थाति धारापानी कृषक समूह	४	४	९८४६२९४८४१

क्र.स.	नाम थर	ठेगाना	वाड न.	व्यक्ति/समूह/ फर्मको नाम	जम्मा जमीनको क्षेत्रफल रोपनी	खेती गरेको जमिन रोपनी	फोन न.
५६	सावित्री ढकाल	पोखरा	२६	बराल डाडा कृषि फार्म	५	३	९८४६६५१२०८
५७	कृष्ण प्रसाद भट्टराई	पोखरा	२४	श्री कृष्ण पोल्टी एण्ड अर्गानिक फार्म	१०	१०	९८०४११००६९९
५८	रदिका देबी पौडेल	पोखरा	२४	जुनकिरी कृषि फार्म	१४	५	९८४६८६७२३६
५९	दीपक अधिकारी	पोखरा	२६	एलबस कृषि फार्म	८	७	९८५६०६६१०२
६०	हरी प्रसाद पौडेल	पोखरा	२९	मार्सिखेत कृषक समूह	५०	३५	९८५६०२९७९५
६१	बिष्णु अधिकारी	पोखरा	१६	चमेरी गुफा कृषक समूह	२०	१८	९८६१२५०४३१
६२	सुर्यामणि भण्डारी	पोखरा	२९	मिलिजुली कृषक समूह	३०	३०	९८४६०३८३४०
६३	चित्र काजी गुरुङ	पोखरा	१४	सुजन एण्ड सुगम कृषि फार्म	५	३	९८०६५७५०२८
६४	ज्योति पौडेल	पोखरा	१७	बहूउदेश्य कृषि फार्म	४	३	९८४६६०६५००
६५	देबिरमण चापागाई	पोखरा	२३	ताजा तरकारी उत्पादन फार्म	७	५	९८०४१६५६९३
६६	शक्ति बहादुर आधिकारी	पोखरा	२८	पिपलढ़ाली काफल घारी कृषि समूह	५०	२०	९८४६२०९२८२
६७	बाल किष्ण ढुंगना	पोखरा	२६	ढुंगना कृषि फार्म	१०	५	९८१३२१९७८८
६८	लाल प्रसाद पोखेल	पोखरा	२०	देउराली अर्गानिक कृषि सहकारी	१००	६०	९८४६०४१८१४
६९	बाबुराम कोइराला	पोखरा	२४	भावाना सामुदायिक कृषि फार्म	१००	५०	९८५६००८५३३
७०	कृष्णमणि त्रिपाठी	पोखरा	२८	अनमोल एण्ड संघर्ष कृषि फार्म	१३	४	९८६२४२७१००
७१	तिलक बहादुर खड्का	पोखरा	२९	खड्का जि कृषि फार्म	९	८	९८१५१६८९७२
७२	इन्द्रप्रसाद लामिछाने	पोखरा	२२	उल्लेरी कृषि एण्ड पोल्टी फार्म	१०	१०	९८४६३१८९१६
७३	मार्कड़ लामिछाने	पोखरा	२२	सुदीप कृषि फार्म	१०	८	९८४६९०५१९१
७४	भगवती कार्की	पोखरा	२५	आर.एस. कृषि फार्म	१२	१२	९८५६०४४३७६

क्र.स.	नाम थर	ठेगाना	वाड न.	व्यक्ति/समूह/ फर्मको नाम	जम्मा जमीनको क्षेत्रफल रोपनी	खेती गरेको जमिन रोपनी	फोन न.
७५	मेख बहादुर बि.क.	पोखरा	६	जि. एण्ड जि. एग्रो मल्टी प्रा.लि.	३	३	९८५६०१५५४
७६	सरोज शर्मा	पोखरा	१६	कम सिटी बि. किपिंग एण्ड कृषि फार्म	६	३	६१४४१९४१
७७	अग्नी माया बास्तोला	पोखरा	१३	आर्बा जानकी कृषि फर्म	५	४	९८०१४६६२६२
७८	लक्षुमन्पराजुली	पोखरा	२३	सफल सौगात कृषि तथा पशुफार्म	५	३	९८०८८७०६०७
७९	कृष्णमाया बास्तोला	पोखरा	५	यु.पी. भट्टराई कृषि तथा पशुपालन फार्म	६	४	९८१६६६३२३७
८०	प्रतिभा पौडेल	पोखरा	२५	नवयात्रा कृषि फार्म	७	५	९८४६३५९९३१
८१	बिसान गुरुङ	पोखरा	२२	बिसान कृषि फार्म	५	३	९८२३६१४५११
८२	दिपेन्द्र राज पौडेल	पोखरा	२२	ओडारे कृषक ताजा तरकारी कृ. समूह	३००	१७०	९८४६६३७०९५
८३	दिलिप सुबेदी	पोखरा	१८	निमिषा कृषि तथा पशुपलान	५	४	९८४६१४९७४७
८४	हेमराज बराल	पोखरा	२२	चिसापानी कृषि फार्म	५	३	९८४६३३६१६३
८५	देब बहादुर मल्ल	पोखरा	१३	पॉचभाई कृषि तथा पशु फार्म	२५	५	९८४६६७८९५७
८६	पिन शोभा गुरुङ	पोखरा	१३	साझा नमुना कृषि फार्म	८	३	९८२३४०८०५९
८७	चित्रकला तिवारी	पोखरा	५	शिशिर कृषि फार्म	८	७	९८४८२६१०९८
८८	तिलक कुमार गुरुङ	पोखरा	१५	भैसी गौडा एग्रो फार्म	३	३	९८२६१६३७६३
८९	भिम बहादुर थापा मगर	पोखरा	३३	भिम मिलन बहूउदेश्य कृषि फार्म	१६	४	९८४६०४३६५६
९०	रुद्र कुवार	पोखरा	२२	कुवार कृषि फार्म	१२	४	९८०६५४३०६८
९१	बिष्णु सुबेदी	पोखरा	२०	दाजुभाई कृषि फार्म	१०	१०	९८४६१५११९२
९२	केशब राज लामिछाने	पोखरा	२६	अर्घो अर्चले कृषि फार्म	४	३	९८४६११७७२६
९३	मेघनाथ आचार्य	पोखरा	३३	दिगो कृषि तथा पशु बिकास फार्म	४	३	९८४६०४५११९

क्र.स.	नाम थर	ठेगाना	वाड न.	व्यक्ति/समूह/ फर्मको नाम	जम्मा जमीनको क्षेत्रफल रोपनी	खेती गरेको जमिन रोपनी	फोन न.
९४	राजेश राई	पोखरा	१६	प्रांगारिक तरकारी कृषि समूह	३०	३०	९८४६८३२९३९
९५	अम्बिका बुढाथोकी	पोखरा	२८	बुढाथोकी कृषि तथा पशु फार्म	५	५	९८४६१९६१६९
९६	डिलकुमारी सुबेदी	पोखरा	२७	ज्यामिरे कुना कृषि फार्म	३	३	९८४६१३७९२७
९७	सर्बश्वर कृषि महिला समूह	पोखरा	११	ईन्द्रकुमारी आचार्य	१५०	१००	९८४६४४३८३४
९८	ईन्द्रलाल जौसी	पोखरा	२६	कहु काउली कृषि फार्म	४	३	९८४६९०६१६६
९९	रामजी प्रसाद पौडेल	पोखरा	२०	एग्रो भिलेज पोखरा प्रा.लि.	३	३	९८५६०६५७६०
१००	सुजन बास्तोला	पोखरा	१९	लेकाली अर्गानिक कृषि तथा पशुपन्क्षि फार्म	४	३	९८५६०६११३६
१०१	मोहन भण्डारी	पोखरा	२०	शुभ भण्डारी कृषि पशुपालन फार्म	५	५	९८४६३८५८३६
१०२	अर्जुन थापा	पोखरा	१४	फ्रेस कृषि फार्म	५	५	५९८५६०२१९७३
१०३	सन्जिब बास्तोला	पोखरा	१६	लेमन फार्म हाउस	१०	१०	९८५६०१९४५०
१०४	कृष्ण प्रसाद तिमिल्सिना	पोखरा	१८	उन्नतशील कृषि समूह	३५	३०	९८५६०३३७७१
				जम्मा रोपनी	२०९४	१२३३	
				जम्मा हेक्टर	१०४.७	६१.६५	

१९. परियोजना कार्यान्वयन इकाई कास्कीको आ.व २०७८/०७९ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम

(रु.लाखमा)

क्र.स.	कार्यक्रम/ क्रिया कलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	वार्षिक लक्ष्य			पहिलो त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक			चौथो त्रैमासिक		
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
अ) पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु																		
११.३.२.५	मोटर साईकल	३११२१	संख्या	१	०.५	३	१	०.५	३	०	०	०	०	०	०	०	०	०
११.३.७.१०२०	डि.एस.एल. आर क्यामेरा	३११२२	संख्या	१	०.२५	१.५	१	०.२५	१.५	०	०	०	०	०	०	०	०	०
११.३.७.१०२१	GPS meter खरिद	३११२२	संख्या	१	०.१२	०.७	१	०.१२	०.७	०	०	०	०	०	०	०	०	०
११.३.७.१०२२	फोटो कपी मेशीन खरिद	३११२२	संख्या	१	०.१७	१	१	०.१७	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०
११.४.१५.७५	सिंचाइ पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	३११५५	संख्या	३	२.५१	१५	०	०	०	१	०.८४	५	२	१.६८	१०	०	०	०
४३	प्रदेश समन्वय इकाई					५.५			५.५			०			०			०
११.३.७.४५३	डेक्सटप कम्प्यूटर तथा प्रिन्टर सेट खरिद	३११२२	सेट	२	०.३४	२	१	०.३४	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०

११.३.७.८	ल्यापटप खरिद	३११२२	संख्या	१	०.१७	१	१	०.१७	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०
११.६.१३.११२	कार्यालयको लागि फर्निचर तथा फर्निसिङ खरिद	३११२३	पटक	१	०.४२	२.५	१	०.४२	२.५	०	०	०	०	०	०	०	०	०
क) पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्माः				११	४.४८	२६.७	७	१.९७	११.७	१	०.८४	५	२	१.६८	१०	०	०	०
आ) चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु																		
१.१.१.४	रा.प. द्वितीय	२१११११	जना	०	१.१२	६.६८	१	०.३५	२.०६	०	०.२६	१.५४	०	०.२६	१.५४	०	२.३६	१.५४
१.१.१.५	रा.प. तृतीय	२१११११	जना	०	१.९५	११.६५	२	०.६	३.५८	०	०.४५	२.६९	०	०.४५	२.६९	०	४.१३	२.६९
१.१.१.६	रा.प.अनं. प्रथम	२१११११	जना	०	३.१६	१८.८६	४	०.९७	५.८	०	०.७३	४.३५	०	०.७३	४.३५	०	६.७	४.३६
१.२.१०.६	चाड पर्व तथा पालो पहरा भत्ता	२११३९	पटक/ संख्या	३	०.०८	०.४८	३	०.०८	०.४८	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१.२.२.१	स्थायी कर्मचारीको महंगी भत्ता	२११३२	जना	७	०.२८	१.६८	७	०.०७	०.४२	७	०.०७	०.४२	७	०.०७	०.४२	०	०.६४	०.४२
१.२.४.२२६	न्यूनतम समर्थन मूल्य, मूल्याङ्कन समिति, छनौट समिति आदि सञ्चालन बैठक भत्ता	२११३४	पटक	४	०.१३	०.८	१	०.०३	०.२	१	०.०३	०.२	१	०.०३	०.२	१	०.३१	०.२
१.३.१.१	निजामती कर्मचारी हरुको पोशाक खर्च	२११२१	जना	७	०.१२	०.७	०	०	०	०	०	०	७	०.१२	०.७	०	०	०

१.६.४.१	कर्म चारीको योगदानमा आधारित वीमा कोष खर्च	२१२१३	जना	७	०.०६	०.३४	७	०.०२	०.०९	०	०.०२	०.०९	०	०.०१	०.०८	०	०.१२	०.०८
११.३.१०.२२३	सहकारी संजाल मार्फत कृषि उपजको बजा रीकरण सहयोग	२६४२३	संख्या	१	२.०१	१२	०	०	०	१	२.०१	१२	०	०	०	०	०	०
११.३.१०.२४७	जोन/सुपरजोन क्षेत्रमा कृषि यान्त्रीकरण सहयोग	२६४२३	पटक	१	६.७	४०	०	०	०	१	६.७	४०	०	०	०	०	०	०
११.४.१५.७१	गत बर्ष विस्तार भएका क्षेत्र र नया विस्तार हुने क्षेत्रमा सिंचाइ पुर्वाधार निर्माण	२६४२३	संख्या	३५	८.८	५२.५	०	०	०	३५	०.८४	५	०	५.०३	३०	०	२६.८७	१७.५
११.४.२२.३२३	कृषि बजार, भण्डारण पुर्वाधार, प्रथामिक प्रशोधन वा प्रशोधन उधोग स्थापना	२६४२३	संख्या	१	२.०१	१२	०	०	०	१	२.०१	१२	०	०	०	०	०	०
११.६.९.१५	सौर्य उर्जामा आधारित सिंचाई प्रणाली जडान	२६४२३	संख्या	४	४.०२	२४	०	०	०	४	४.०२	२४	०	०	०	०	०	०
२.१.१८	धाराको महसुल	२२१११	महिना	१	०.२४	१.४४	१	०.०६	०.३६	०	०.०६	०.३६	०	०.०६	०.३६	०	०.५५	०.३६
२.१.२.१	बिद्युत महशुल	२२१११	पटक	१०००	०.२	१.२	२५०	०.०५	०.३	२५०	०.०५	०.३	२५०	०.०५	०.३	२५०	०.४६	०.३
२.१.३.१	जारको पिउने पानी	२२१११	जार	४०	०.०४	०.२४	१०	०.०१	०.०६	१०	०.०१	०.०६	१०	०.०१	०.०६	१०	०.०९	०.०६
२.१.६.१	टेलिफोन महसुल	२२११२	महिना	१	०.१२	०.७२	३	०.०३	०.१८	३	०.०३	०.१८	३	०.०३	०.१८	३	०.२८	०.१८

२.१.६.११	संचार महशुल (टेलिफोन/ इमेल/इन्टरनेट/ हुलाक/कुरियर)	२२११२	महिना	१	०.२	१.२	३	०.०५	०.३	३	०.०५	०.३	३	०.०५	०.३	३	०.४६	०.३
२.१.७.८	वेवसाइट व्यावस्थापन खर्च	२२११२	पटक	१	०.१	०.६	१	०.१	०.६	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२.२.२.६८	सवारी साधनका लागि मोबिल तथा अन्य लुब्रिकेन्टस्	२२२१२	लीटर	२८८	०.२२	१.३	७२	०.०५	०.३२	७२	०.०५	०.३२	७२	०.०५	०.३२	७२	०.५१	०.३३
२.२.२.९८	कार्यक्रम संचालन तथा अनुगमनमा प्रयोग हुने मोटरसाइ कलका लागि पेट्रोल	२२२१२	लीटर	१६८०	०.३	१.८२	४२०	०.०८	०.४५	४२०	०.०८	०.४५	४२०	०.०८	०.४५	४२०	०.७२	०.४७
२.२.२.९९	कार्यक्रम संचालन तथा अनुगमनमा प्रयोग हुने गाडीका लागि डिजेल	२२२१२	लीटर	३६००	०.५४	३.२४	९००	०.१४	०.८१	९००	०.१४	०.८१	९००	०.१४	०.८१	९००	१.२४	०.८१
२.२.३.१५	अन्य प्रयोजनको लागि ईन्धन	२२३१४	पटक/ संख्या	३६	०.१२	०.७२	९	०.०३	०.१८	९	०.०३	०.१८	९	०.०३	०.१८	९	०.२८	०.१८
२.३.१.११	चार पांग्रे सवारी साधन मर्मत	२२२१३	वटा	१	०.६७	४	१	०.१७	१	०	०.१७	१	०	०.१७	१	०	१.५४	१
२.३.१.३	दुई पाङ्ग्रे सवारी साधन मर्मत खर्च	२२२१३	वटा	७	०.२३	१.४	७	०.०६	०.३५	०	०.०६	०.३५	०	०.०६	०.३५	०	०.५४	०.३५
२.३.२.६८	मेशिनरी उपकरण मर्मत	२२२२१	पटक	२०	०.१५	०.९	५	०.०४	०.२३	५	०.०४	०.२३	५	०.०४	०.२३	५	०.३५	०.२३

२.४.१.१५	कार्यालय मसलन्द सामान खर्च	२२३११	पटक	४	०.५७	३.४२	१	०.१४	०.८६	१	०.१४	०.८६	१	०.१४	०.८६	१	१.३२	०.८६
२.४.१.४	कार्यालयको लागि स्टेसनरी, टोनर तथा अन्य मालसामान	२२३११	पटक/संख्या	४	०.३९	२.३५	१	०.१	०.५९	१	०.१	०.५९	१	०.१	०.५९	१	०.९२	०.६
२.४.१२.१८	कार्यालयलाई आवश्यक विभिन्न सामाग्री छपाई	२२३१५	पटक	४	०.०९	०.५४	१	०.०२	०.१४	१	०.०२	०.१४	१	०.०२	०.१४	१	०.२१	०.१४
२.४.१३.६	कार्यालयको लागि पत्रपत्रीका तथा पुस्तक खरिद	२२३१५	पटक	४	०.०९	०.५४	१	०.०२	०.१४	१	०.०२	०.१४	१	०.०२	०.१४	१	०.२१	०.१४
२.४.१४.२	पत्रपत्रिका, रेडियोमा विज्ञापन तथा सूचना प्रकाशन	२२३१५	पटक/संख्या	४	०.२	१.१७	१	०.०५	०.२७	१	०.०६	०.३६	१	०.०६	०.३६	१	०.२८	०.१८
२.५.१०.२१	सरसफाई सेवा करार	२२४१९	जना	१	०.३६	२.१६	१	०.०९	०.५४	०	०.०९	०.५४	०	०.०९	०.५४	१	०.८३	०.५४
२.५.२.२३३	knowledge centre संचालनको लागि विज्ञ करार	२२४११	जना	३	२.४१	१४.४	३	०.६७	४	०	०.६७	४	०	०.५७	३.४	०	४.६१	३
२.५.२.२४०	कृषि इन्जिनियर	२२४११	संख्या	१	०.८	४.८	१	०.२	१.२	०	०.२	१.२	०	०.२	१.२	०	१.८४	१.२
२.५.७.१३	कम्पुटर अपरेटर करारमा लिने	२२४१३	संख्या	१	०.५८	३.४८	१	०.१५	०.८७	०	०.१५	०.८७	०	०.१५	०.८७	०	१.३४	०.८७
२.५.७.१५	सवारी चालक करारमा लिने	२२४१३	संख्या	१	०.४६	२.७६	१	०.१२	०.६९	०	०.१२	०.६९	१	०.१२	०.६९	१	१.०६	०.६९
२.५.७.२२०	कृषि सेवाका अधिकृत सेवा करार	२२४१३	जना	१	०.६	३.६	१	०.१५	०.९	०	०.१५	०.९	०	०.१५	०.९	०	१.३८	०.९
२.५.७.२४	प्राविधिक कर्मचारी करारमा लिने	२२४१३	केन्द्र	२	१.०७	६.३९	२	०.२७	१.५९	०	०.२७	१.५९	०	०.२७	१.५९	०	२.४९	१.६२
२.५.७.३	कार्यालय सहयोगी सेवा करारमा लिने	२२४१३	संख्या	३	१.१८	७.०२	३	०.३	१.८	०	०.३	१.८	०	०.३	१.८	०	२.४९	१.६२

२.५.७.४	सेवा करारका कर्मचारीलाई चाडपर्व खर्च	२२४१३	संख्या	८	०.३५	२.०८	८	०.३५	२.०८	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२.५.७.५	सेवा करारका कर्मचारीलाई पोशाक खर्च	२२४१३	संख्या	८	०.१३	०.८	०	०	०	०	०	०	८	०.१३	०.८	०	०	०
२.६.४.६९३	बाली बस्तु विशेष स्थलगत तालिम	२२५१२	संख्या	१०	०.४	२.४	३	०.१२	०.७२	३	०.१२	०.७२	४	०.१६	०.९६	०	०	०
२.६.४.६९४	जिल्लास्तर उन्नरत प्रविधि/ प्राथमिक प्रशोधन/ पोष्ट हार्भेष्ट व्यवस्थापन/ कृषि यान्त्रिकीकरण कृषक तालिम	२२५१२	संख्या	२	०.४८	२.८८	०	०	०	१	०.२४	१.४४	१	०.२४	१.४४	०	०	०
२.६.४.६९५	IPM कृषक पाठशाला	२२५१२	संख्या	१	०.१६	०.९६	०	०	०	१	०.१६	०.९६	०	०	०	०	०	०
२.६.६.५०४	कृषि बीमा कार्यान्वयनका लागि अन्तर्क्रिया	२२५१२	संख्या	१	०.१३	०.८	१	०.१३	०.८	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२.६.६.५०५	सहुलियत कृषि कर्जा कार्यान्वयनका लागि अन्तर्क्रिया	२२५१२	संख्या	१	०.१३	०.८	०	०	०	१	०.१३	०.८	०	०	०	०	०	०
२.६.६.५०८	स्थानीय तहमा कार्यरत कृषि/पशु सेवा प्राविधिकहरुको लागि पकेट/ब्लक विकास कार्यक्रम कार्यान्वयन सम्बन्धी अभिमुखीकरण	२२५१२	पटक	१	०.११	०.६४	१	०.११	०.६४	०	०	०	०	०	०	०	०	०

२.६.६.५१०	स्थानीय तहबाट सञ्चालित पकेट विकास कार्यक्रमको प्रगति समीक्षा तथा रिपोर्टिङ्ग	२२५१२	पटक	२	०.२१	१.२८	१	०.११	०.६४	०	०	०	१	०.११	०.६४	०	०	०
२.६.६.५४१	त्रैमासिक/वार्षिक प्रगती समिक्षा गोष्ठी	२२५१२	संख्या	४	१.०७	६.४	१	०.२७	१.६	१	०.२७	१.६	१	०.२७	१.६	१	२.४६	१.६
२.७.१०.५	कृषि तथा पशु सेवा प्राविधिक छनौटका लागि परिक्षा संचालन तथा व्यवस्थापन	२२५२२	पटक	१	०.१	०.५८	१	०	०	०	०.१	०.५८	०	०	०	०	०	०
२.७.१५.६०३	नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि समन्वय बैठक (स्थानीय तह र सरोकारवाल निकाय)	२२५२२	पटक	७	०.५८	३.४९	१	०.०८	०.५	२	०.१७	१	२	०.१७	१	२	१.५४	१
२.७.१५.६१९	स्थानीय तहसँगको समन्वयमा नर्सरी श्रोत केन्द्र स्थापना/ सुदृढीकरण	२२५२२	संख्या	४	१.११	६.६४	०	०	०	२	०.५६	३.३२	२	०.५६	३.३२	०	०	०
२.७.१५.६८७	बाली तथा बस्तुको उत्पादकत्व निर्धारण (क्रप कटिङ)	२२५२२	संख्या	८०	०.०३	०.२	२०	०.०१	०.०५	२०	०.०१	०.०५	२०	०.०१	०.०५	२०	०.०८	०.०५

२.७.१५.७७६	वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन अभिलेखीकरण तथा प्रकाशन	२२५२२	पटक	१	०.१४	०.८३	१	०.१४	०.८३	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२.७.१५.७७८	अन्तर निकाय संयुक्त अनुगमन	२२५२२	पटक	१	०.१४	०.८३	०	०	०	०	०	०	१	०.१४	०.८३	०	०	०
२.७.१५.७८०	न्यूनतम समर्थन मूल्य निर्धारणका लागि मुख्य बाली वस्तुको लाभ लागत अध्ययन विश्लेनषण	२२५२२	संख्या	४	०.१४	०.८३	१	०.०४	०.२१	१	०.०४	०.२१	१	०.०४	०.२१	१	०.३२	०.२१
२.७.१५.७८१	जोन सञ्चालन समन्वय समितिको गठन/पुनर्गठन/ परिचालन	२२५२२	पटक	२	०.२८	१.६६	२	०.२८	१.६६	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२.७.१५.९२४	बाली संरक्षण सेवा	२२५२२	पटक	२	०.२८	१.६६	०	०	०	१	०.१४	०.८३	१	०.१४	०.८३	०	०	०
२.८.१.८२	कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाईको तर्फबाट संचालित कार्यक्रम अनुगमन तथा निरिक्षण	२२६११	पटक	४८	०.५७	३.४३	१२	०.१४	०.८५	१२	०.१४	०.८५	१२	०.१४	०.८५	१२	१.३५	०.८८
२.८.२.१८	भ्रमण खर्च	२२६१२	पटक	४५	०.५४	३.२१	१०	०.१३	०.७७	१०	०.१३	०.७७	१०	०.१५	०.९२	१५	१.१८	०.७७
२.८.२.३३	कार्यक्रम बजेट तर्जुमा तथा समिक्षा गोष्ठीमा भाग लिने	२२६१२	पटक	८	०.११	०.६८	२	०.०३	०.१७	२	०.०३	०.१७	२	०.०३	०.१७	२	०.२६	०.१७
२.९.१.३	बीमा सवारी साधन	२२२१४	संख्या	८	०.१३	०.८	८	०.१३	०.८	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२.९.४.४	सवारी साधन नविकरण शुल्क	२२२१४	संख्या	८	०.११	०.६४	८	०.११	०.६४	०	०	०	०	०	०	०	०	०

२.९.६.४	कार्यालयमा दैनिक चियापान खर्च तथा अन्य भैपरि आउने विविध खर्च	२२७११	महिना	१२	०.५४	३.२४	३	०.१४	०.८१	३	०.१४	०.८१	३	०.१४	०.८१	३	१.२४	०.८१
५.१.११.३४४	चक्लाबन्दीमा पकेट/ब्लक/ जोन संचालनको लागि सहकारी र निजी क्षेत्रबाट माँग संकलन, सम्भाव्यता अध्ययन र कार्यान्वयनमा सहयोग	२६४१३	संख्या	३	५.०३	३०	०	०	०	२	३.३५	२०	१	१.६८	१०	०	०	०
५.१.११.३६८	प्रविधिक शिक्षालयको साझेदारीमा व्यवसायिक उत्पादन कार्यक्रम संचालन अनुदान	२६४१३	पटक	२	१.६८	१०	०	०	०	१	०.८४	५	१	०.८४	५	०	०	०
८.१.३.४	कार्यालयको घर भाडा	२८१४२	महिना	१	१.६१	९.६	१	०.४	२.४	०	०.४	२.४	०	०.४	२.४	०	३.६९	२.४
१	अलैंची जोन					२३.२८			२.४९			३.९४			४.४			१२.४५
११.४.२२.३२२	भण्डारण , प्रथामिक प्रशोधन वा प्रशोधन उद्योग स्थापना	२६४२३	संख्या	७	१.२९	७.७	०	०	०	३	०.५५	३.३	४	०.७४	४.४	०	०	०
२.६.६.२५६	नंया विस्तार भएका क्षेत्रहरुमा अभिमुखिकरण गोष्ठी	२२५१२	पटक	१	०.११	०.६४	१	०	०	०	०.११	०.६४	०	०	०	०	०	०

२.७.१५.७४२	जोन/सुपरजोन प्रभाव क्षेत्रमा क्षेत्रफल विस्तार (अलैची)	२२५२२	हेक्टर	५०	२.०९	१२.४५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	५०	१९.१२	१२.४५
२.७.२५.१००६	नयाँ जोनको आधारभूत तथ्याङ्क संकलन, अद्यावधिक, प्रतिवेदन तयारी तथा प्रकाशन	२२५२२	पटक	१	०.४२	२.४९	१	०.४२	२.४९	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२	तरकारी सुपरजोन					१८२.३६			०			१८२.३६			०			०
११.६.९.५१	अस्थाइ प्लाष्टिक घर निर्माण	२६४२३	संख्या	१६०	१६.०९	९६	०	०	०	१६०	१६.०९	९६	०	०	०	०	०	०
२.७.१५.११४०	असिनाजन्य क्षति नियन्त्रणको लागि ५० प्रतिशत अनुदानमा जाली बितरण	२२५२२	संख्या	१५०	१.६७	९.९६	०	०	०	१५०	१.६७	९.९६	०	०	०	०	०	०
२.७.१५.७२४	तरकारी क्षेत्र विस्तार	२२५२२	हेक्टर	२००	८.३४	४९.८	०	०	०	२००	८.३४	४९.८	०	०	०	०	०	०
२.७.१५.७८२	सहभागितात्मक कृषि प्रविधि सिकाई तथा प्रदर्शनी केन्द्र	२२५२२	संख्या	१	२.७८	१६.६	०	०	०	१	२.७८	१६.६	०	०	०	०	०	०
५.१.११.३५९	प्याकेजिङ, लेबलिंग तथा पोष्ट हार्भेष्ट क्षति न्यूनीकरण कार्यक्रम	२६४१३	पटक	२	१.६८	१०	०	०	०	२	१.६८	१०	०	०	०	०	०	०

४३	प्रदेश समन्वय इकाई					१४			६.६६			३.५			२.७८			१.१
२.६.४.४९	योजना तर्जुमा गोष्ठी	२२५१२	संख्या	१	०.२७	१.६	०	०	०	०	०	०	१	०.२७	१.६	०	०	०
२.६.४.६७२	फलफुल खेती तथा रोग किरा व्यवस्थापन तालिम (सहायक स्तर)	२२५१२	संख्या	१	०.४	२.४	०	०	०	१	०.४	२.४	०	०	०	०	०	०
२.७.२५.१९२	फिल्डस्तरमा संचालक समिति/ कृषकहरु संग प्राविधिक वार्तालाप	२२५२२	पटक/ संख्या	३	०.१३	०.७५	०	०	०	१	०.०४	०.२५	१	०.०४	०.२५	१	०.३८	०.२५
२.७.२५.८२६	आधुनिक तथा उन्नत कृषि प्रविधि सम्बन्धि अध्ययन तथा अवलोकन कार्यक्रम	२२५२२	पटक	१	०.७	४.१५	१	०.७	४.१५	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२.७.२५.९०२	प्रादेशिक कृषि समन्वय समितिको बैठक संचालन	२२५२२	पटक	४	०.२८	१.६६	१	०.०७	०.४२	१	०.०७	०.४२	१	०.०७	०.४२	१	०.६४	०.४२
२.७.७.१५०	प्रादेशिक कृषि तथ्याकं व्यवस्थापन (संकलन तथा प्रकाशन)	२२५२२	पटक	१	०.२८	१.६६	१	०.२८	१.६६	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२.८.१.५१	कार्यक्रम अनुगमन निरीक्षण	२२६११	पटक	२५	०.३	१.७८	६	०.०७	०.४३	६	०.०७	०.४३	६	०.०९	०.५१	७	०.६६	०.४३
ख) चालु खर्च कार्यक्रमको जम्माः				७६६२	९५.४९	५७०.१	१८२१	९.५३	५६.६८	२३१५	५८.९७	३५१.८२	१७७७	१६.२२	९६.६१	१७९५	१००.०५	६५.१६
कुल जम्मा खर्च				७६७३	९९.९७	५९६.८	१८२८	११.५	६८.३८	२३१६	५९.८१	३५६.८२	१७७९	१७.९	१०६.६१	१७९५	१००.०५	६५.१६

२०. आ.व. २०७७/७८ मा परियोजना कार्यान्वयन इकाई कास्कीमा कृषि इन्टर्नमा परिचालित विद्यार्थिहरुको अनुसन्धानको सोध-सार

२०.१ पोखरा, कास्कीमा पोलिटनेलमा उब्जाइएको टमाटरका प्रजातिहरूमा टमाटरकोपातको मोल्ड रोगको पहिचान र स्क्रिनिङ

(Identification Andscreening Of Tomato Leaf Mold On Tomato Varieties Grown Under Polytunnel In Pokhara, Kaski)

- प्रदिप ज्ञवाली,कृषि तथावन विज्ञान विश्वविद्यालय

टमाटर धेरै प्रकारका रोगहरू जस्तै अर्ली ब्लाइट, लेट ब्लाइट, लीफ मोल्ड, ग्रे मोल्ड इत्यादिको लागि धेरै संवेदनशील बाली हो। धेरै वर्षा वा ग्रिन हाउस मुनिको सापेक्षिक आर्द्रता बढेको कारण पातहरू भिजेमा यी रोगहरू बढी लाग्ने गर्दछ। कास्कीका अधिकांश व्यावसायिक टमाटर उत्पादकहरू पोलिटनेलमा टमाटरको संरक्षित खेतीमा संलग्न छन् तर उनीहरूसँग पोलिटनेल भित्र तापक्रम र आर्द्रता व्यवस्थापन गर्ने सुविधा छैन। हालैका दिनहरूमा कास्की जिल्लाका केही स्थानमा टोम्याटो लिफ मोल्ड रोग PMAMP-PIU तरकारी सुपर जोन कार्यालय, कास्कीका विज्ञहरूले पहिचान गरेका थिए। यो रोगले टमाटरलाई विशेष गरी हरितगृह अवस्था भित्र संक्रमित गर्न सक्छ, जहाँ सापेक्षिक आर्द्रता ८५% सम्म पुग्न सक्छ। यस मितिसम्म नेपालमा टोम्याटो लिफ मोल्ड विरुद्ध प्रतिरोधी प्रजातिहरू रेकर्ड गरिएको छैन। तसर्थ, यो अध्ययन कास्कीमा टोम्याटो लिफ मोल्ड विरुद्ध उच्चतम सहनशीलता स्तर भएको सबैभन्दा उपयुक्त प्रजाति खोज्नमा केन्द्रित छ। प्रयोग सीआरडी डिजाइनमा पाँच उपचार (जातहरू) र चार रेप्लिकेसनको साथ गरिएको थियो। पोलिटनेल मुनि २० वटा बिरुवा अनियमित रूपमा व्यवस्थित गरिएको थियो। विभिन्न तथ्याङ्कहरू जस्तै रोगको गम्भीरता (रोगको क्षेत्र प्रतिशतमा), रोगी पातहरूको संख्या (प्रति बोट), रोग दर (रोग प्रतिशत प्रति दिन), क्षेत्र अन्तर्गत रोग प्रगति वक्र (AUDPC) रेकर्ड गरिएको थियो। सृजना एफ १ मा सबैभन्दा कम रोगको गम्भीरता देखिएको थियो भने सबैभन्दा बढी न्यु सम्झना एफ १ मा देखिएको छ । सम्झना एफ १ मा प्रति बिरुवामा सबैभन्दा कम सङ्क्रमित पात देखिएको छ भने रुची एफ १ मा प्रति बिरुवामा सबैभन्दा धेरै संक्रमित पात भेटिएको छ । सापेक्षिक आर्द्रता ७५% भन्दा माथि हुँदा रोगको प्रगति दर कम सापेक्षिक आर्द्रता हुँदा भन्दा झन्डै दोब्बर थियो। रोग प्रगति कर्भ (AUDPC) मा विश्लेषण गर्दा सिर्जना F1 मा रोग प्रगति सुस्त थियो जबकि नयाँ समझना F1 मा सबैभन्दा छिटो थियो। यी सबै मापदण्डहरूको विश्लेषण गर्दा, पोखरा, कास्कीमा टोम्याटो लिफ मोल्ड रोग विरुद्ध सिर्जना एफ१ सबैभन्दा उपयुक्त पाइयो।

२०.२ पोखरा महानगरपालिका, कास्कीमा प्लाष्टिक घर अन्तर्गत टमाटर उत्पादनको प्राविधिक र विनियोजनात्मक प्रभावकारिताः स्टोकास्टिक फ्रन्टियर अप्रोच

(Technical efficiency of tomato production under plastic house in Pokhara-Lekhnathmetropoliton city)

- विनायक कुँवर, कृषि तथावन विज्ञान विश्वविद्यालय

PMAMP अन्तर्गत तरकारी सुपर जोन क्षेत्र रहेको पोखरा महानगरपालिकामा प्लाष्टिक घर अन्तर्गत टमाटर उत्पादनको प्राविधिक र विनियोजनात्मक दक्षता मूल्याङ्कन गर्न सर्वेक्षण अनुसन्धान गरिएको थियो। कूल टमाटर उत्पादकहरूबाट ८० कृषकलाई बहु-चरण नमूनाबाट छनोट गरिएको थियो। आवश्यक जानकारी पूर्व-परीक्षण प्रश्नावली मार्फत प्राप्त गरिएको थियो। टमाटरको प्राविधिक र विनियोजनात्मक दक्षता अध्ययन गर्न, स्टोकास्टिक फ्रन्टियर दृष्टिकोण लागू र विश्लेषण गरियो। स्टोकास्टिक फ्रन्टियर विश्लेषणको नतिजाले देखाउँछ कि समग्र त्रुटि अवधिमा भिन्नताको ७१.४१% असक्षमता घटकको कारण थियो। यसले यो पनि सुझाव दिन्छ कि करिब ०.५९% भिन्नता किसानको नियन्त्रण बाहिरको अनियमित झट्काको कारण थियो, उदाहरणका लागि, टमाटर उत्पादन प्रक्रियाको मौसम अवस्था/तापमान। यदि टमाटर उत्पादकहरू बीचको प्राविधिक असक्षमतालाई न्यूनीकरण गरियो भने टमाटर उत्पादनको अनुकूलन गर्न सकिन्छ। नमूनाको औसत प्राविधिक दक्षता ७८.१९% हो। दक्षताको यो उच्च स्तरले Schultz को "गरीब तर कुशल" परिकल्पनालाई समर्थन गर्दछ। ७८.१९% को औसत प्राविधिक दक्षता विकासशील देशहरूको कृषि अभ्यासहरू वरपरका साहित्यहरूसँग मिल्दोजुल्दो छ। कृषकको उत्पादकत्व दक्षतामा प्रभाव पार्ने मुख्य सामाजिक-आर्थिक कारकहरूले किसानको उमेर, शिक्षाको स्तर, तालिममा पहुँच र अनुदानमा पहुँच समावेश गर्दछ। किसानको उमेरले प्राविधिक दक्षतामा नकारात्मक प्रभाव पारेको थियो। शिक्षाको स्तर, तालिममा पहुँच र अनुदानमा पहुँच, गुणांकहरूले प्राविधिक दक्षतामा सकारात्मक प्रभाव पार्ने गर्दछ। बीउ, डायमोनियम फस्फेट र क्षेत्रफलको विनियोजनात्मक दक्षता अनुपातले १ माथिको अंक (अर्थात् क्रमशः १.०३, १.१२ र १६.२५) संग यसको कम उपयोगिता देखाउँछ। यसको विपरित, फार्म यार्ड मल, युरिया र म्युरेट अफ पोटास आवेदन १ भन्दा कम अंकको साथ प्रयोग गरिन्छ। त्यसैले दक्षताको दृष्टिकोणबाट तिनीहरूलाई विनियोजनात्मक दक्षता र प्राविधिक दक्षता प्राप्त गर्न सकिन्छ। प्राविधिक दक्षतामा टमाटर खेतीमा अनुदानको प्रभाव यस अध्ययन क्षेत्रमा अगणितरहेको पाइयो। यद्यपि, उमेर, विद्यालय शिक्षाको वर्ष र तालिममा पहुँचले प्राविधिक दक्षतालाई क्रमशः ५%, १०% र १% महत्वको स्तरमा सकारात्मक प्रभाव पारेको छ। छोटकरीमा, सुधारात्मक उपायहरू, नीतिहरू र अभ्यासहरूद्वारा अध्ययन क्षेत्रका टमाटर उत्पादक किसानहरूले प्रभावकारी सीमा हासिल गर्न सकिन्छ जसले

अन्ततः आवश्यक रूपमा इनपुट स्तर नबढाइकन किसानहरूको नाफालाई अधिकतम बनाउँछ। अभ्यासहरूद्वारा अध्ययन क्षेत्रका टमाटर उत्पादक किसानहरूले प्रभावकारी सीमा हासिल गर्न सकिन्छ जसले अन्ततः आवश्यक रूपमा इनपुट स्तर नबढाइकन किसानहरूको नाफालाई अधिकतम बनाउँछ।

२०.३ मूलाकाविभिन्न जातहरुको वृद्धि, गुणस्तर र उत्पादनमा भर्मीकम्पोस्ट र रासायनिक मलको विभिन्न मात्राको प्रभाव

(Effect of different doses of vermicompost and inorganic fertilizer on growth, quality and yield of Radish varieties)

- सुनिरा मरहठ्ठा, कृषि तथावन विज्ञान विश्वविद्यालय

पोखरा—५, मालेपाटन, कास्कीमा मार्च देखि जुन, २०२१ सम्म मूलाको जातहरूको वृद्धि र उत्पादनमा भर्मीकम्पोष्ट र अजैविक मलको विभिन्न मात्राबारे अध्ययन गर्न उक्त अनुसन्धान गरिएको थियो। अनुसन्धान २ फ्याक्टोरियल र्यान्डमाइज्ड कम्प्लीट ब्लक डिजाइन (RCBD) मा १२ उपचारहरू सहित आयोजित गरिएको थियो, प्रत्येकलाई ३ पटक दोहोर्याइएको थियो। एउटा कारक किस्म हो; टोकिनाशी र मिनो अर्ली जबकि दोस्रो कारक मल स्तर हो; नियन्त्रण (कुनै मल प्रयोग नगरेको), ७५% भर्मीकम्पोष्ट + २५% अजैविक मल, ५०% भर्मीकम्पोष्ट + ५०% अजैविक मल, २५% भर्मीकम्पोष्ट + ७५% अजैविक मल , १००% अजैविक मल र १००% भर्मीकम्पोष्ट। दिन ५०% अंकुरण हुन, वृद्धि मापदण्डहरू; बिरुवाको उचाइ, पातको संख्या, सबैभन्दा लामो पातको चौडाइ र क्यानोपी कभर रोपेको २०, ३०, ४० र ५० दिनमा रेकर्ड गरिएको थियो जबकि उत्पादन मापदण्डहरू; प्रति बोट जैविक उपज, प्रति बोट आर्थिक उपज, जराको लम्बाइ र जराको व्यास रोपेको ५५ दिनमा रेकर्ड गरिएको थियो।

मूलाको किस्म र मलको स्तरले मूलाको बृद्धि र उपज विशेषता वर्णहरू उल्लेखनीय रूपमा प्रभावित भएको देखियो। मिनो अर्लीबाट सबै वृद्धि मापदण्डहरूको लागि उच्चतम परिणाम रेकर्ड गरियो जबकि उपज विशेषता क्यारेक्टरहरूको उच्चतम परिणाम टोकिनाशीबाट रेकर्ड गरिएको थियो। ५०देखी ७५% सम्मको भर्मीकम्पोस्टसँग अजैविक मलको संयोजनले १००% अजैविक मलको तुलनामा वृद्धि र उत्पादन दुवै मापदण्डहरूमा उच्च परिणाम दिइएको देखियो। अवलोकनका सबै मितिहरूमा सबै मापदण्डहरूका लागि किस्म र मल स्तरहरूको अन्तरक्रिया प्रभाव महत्त्वपूर्ण नभएको पाइयो। नतिजाले टोकिनाशी (४.५५ kg/m२) र ५०% भर्मीकम्पोस्ट + ५०% अजैविक मल (५.61kg/m२) बाट उच्चतम उत्पादन प्राप्त गरेको देखाएको छ।

अजैविक मलको निरन्तर प्रयोगले माटोको संरचनालाई असर गर्छ र माटोको उर्वरता घटाउँछ। तसर्थ, जैविक मलले माटोको संरचना सुधार गर्न खनिज मलको विकल्पको रूपमा काम गर्न सक्छ। भर्मीकम्पोस्टले बिरुवाको वृद्धिमा सकारात्मक प्रभाव पार्छ, बाली पकाउने प्रक्रियालाई गति दिन्छ र उब्जाइएको बालीको धेरै गुणात्मक मापदण्डहरूको सुधार गर्दछ। गँड्यौलाहरूले माइक्रोबियल गतिविधिहरू र चयापचयलाई उत्तेजित गर्न सक्छन् र माइक्रोबियल जनसंख्यालाई पनि प्रभाव पार्न सक्छन्। फलस्वरूप, अधिक उपलब्ध पोषक तत्वहरू र माइक्रोबियल मेटाबोलाइटहरू माटोमा छोडिन्छन्।

कास्कीमा मुख्य उत्पादन प्लाष्टिकको घरभित्र केन्द्रित भएको र प्रमुख बालीका रूपमा टमाटरको उत्पादनसँगै प्लाष्टिकको घरको संख्या बढ्दै गएको छ। प्लाष्टिकघर सामान्यतया जाडोको अन्त्यमा बाँझो रहन्छ। तसर्थ, यस अवधिमा प्लाष्टिक घर भित्र मूला उब्जाएर बजार माग पूरा गर्न सकिन्छ, यसरी प्लास्टिक घर भित्र बाली घुमाउने काम पनि कायम राख्छ।

२०.४ काँक्रोको बृद्धि, विकास, लिंग अभिव्यक्ति र उत्पादनमा इथिफोनडोजको फोलियर स्प्रे र काँट छाँट(२G र ३G) को प्रभाव

(Influence of folier spray of ethephon doses and level of prunning (2G and 3G) on growth, development, sex-expression and yield of Cucumber)

- विनय बराल, कृषि तथावन विज्ञान विश्वविद्यालय

काक्रो (Cucumissativus) संसारभरि सबैभन्दा लोकप्रिय र व्यापक रूपमा खेती गरिएको वार्षिक ट्रेलिंग बेल तरकारीहरू मध्ये एक हो। यो परिवार Cucurbitaceae मा पर्दछ। काक्रो खाने कोमल पेपोको रूपमा प्रयोग गरिन्छ जुन ताजा रूपमा सलाद वा अचारको रूपमा प्रयोग गरिन्छ। यो फलमा सोडियम, म्याग्नेसियम, भिटामिन, पोटासियम, सल्फर, सिलिकन, फ्लोराइड्स आदिको मात्रामा ९३-९५% पानी हुन्छ। यसको पौष्टिक संरचनामा २.६ ग्राम कार्बोहाइड्रेट, ०.६ ग्राम प्रोटिन, १८ ग्राम क्यालसियम, १२ क्यालोरी ऊर्जा, ०.०२ ग्राम रिबोफ्लेभिन, १० ग्राम भिटामिन सी, प्रत्येक १०० ग्राम खाद्य भागमा हुन्छ ।

काक्रोको बृद्दि, विकास रयौन अभिव्यक्तिमा इथिफोन डोजको फोलियर स्प्रे र छाँट्ने कार्यको प्रभाव अध्ययन गर्न क्षेत्रीय प्रयोग गरिएको थियो। भक्तपुर स्थानीय जातको काक्रो प्रयोग गरि कास्की, नेपालमा फेब्रुअरी - मे २०२१ सम्म ऊक्त अनुसन्धान गरिएको थियो । अध्ययन क्षेत्रको माटो थोरै अम्लीय pH (६.७) भएको बलौटे दोमट थियो। बिरुवाको उचाइ, पात संख्या, सबैभन्दा ठूलो पातको क्षेत्रफल, पहिलो पुरुष फुल, महिला फूल र फल फसल गरेको दिन, प्रति बोट भाले र महिला फूल को कुल संख्या, भालेः पोथी फूलको अनुपात, फल लम्बाइ, परिधि, वजन/फल, प्रति बोट फल संख्या, फल सेट % र उत्पादन आधीको रेकर्ड र विश्लेषण गरियो।

परिणामले पत्ता लगायो कि काक्रोको बृद्दि, विकास रयौन अभिव्यक्तिमा इथिफोन डोजको फोलियर स्प्रे र छाँट्ने कार्यले उल्लेखनीय रूपमा प्रभावित भएको थियो।

- उच्चतम उत्पादन (८३. ५४ टन प्रति हेक्टर) ethephon @१२५ppm सँग रेकर्ड गरिएको थियो जस्तै गरि ३G मा (७२.५७ टन प्रति हेक्टर) रेकर्ड गरिएको थियो।

- फलको संख्या पनि {(१२५ppm=१८.३३), (३G=१५.६७)} मा निकै उच्च थियो, फलफूलको औसत वजन {(३G=६७४ ग्राम)}, (१२५ppm=६०८ ग्राम)}, र फल सेट % {(३G=३०.६६ %)}, (१२५ppm= २४.९३ %)}।

- उल्लेखनीय रूपमा बिरुवाको उचाइ (१४९.७८ सेन्टिमिटर), प्रति बोटमा पातहरूको उच्चतम संख्या (४०) नियन्त्रणमा उच्च पयियो। सबैभन्दा ठूलो पात क्षेत्र (६२६.८४ वर्ग सेन्टिमिटर) २G मा रेकर्ड गरिएको थियो जुन ३G (६१३.३१ वर्ग सेन्टिमिटर) को बराबर छ।

- उच्च ethephon @ ५००ppm (४७.८७ दिन) र ३७५ ppm (४७.१७ दिन) मा पहिलो पुरुष फूल ढिलो फुलेको पहियो, जबकि सबै ethephonको डोजहरुमा (T४= ३१.८३ दिन, T५ = ३२.५ दिन, T६ = ३४.८१ दिन र T७= ३४.८३ दिन) प्रारम्भिक महिला फूलहरु लागेको पहियो। नियन्त्रणमा भाले फूलको संख्यामा उल्लेख्य रूपमा बढी (८९.७५) प्राप्त भएको छ, जबकि पोथी फूल र भालेः पोथि फूलको अनुपात छाँट्ने र नियन्त्रणको तुलनामा इथिफोन स्तर बढ्दै जाँदा बढ्छ।

तसर्थ, कास्कीजस्तै हावापानी भएको नेपालको पहाडी क्षेत्रमा भक्तपुर स्थानीय जातको काँक्रो प्रयोग गरी काँक्रोको राम्रो बृद्धि, विकास, लिंग अभिव्यक्ति र उत्पादनको लागि उपयुक्त इथिफोन डोज र छाँटिङ अत्यन्तै अनुकूल हुन्छ।

निष्कर्षमा धेरै जसो अवलोकन गरिएका प्यारामिटरहरू इथेफोनको प्रयोग र छाँट्ने तीव्रताबाट प्रभावित भएको पाइयो। Ethephon @१२५ ppm र ३G को विभिन्न मात्राहरू र छाँट्ने तीव्रतामा प्रयोग गर्दा, राम्रो वनस्पति वृद्धि, फलको वजन, प्रति बोट फलको संख्या र समग्र उत्पादन अन्य उपचार भन्दा राम्रो हुन्छ। १२५ ppm बाट ५०० ppm मा ethephonडोज बढाएर र ३G सम्म छाँट्ने गर्दा पोथी फूलको संख्या बढेर नर फूलको संख्या घट्छ। उच्च उत्पादकता ethephon @१२५ ppm र ३G मा प्राप्त गरिएको थियो तर परिणामहरूले ३G भन्दा ethephonअनुप्रयोग @१२५ ppm मा नाफा देखाउँदछ, जुन धेरै श्रमसाध्य छ। अनुसन्धानले काँक्रोको राम्रो उत्पादनको लागि नियमित अभ्यासको रूपमा सही समयमा सही मात्रामा इथेफोनको स्प्रे र छाँट्ने तीव्रता सिफारिस गर्ने सम्भावनालाई फराकिलो बनाउँछ।

२०.५ कास्की जिल्लामा टमाटर उत्पादनमा प्रविधिको प्रयोगलाई प्रभावपार्ने कारक तत्वहरु
(Factor influencing adoption of technology in tomato production in Kaski district)

- शुशीलसुवेदी, कृषि तथावन विज्ञान विश्वविद्यालय

कास्की जिल्लामा टमाटर उत्पादनमा प्रविधिको प्रयोगलाई प्रभाव पार्ने कारकतत्वहरु सम्बन्धी अध्ययन माघ, २०७७ देखि असार, २०७८ सम्म सञ्चालन गरिएको थियो । यस अध्ययनका लागिपोखरा महानगरपालिकाका वडा ५, १३, १४, २५ र ३२ लाई उद्देश्यपूर्ण रूपमा चयन गरिएको थियो।तरकारी सुपर-जोनमा रहेका ७६ टमाटर उत्पादकहरूलाई लिएर अध्ययन गरिएको थियो। पूर्व-परीक्षण अर्ध-संरचित प्रश्नावली र २ समूह छलफलबाट आवश्यक जानकारी प्राप्त गरिएको थियो। अर्ध-संरचित अन्तर्वार्ता तालिकाबाट सङ्कलन गरिएका डाटा विश्लेषण गर्न सांख्यिकीय उपकरणहरू लजिस्टिक रिग्रेसन र ची-वर्ग परीक्षण सहित वर्णनात्मक प्रयोग गरियो। पुरुष उत्तरदाताहरू धेरैजसो टमाटर खेतीमा संलग्न थिए।शूट प्रुनिङ, मल्चिङ, जैविक कीटनाशक, असिना जाल, किरा जाल र रोप्ने विधि किसानहरूले अपनाएका प्रविधिहरू थिए। लजिस्टिक रिग्रेसनले तालिम लिनेलाई सबैभन्दा महत्त्वपूर्ण भएको भन्ने बुझाउँछ प्रविधि अपनाउनाकोलागी तेस्पछि प्रविधि र अनुदानलाई। त्यसैगरी टमाटर उत्पादन प्रविधिहरू अपनाउन उमेर र शिक्षाको अवस्था पनि उल्लेख्य रहेको पाइएको छ । अनुदानसंग शूट प्रुनिङ र स्पेसिङ ; अनुदान संग असिना जालको प्रयोग बीच महत्वपूर्ण सम्बन्ध थियो । टमाटर उत्पादनमा कीरा र रोग प्रमुख समस्या भएको पाइएको छ ।

२१. आ.व.२०७७/७८मा कास्की जिल्ला अन्तर्गतका गाउँपालिकाको कार्यालयहरुबाट संचालित पकेट कार्यक्रमहरु								
पालिका	बाली/ वस्तु	पकेट संख्या		क्षेत्रफल	लाभान्वित संख्या	विनियोजित बजेट (रु)	खर्च (रु)	उपलब्धी
		लक्ष्य	प्रगति	(हे)				
अन्नपूर्ण	तरकारी	१००.००%	७५.२०%	१०	२६१	७९९०००	६०१०००	२८ वटा प्लास्टिक घर निर्माण मा २७ वटा निर्माण भएको
	तरकारी	१००.००%	९२.२०%	७	२८२	८०००००	७४३५००	
	सुन्तला	१००.००%	८७.९०%	८	३८४	८०००००	७०३७००	
माछापुच्छ्रे	तरकारी	१००.००%	१००.००%	२	५०० घरधुरी	१६०००००	६०१०००	मासिक ४ हजार केजी तरकारी उत्पादन
	च्याउ	१००.००%	१००.००%	२००० केजी बीउ प्रयोग	३वटा फर्म २१ जना	८०००००	८०००००	दैनिक ३०० के जि च्याउ उत्पादन गरी विक्री
रुपा	केरा	१००.००%	१००.००%	७	४६	२५०००.	२५०००.	आ व २०७६।७७ मा स्थापना भएका पकेटलाई निरन्तरता दिइएको
	कागती	१००.००%	१००.००%	७	६०	२५०००.	२५०००.	
	कफी	१००.००%	१००.००%	७	६८	२५०००.	२५०००.	
	तरकारी	१००.००%	१००.००%	७		२५०००.	२५०००.	
	मौरी	१००.००%	१००.००%	५०० घार	६०	२५०००.	२५०००.	
	तरकारी	१००.००%	०			१२०००००	०	सामाग्री खरिदमा विवादका कारण
	माछा	१००.००%	१००.००%	७	३०	१५०००००	१५०००००	आ व २०७७।७८ मा स्थापना भएका
	बाख्रा	१००.००%	१००.००%	१०००	४०	१५०००००	१५०००००	आ व २०७७।७८ मा स्थापना भएका
मादी	तरकारी	१००.००%	१००.००%	५	२५०	१२०००००	१२०००००	६५ प्लास्टिक घर निर्माण
	मौरी	१००.००%	९६.९०%	१५० घार	१५०	१२०००००	११६९०००	मौरी घार गोला निर्माण २०० वटा र मौरी घार गोलाका लागि १९६ वटा स्टान्ड निर्माण भएको ।
	बाख्रा	१००.००%	१००.००%	१००० माउबाख्रा	२५०	१५०००००	१५०००००	८ वटा आधुनिक खोर निर्माण भएको र १०० वटा उन्नत पाठा पाठी खरीद

पालिका	बाली/ वस्तु	पकेट संख्या		क्षेत्रफल	लाभान्वित संख्या	विनियोजित बजेट (रु)	खर्च (रु)	उपलव्धी
		लक्ष्य	प्रगति	(हे)				
अन्नपूर्ण	तरकारी	१००.००%	७५.२०%	१०	२६१	७९९०००	६०१०००	२८ वटा प्लास्टिक घर निर्माण मा २७ वटा निर्माण भएको
	तरकारी	१००.००%	९२.२०%	७	२८२	८०००००	७४३५००	
	सुन्तला	१००.००%	८७.९०%	८	३८४	८०००००	७०३७००	कृषक हरु सन्तुस्टी
माछापुच्छ्रे	तरकारी	१००.००%	१००.००%	२	५०० घरधुरी	१६०००००	६०१०००	मासिक ४ हजार केजी तरकारी उत्पादन
	च्याउ	१००.००%	१००.००%	२००० केजी बीउ प्रयोग	३वटा फर्म २१ जना	८०००००	८०००००	दैनिक ३०० के जि च्याउ उत्पादन गरी विक्री
रूपा ४	केरा	१००.००%	१००.००%	७	४६	२५०००.	२५०००.	आ व २०७६।७७ मा स्थापना भएका पकेटलाई निरन्तरता दिइएको
रूपा ५	कागती	१००.००%	१००.००%	७	६०	२५०००.	२५०००.	
रूपा ६	कफी	१००.००%	१००.००%	७	६८	२५०००.	२५०००.	
रूपा ७	तरकारी	१००.००%	१००.००%	७		२५०००.	२५०००.	
रूपा ७	मौरी	१००.००%	१००.००%	५०० घार	६०	२५०००.	२५०००.	
रूपा २	तरकारी	१००.००%	०			१२०००००	०	सामाग्री खरिदमा विवादका कारण
रूपा	माछा	१००.००%	१००.००%	७	३०	१५०००००	१५०००००	आ व २०७७।७८ मा स्थापना भएका
रूपा २	बाख्रा	१००.००%	१००.००%	१०००	४०	१५०००००	१५०००००	आ व २०७७।७८ मा स्थापना भएका
मादी गाउँपालिका	तरकारी	१००.००%	१००.००%	५	२५०	१२०००००	१२०००००	६५ प्लास्टिक घर निर्माण
	मौरी	१००.००%	९६.९०%	१५० घार	१५०	१२०००००	११६९०००	मौरी घार गोला निर्माण २०० वटा र मौरी घार गोलाका लागि १९६ वटा स्टान्ड निर्माण भएको ।
	बाख्रा	१००.००%	१००.००%	१००० माउबाख्रा	२५०	१५०००००	१५०००००	८ वटा आधुनिक खोर निर्माण भएको र १०० वटा उन्नत पाठा पाठी खरीद

२२.आ.व. २०७७/७८ मा कृषि ज्ञान केन्द्र कास्कीद्वारा सञ्चालित ब्लक कार्यक्रमसंबन्धि विवरण

वार्षिक वजेट रु हजारमाः १०००० पुराना ब्लक
वार्षिक वजेट रु हजारमाः ७५०० नयाँ ब्लक

क्र.सं.	अनुदानग्राही संस्था/ कृषकको नाम	सहकारी/ समूहको नाम	वाली	ठेगाना	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नं.	संलग्न घरधुरी	विनियोजित रकम	कृषकको लागत (५०%)	कार्यालयको सहभागिता	भुक्तानी भएको जम्मा रकम रु (कार्यसम्पन्न बमोजिम)	कन्टिजेन्सि रकम ४%	सम्पन्न काम
क.	पुराना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (ब्लक) विकास कार्यक्रमको निरन्तरता (कृषि विकास कार्यक्रम)												
१	श्री पैयू सार्दीखोला अलैची ब्लक संचालक समिति	श्री पंचासे अर्गानिक कृषि फर्म प्रा.ली. कास्की	अलैची	पोखरा १९, कास्की	वासु तिवारी	९८५६०२१६३५	२८	२५००	२२०६.४३५	२४९६.६७५	२३९६.८०८	९९.८६७	६०० रोपनीमा क्षेत्र विस्तार विरुवा रोपण कार्य/smokeless अलैचीका लागि आधुनिक ड्राईयर निर्माण
२	ब्लक संचालक समन्वय समिति रुपा १,३,४,७ कास्की	ठुलिबेसी कृषि सहकारी संस्था लि. रुपा ७ कास्की	धान	रुपा १,३,४,७ कास्की	समर बहादुर कार्की	९८५६०३४७२१	२००	२५००	२०९६.७५९	२४६०.७५९	२३७१.७५८	८९.००१	कुटानी पिसानी मेसिन ३०, थ्रेसर मेसिन १ कृषि औजार उपकरण मिनिटेलर २० सिड बिन २०, डिजिटल तराजु ३२ फलामे हलो ३० र बीउ खरिद
३	माछापुच्छ्रे कफी खेति ब्लक संचालक समिति	माछापुछ्रे उतम कफी सहकारी संस्था अन्नपुर्ण १ कास्की	कफी	अन्नपुर्ण १ कास्की	कलाधर भुगाई	९८४६१४९१७०	२०७	२५००	१३५९.९८८	२०१२.१२	१९४२.५८८	६९.५३२	७०००० विरुवा रोपण कार्य/ ४ वटा मिनी टेलर खरिद/ १ एक्स्प्रेसो मेसिन खरिद/ कफी प्रशोधन भवन निर्माण/ ५२ वटा भकारो सुधार कार्य संचालित/ मल खरिद तथा तालिम संचालन कार्य
४	श्री माछापुच्छ्रे मर्दीखोला अलैची ब्लक	श्री माछापुच्छ्रे मर्दीखोला अलैची ब्लक	अलैची	माछापुच्छ्रे ८,९ कास्की	दिपक पौडेल	९८१६१६४२५२	३५०	२५००	१४५९.५३५	२४९८.६३५	२४०४.५३५	९४.१००	३ वटा अलैची भट्टी निर्माण कार्य जसमा एउटा भट्टीमा एक पटकमा ५०० केजी आलो अलैची सुकाउन सकिन्छ/ हार्भेष्ट पछी लगेर थन्काउनका लागि ३ वटा स्थाई टहरा निर्माण/ ५*१२ को ३ वटा नर्सरी स्थापनाः पहीलो नर्सरीबाट सानो १५०००-२०००० सम्म एक वर्षिय अलैची विरुवा निकाल्न सकिने/ यस ४१७ रोपनीमा अलैची विरुवाको रोपण कार्य/

	जम्मा						७८५	१००००	७१२२.७१७	९४६८.१८९	९११५.६८९	३५२.५	
ख.	नयाँ व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (ब्लक) विकास कार्यक्रम संचालन (कृषि विकास कार्यक्रम)												
१	चापाकोट मौरी ब्लक पोखरा २३-कास्की	चापाकोट मौरी पालन पकेट संचालक समिति	मौरी	पोखरा ३२-कास्की	मेघनाथ पराजुली	९८०४११२७७३	६५	२५००	२२८५.८	२४९८.१८८	२४१५.९१	८२.२७८	१०६६ वटा मौरी घार पहिले र कार्यक्रम पश्चात २६६ वटा मौरीघार विस्तार
२	सिलिंगे तरकारी ब्लक पोखरा	श्री सिलिंगे कृषि उत्पादक सहकारी संस्था ली. पोखरा २६ कास्की	सिजनल तरकारी	पोखरा २६ कास्की	सुर्य प्रसाद बन्जारा	९८४६०४२८२२	१०००	२५००	२२५४.३	२५००	२४१६	८५.७००	प्लास्टिक घर फलामे ६*१२ को २१ वटा/प्लास्टिक घर बास ६*१२ को १८ वटा/ कृषि औजार उपकरण मिनिटेलर १२ वटा खरिद/भकारो सुधार कार्यक्रम १० वटा निर्माण/ ४ वटा सिंचाई कुलो मर्मत/ ४ वटा भर्मिक कम्पोस्ट बेड निर्माण कार्य/कम्पोष्ट वीन ५० तथा डिजिटल तराजु ५० खरिद क्रेट १०० वटा
३	मकैखोला धान ब्लक मादी १० कास्की	मकैखोला कृषि सहकारी संस्था मादी १० कास्की	धान	मादी १० कास्की	ऋषि राम सुवेदी	९८४६०५७१८२	२००	२५००	१९१४.३२५	२४४५.३१	२३६४.९९	८०.३२०	५ वटा सीचाई कुलो मर्मत/१० वटा मिनी टेलर fwm३१०/५ वटा/मिनी टेलर fwm२५०/१ Multicrop thresher/१ Paddi Thresher/२ वटा मिनिटेलर २१०/ १० वटा कुटानी पिसानी मिल खरिद/ २५ वटा भकारो सुधार कार्यक्रम/भर्मिक कम्पोस्ट निर्माण कार्य/ १० वटा डिजिटल तराजु खरिद/ उन्नत बीउ खरिद र रोपण कार्य
	जम्मा						१२६५	७५००	६४५४.४२५	७४४३.४९८	७१९६.९	२४८.२९८	

कार्यक्रमका झलकहरुः

प्रदेश परियोजना कार्यान्वयन समन्वय तथा अनुगमन समितिको बैठक

जिल्ला परियोजना कार्यान्वयन समन्वय तथा अनुगमन समितिको बैठक

प्रत्येक वडामा विमा सहजकर्ता श्रोत व्यक्ति विकास तालिम

फिल्डस्तरमा संचालक समिति/कृषकहरुसंग प्राविधिक वार्तालाप

चौमासिक समिक्षा गोष्ठी

बिमा कम्पनीहरुसंग अन्तरक्रिया गोष्ठी

कृषि बजार, भण्डारण पुर्वाधार, प्रथामिक प्रशोधन वा प्रशोधन उद्योग स्थापना कार्यक्रम, कृषि बजार व्यवस्थापन समिति, पोखरा-९, बनवाटिका

कृषि बजार, भण्डारण पुर्वाधार, प्राथमिक प्रशोधन वा प्रशोधन उद्योग स्थापना कार्यक्रम, सिमलचौर कृषक समुह, पोखरा म.न.पा.-२१

प्याकेजिङ, लेबलिंग तथा पोष्ट हार्भेष्ट क्षति न्यूनीकरण कार्यक्रम, आमा एग्रो प्रोडक्ट प्रा.लि, पोखरा-७

स्थानीय तहको लागत सहभागितामा वीउ श्रोत केन्द्र स्थापना, पो.म.न.पा.१३,आर्वा

स्थानीय तहसँगको समन्वयमा नर्सरी श्रोत केन्द्र स्थापना/सुदृढीकरण, पोखरा म.न.प.३३

अस्थायी प्लाष्टिक घर निर्माण

गत बर्ष विस्तार भएका क्षेत्र र नयाँ विस्तार हुने क्षेत्रमा सिंचाइ पुर्वाधार निर्माण

सौर्य उर्जामा आधारित सिंचाई प्रणाली जडान कार्यक्रम, रुपा गा.पा.३,पोल्याङ्टार

प्राविधिक शिक्षालयको साझेदारीमा व्यवसायिक उत्पादन कार्यक्रम संचालन अनुदान कार्यक्रम, आनन्द ज्योति मा.वि., पोखरा महा.न.पा. ३१

चक्लावन्दी कार्यक्रम अन्तर्गत अलैची क्षेत्र विस्तार कार्यक्रम, माछापुच्छ्रे मर्दिखोला अलैची ब्लक क्षेत्र सञ्चालन समिति

कार्यान्वयन इकाई कास्कीमा कृषि इन्टर्नमा परिचालित विद्यार्थिहरु अनुसन्धानको क्रममा

कार्यान्वयन इकाई कास्कीमा कृषि इन्टर्नमा परिचालित विद्यार्थिहरु अनुसन्धानको क्रममा

कार्यान्वयन इकाई कास्कीमा कृषि इन्टर्नमा परिचालित विद्यार्थिहरु अनुसन्धानको क्रममा

काउलि तरकारीमा क्रप कटिङ्गको क्रममा